

3/2/30

వృత్తి దినము ప్రకటింపఁబడును

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 11-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౩౨
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY 11th SEPTEMBER 1930. } No. 132
శ్రీ ప్రమోదాతనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ చతుర్థి

ఆమృతాంజనము
ఆన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

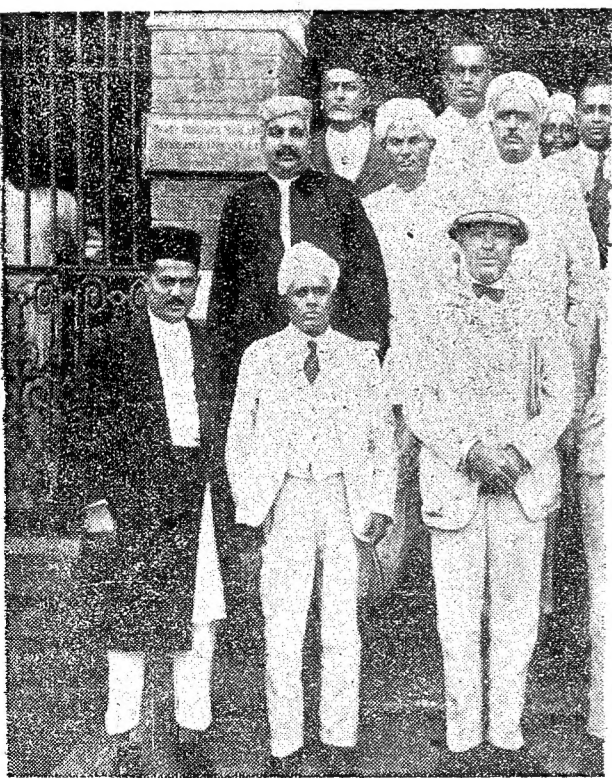
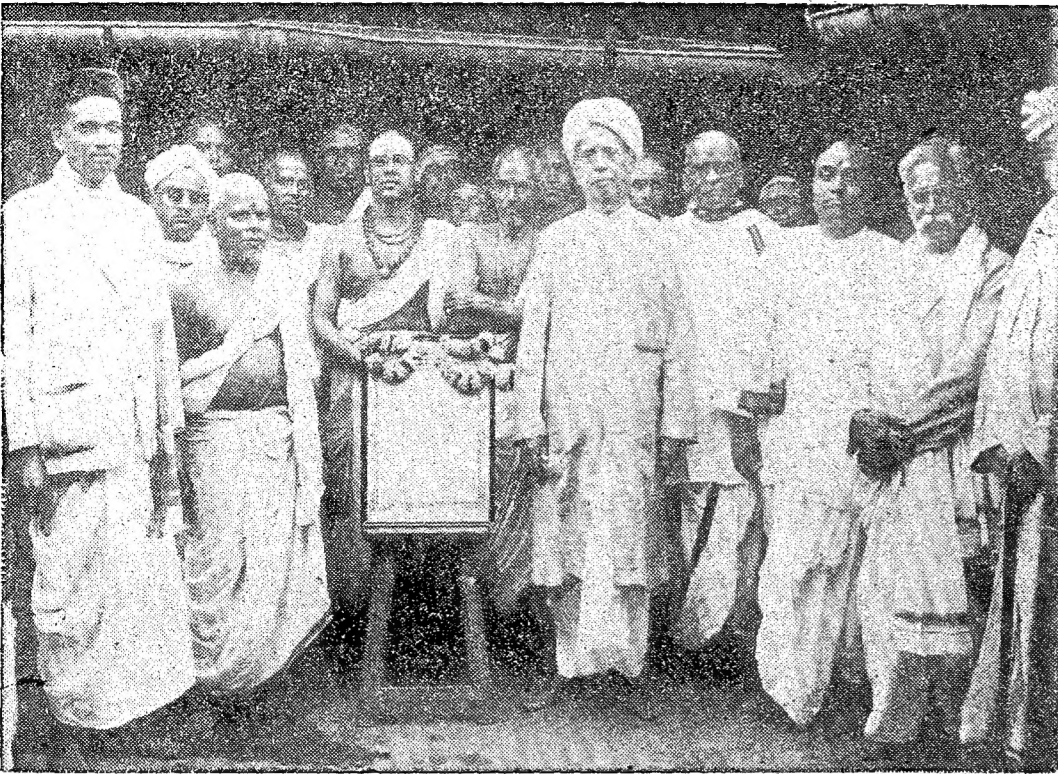
గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ బాది కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండదగినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు,
తే.
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు - బొంబాయి

అసలు బంగారు నగలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,
మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలరీ అండ్
జైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ. 2

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జడలు వ్రాయుట
రూ. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
కాలమును తెలుపలేదు. ఏ. ఏ. 0.4-0 అగను.
గాంధీ జ్యోతివనిలయం, తిరు తనీ. P. O.

LOANS FROM
Rs. 50 to Rs. 2500.
Obtainable by all registered mem-
bers of the Relief Loan and Provision
department of the,
Metropolitan Industrial
Bank Ltd.,
172, Bowbazar Street, CALCUTTA.
WANTED
Competent organising Inspectors
in every District and Taluk. On
Rs. 100 p.m. plus Rs. 50 as T.A.
Apply—With references to:—
THE MANAGING DIRECTOR.

చందనాదివటి
సెగరోగమునకు అమోఘాపదము
ఎరువు, తెలుపు, పచ్చసెగలకు రామ బాణము
20 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. పిచికారీ చేయవలసినపని
లేదు. పథ్యముకూడ లేదు. అశేకపర్తి ఫేకట్లు పొందాయన్నది.
వల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుపానలైలము రు. 1-0-0.
కేటలాగు ఉచితము
త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ, రామచంద్రపురంపోస్టు, తూర్పుగోవావిల్లా.

కొబ్బలు, పెచ్చలు, మంచముల్కములు ఎగైరాలకు
వీకంసి చబిల్దాసు అండు సన్ను,

సీమకమలములు, నగలవర్తకులు,
112, 113 చెనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు. 4

అనార్క-లీనాటక ప్రదర్శనము

అగమ్యుని వ లేదీ:—కాకినాడలో నిన్న రాత్రి సరస్వతీధనమునం దాంధ్రనానంఘమువారిచే బ్రహ్మశ్రీ వింజమూరి వేంకటలక్ష్మీనరసింహరాయ ప్రవీణంబైన “అనారగ్గీ” నాటకరజ మొండు ప్రవృత్తింపబడినది.

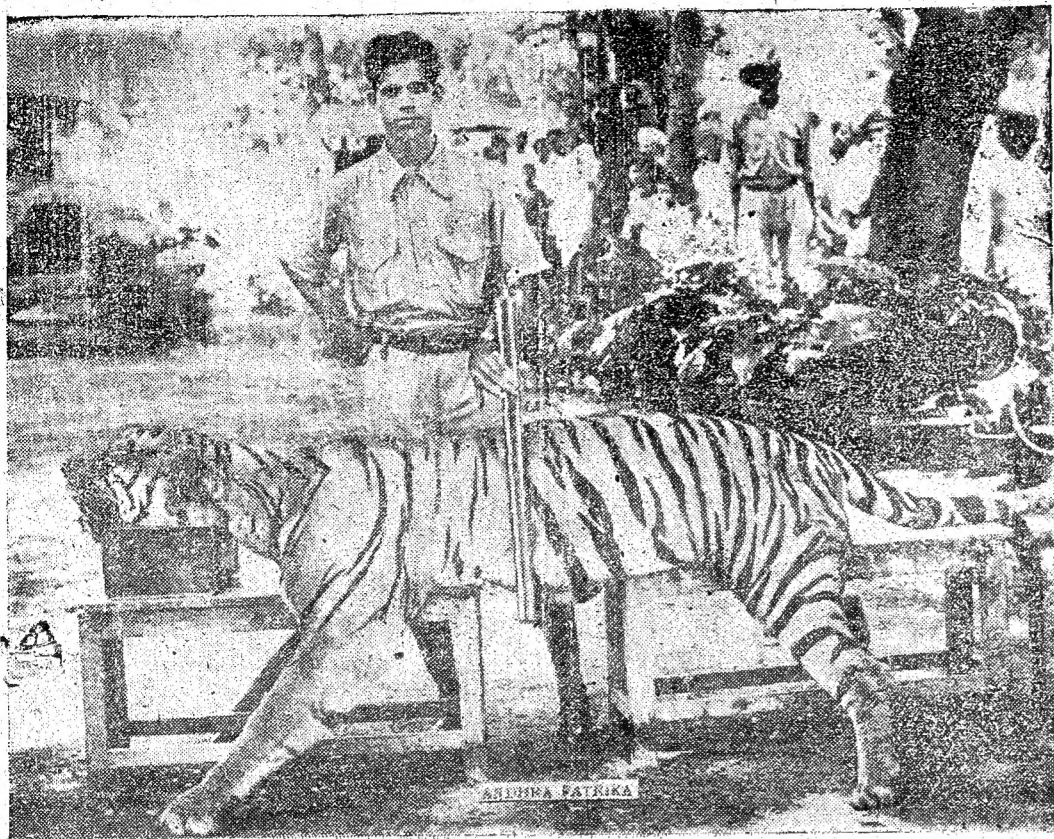
ఇతివృత్తము

ఇందలి యితివృత్త మేమన, నదిర యను నొక బ్రతికి
చెడ్డ యువతీయని బాబసారయ్యబాపుడు మరణావస్థ నొందున
తనతల్లిని పరమేశ్వరునియందు, నక్కరపాదుషా కొనుగడకు
సలీమతో బ్రతుకుపందర్పనము జేసి కొనెను. ఆ పను
యమునకే యనువులబాసిన నదిరతల్లికి నంత్యక్రియలు సమీప
జరిపించెను. ఈసాహాయ్యమునకు నదిర కృతకృత్యురాలై యున్న
యాపద్మాంధపుని కేయిదింబులు గొనియూడి యాతని దృక్పథ
మున కొకయువకు నులియయ్యెను. పిదప నదిర యెటులనో ఆ
కొడుకు పాదుషావివాహమునకు బూవులను పండ్లనిచ్చు మసల్కా
నుని యూడిగమునందుండి చిట్టచివరకు సలీమభార్యకు దాని
యయ్యెను. అక్కర పాదుషాచే ననారగ్గలీ యను నామాంతర
మా నదిర కొనంగబడెను. దేవీచే నాజ్ఞాపింపబడి సలీమకుడ
కొకనాడాయె యీరముగొంపావ నావరకే ప్రణయసముద్రము
నకెదురీదుందుడిన సలీ మామెను బ్రేమించెను. అనారగ్గలీ
యై ప్రేమ సం గీ క రిం చె ను. ఈ దృశ్యముగ ను
లార గాంచి న సలీ ము భార్య యొరక లేని
తనముచే ననారగ్గలీని బహుభంగులం బ్రేమించెను. తుదకు మగని
యనురాగముం దామె కగ్రస్థనముండుటచే బహ్మతాపమునొంది
యీర్ష్యను జంపుకొన్నది. అక్కర పాదుషాపథాస్థలీ నొకసా
డనారగ్గలీ సృక్త్యము జేయ నక్కరకలెను. త్రేగంటి మావుల
నొండొరులచే బరయకొనుననారగ్గలీసలీముల గాంచి ముక్కురాను

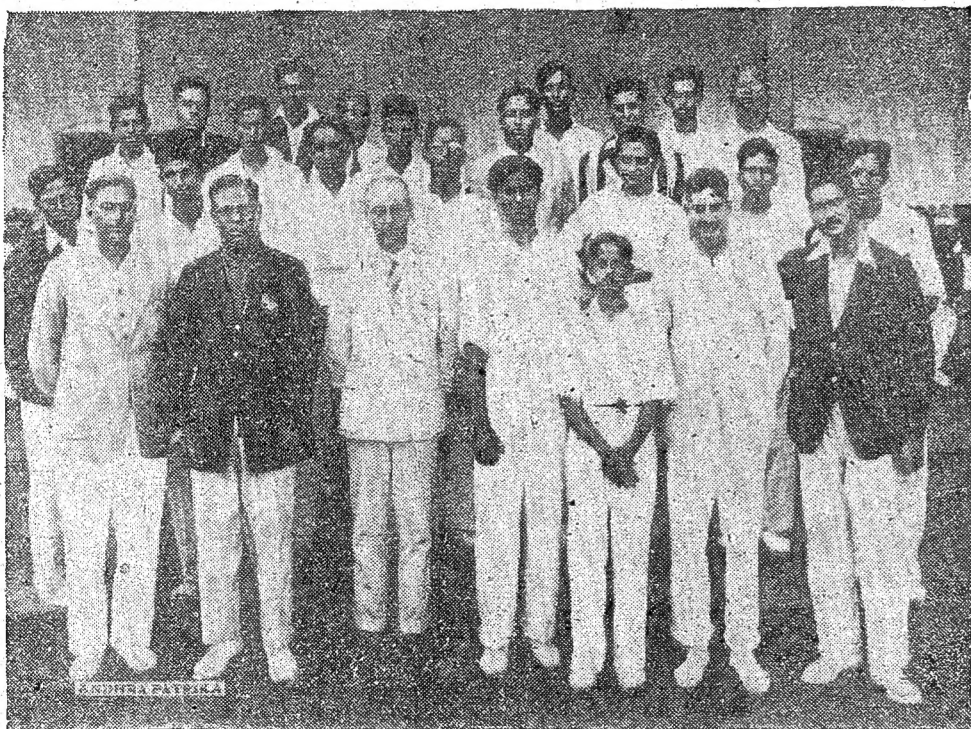
నాడునాట
యోమాయల
చెను తుదకు
సాందర్భవతి
ప్రేమై క
తచరిత్ర
నన సలిమ
కృరుపాదు
భిక్కుగనే
టికిని నిలిచి
నొకసాక్షి
గా!

మెక్కానీక
 త్రివి.వి.
 క్రియ వర్ణ
 చిత్రకళాసం
 పు మమ్ము
 ఎనుదును.
 వాస్తవము
 దు మూ
 ప్రస్తుత
 యు జల్ప
 గంభీర
 వసునటుల
 నందాద్రి
 గలిగెను
 హృదయ
 కను బేరు
 యున పతీ
 గవ ప్రేరి
 గొండులు
 బాత్ర
 బాటిన
 విడిచి యు.
 పరీయ కాగి
 మత్ నావి
 కిరూపభా
 సమగరీయ
 రావు,
 కాకినాడ.

బెజవాడ సబ్ కలెక్టరు వి. యస్. జైకమాణి వి. సి. యస్. గారు కొండపల్లియొద్ద ఆగస్టు 30 తేదీన 8 అడుగులపొడుగు పెద్దపులిని కాల్చి వధించిరి. (ప్ర. భా. వీ.)

పదరాసు ఇండియన్ జింఖానావారు మైలాపూరు రిక్రేయేషన్ క్లబ్బు క్రికెటుజట్టు. ఇటీవల పోటీకొనిన ప్రెసిడెన్సీ కాశీజి ప్రిన్సిపాలు ఆర్. ఎం. స్వాధీనంగా ముగ్గునిలవియున్నారు. (వి. ఎస్. ఎ.)

తెలంగాణలో హిందీపాఠశాల ప్రారంభోత్సవము:— డా॥ ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారు శనివారమునాడు జరిపిరి. (ప్ర. భా. వీ.)

వ్యతంతలేఖలు

కర్నూలు
(స్వకీయవిలేఖరి)

వర్తమానము

కర్నూలు, సెప్టెంబరు 8:—కడవిని మధ్యాహ్నము రెండు గంటలకుండి చూడువరకు బాగుగా వర్షించెను. ఈ కర్తము రైతుల నిరాశలపారదోలి, వారిస్వాదయములు వికసించజేసి నది. మొన్నటి వర్తము అనంతపురము జిల్లాలో కూడా విస్తారముగా కురిసినట్లు తెలియుచున్నది.

విలూరు
(స్వకీయవిలేఖరి)

శతావధాని చెళ్లపిళ్ల వెంకటశాస్త్రిగారు
గౌరవింపబడుట

విలూరు, సెప్టెంబరు 10:—హిందూ యువజనసంఘ వారి కోత్తవ సంధర్భమున నిన్నను మొన్నను కూడ శతావధాని చెళ్లపిళ్ల వెంకటశాస్త్రిగారు వై. ఎం. హెచ్. ఎ. భవనము నందు గ్రంథాలయములు, విద్యయను విషయమున గూర్చి డిగ్రీ పరీక్షలను నిర్వహించిరి. రెండుసభలకును శ్రీరాజా మంత్రిగారి ధుజంగరావు పంతులుగారు రధ్యక్షత వహించిరి. చాలమంది జనులు హాజరైరి. నిన్న సాయంత్రము శతావధాని వెంకటశాస్త్రిగారికి సైదందర్భమున నిర్వహించిన యువనాగ్నములపై హిందూ యువజనసంఘమువారు రూ. 116 లను బహుమతిగా నిర్వహించిరి.

సంఘమునకు రూ 3000 లు విరాళము

హిందూ యువజనసంఘ వారి కోత్తవ సంధర్భమున జి. నూరోజిరావుగారు పోలీస్ టెన్టీ లక్ష్మీమూర్తిగారు చెరి యొక రూ. 500 లు విరాళముగా నిర్వహించిరి. ఇదిగాక యొకను అనేకు లచే మరికొన్ని విరాళము లొసగబడెను. మొత్తము నుమారు రూ. 3000 లు విరాళము లొసగబడెను.

తిరుగుబాటుకేసు

విలూరునందు గత జూను 24 తేదీన ప్రభుత్వోద్యోగులపై తిరుగుబాటుకేసు 28 నుండి కొత్తూరు సబ్ డివిజన్ లో జూన్ 28 తేదీకి వాయిదావేయబడెను. ముద్దాయిలలో నొరకి జబ్బుగానుండుటచే ఆతడు కొద్దిలో హాజరుకావాలన దున కేసు వాయిదా వేయబడెను.

వ్యదేశీనమితి

వ్యదేశీనమితి, ఖద్దరును అభివృద్ధిచెంది ప్రాప్తిహితులకు వ్యదేశీనమితి ఏర్పాటుచేయుటకు ప్రశస్తిములు జరుగుచున్నవి. ప్రస్తుతము సభ్యులను చేర్చుచున్నారు. వివరములు త్వరలో ప్రకటింపబడును.

బెజవాడ
(స్వకీయవిలేఖరి)

శాశనసభ యెన్నికలు

తక్కువవోటర్లు

బెజవాడ, సెప్టెంబరు 9:—శాసనసభ యెన్నికలవిషయమై సాధ్యమయినంతవరకు జనులు పోలింగుస్థలములకు వచ్చి తమ వోట్లు నిమగ్నముగా తగినంత వీలుకలుగజేయుచు యీ పురమునకు 19 పోలింగుస్థలములు యేర్పాటుచేయబడినవి. ఈ పురమునకు మొత్తము వోటర్లు 16000 మునారు (16000) అందులో 11000 మాత్రము వచ్చి తమ వోట్లు నిమగ్నముగా తెలియచెప్పినారు. మిగిలిన 5000 గానసభకుగాను నిలిచిన 4 నురు యిద్దరిద్దరుగా పోటీకొనిరి. అందులో యిరువురు జడ్జిను పోటీకొనుననిన, మిగిలిన యిరువురు ఇండి పెండెంటు కేసులపై పోటీ తీరపునను నిలిచి పోలింగుస్థలములవద్ద వోట్లను వారికంటే, యేజుట్టు నందుకు మాత్రము యెక్కువగా కనబడినది. చట్టుపట్ల గ్రామములలోను యిద్దరిద్దరుగా నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

విదేశీవస్త్ర ప్రచారము

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 10:—కన్న కోదినము నాన్ని ఈ కజ్జుకతి ఖద్దరునరించిన ఒక కర్తముచేత శ్రీ పోషకుండుపన్నుపించిరి. ప్రస్తుతోద్యమము సందర్భమున భారతీయులు విదేశీవస్త్రులను బహిష్కరించవలయునని వీరు భోధించిరి.

అ. ప్ర.

శ్రీ కైవల్యధామ మను నాశ్రమము

కైవల్యధామ-కుమలయానంద కుంజవనం, లోనువాలా, (జె. జి. గూను) గారు బోంబే ప్రెసిడెన్సీ మానసిక, భౌతిక, బ్రహ్మసూత్రపాదులను గూర్చి శాస్త్రము క్రమముగా నీతిశాస్త్రమునందు పరిశోధనలు జరుపబడుచుండును. గత 5 సంవత్సరములలోను అనగా 1924 అక్టోబరు మొదలు 1930 మార్చివరకు యిటు జరిగినట్టి పనిని వివరించుచు కైవల్యధామ మనుషేధతో ప్రకటింపబడిన యొక పుస్తకమును కుమలయానందగారు మాకు పంపిరి. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, సర్ కేంకరను నాయకు, బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీ మెంబరు సర్ చునీలాలు మెహతా, బొంబాయి మంత్రి దివా బహదరు హరిలాలు దేశాయుగారు మున్నగువారు పెక్కువ. యి యీ ఆశ్రమమును సందర్శించి పదభిప్రాయముల నొసగిరి. సం॥ రా॥ పద్మిని మొల్లు అసిస్టెంటు డైరెక్టరు డాక్టరు. ఏ. సోనా ది డి. పి. మోచీ గారు యీ ఆశ్రమమునుగూర్చి ఒక రిపోర్టును ప్రకటించిరి. బొంబాయి పరిశోధనమునారు 1927-29 లలో శిర్ప రచిన ఫిజికల్ ట్రెయినింగు కమిటీవారుడ నీ ఆశ్రమమును చూచి రిపోర్టును ప్రకటించిరి.

యోగవిమానాంస పత్రిక

పీరు యోగవిమానాంస అను మాసపత్రికను ఆంగ్ల భాషలో మూడు నెలలకోసారి ప్రకటించుచుండును. 1924 అక్టోబరు 7 వ తేదీన విజయనగరమునాడు కుమలయానందగారు యీ ఆశ్రమము శిర్పరచిరి. యోగ విమానాంసాపత్రికగూడ అప్పుడే ప్రారంభింపబడెను. ఈపత్రికను స్వదేశీయులను విదేశీ యులనును ధీమంతులందఱో చాల ప్రశంసించియున్నారు. ఇప్పటికి మూడు సంపుటములు పూర్తియైవి. వీటిలో ఒక్కొక్క బంధము, నాటి, వస్త్రీ, ధారి, ప్రాణాయామము మున్నగు యోగసాధనలనుగూర్చి సాకల్యముగా వివరింపబడెను.

యోగపరిశోధనలు

ఈ అయిదేండ్లలోను చాల పరిశోధనలు జరిగినవి. ఎక్కు శిష్యులను సాధనముల పరీక్షయన ఆసనములు బంధములు, క్రియలు, ముద్రలు, ప్రాణాయామము మున్నగువాని విలువను గూర్చి బాగుగా పరిశోధింపబడినవి.

సరస్వతీమందిరము

1925 సెప్టెంబరు 27 వ తేదీన ఇచ్చటి శ్రీ సరస్వతీ మందిర మను పేరిట నొక గ్రంథాలయమును ఉచిత పఠనాల యుగూడ నెలకొల్పబడినది.

పోర్ బందరు రాజాసాహెబు గారి విరాళములు

కోగుల పరిశీలించుటకు క్లిసికల లేబొరేటరీ శిర్పరచుట, మొదటినుండియు చాలమంది కోగలిపటికి రాసాగిరి. 1926లో కోగులను పరిశీలించుట కొక సమూహము వైద్యుడు నియమింప బడినది. పోర్ బందరు మహారాజా రాజా సాహెబు గారు సొంత 800 రూపాయలనిచ్చెదమని అప్పడువాదానము చేసిరి. మహారాజా వారి అనుమతితో వారి పేరట రాజా నత్వరసింగు క్లిసికల లేబొరేటరీ యిర్పరచబడినది. అప్పటినుండియు నిటు ఉచితముగానే 1800 మంది కోగులు పరిశీలంపబడిరి. 1929 నుండి యిచ్చటి క్లిసికల పద్ధతులగూడ శిర్పరచుచున్నది.

రుగ్మనేవామందిరము - రోగులు నివసించుటకు

ప్రత్యేకభవనము

క్రమక్రమముగా రోగుల సంఖ్య అధికముగు చుండుట చే వారికోరకు ఒక బుగరా అద్దెను పుచ్చుకొనబడినది. ఇచ్చటి 9 మందికి మాత్రమే తావుకలదు. ఒక్కొక్కనెలలో 25 గురు రోగులు గూడ నుండురు గాన నిది చాలబలలేదు. అరంభమునుండియు 2000 మందికి ఇచ్చటి చికిత్స చేయబడినది. వీరిలో కొందరు రుగ్మమందిరమునందే నివసించుచుండిరి. కొందరు వేరుబసలలో నివసించుచు చికిత్సను బడయుచుండిరి. వలబంధము, ఆహారము కేరీరము విషమయగుటకు, నాడీ దౌర్బల్యము, ఉబ్బసము, మూలవ్యాధి, వీర్యస్థిరము, రొమ్మువ్యాధులు మున్నగువ్యాధుల కన్నిటిని యోగ సాధనలమూలముననే చికిత్స చేయబడినది.

యోగ విద్యాభ్యాసము

ఇచ్చటి చాలమంది యోగవిద్యను, శరీరాభివృద్ధికి యోగ సాధనను యితర విషయములనుగూడ నభ్యసించుచున్నారు. కుమలయానందగారి గుర్రపు లకు శ్రీమత్ మాధవదాసజీ మహారాజస్వామివారిపేరట ఆధ్యాత్మికయోగ సాధనను శిర్పరచి టి కెడల మాధవయోగమందిరము 1929 జనవరి 6 వ తేదీన యి ర్పరచబడినది. కైవల్యధామ స్థిరచియలు శిర్పరచబడినది. అది మాధవదాసుల పనిమిదవార్షిక దినమునటచే ఆనాడే యీమందిర మిర్పరచబడినది. ఇచ్చటి శిక్ష బడయు చున్నవారి కం వ్యయములన్నిటిని ఆశ్రమము వారే భరించె దురు. కొందరు రోజుకు కొన్నిగంటలసేపు ఆశ్రమము లందు పని చేయు పద్ధతిని వారికి గూ

డ భోజనాది వ్యయములను భరించి యోగ విద్యను శిర్పరచు. మరి కొందరు తాత్కాలికముగా కొద్దికాలము మాత్రమే ఆశ్ర మమునందుండి యోగవిద్యాభ్యాసమును తెలుసుకొని వెళ్లు చుండురు;

విరాళములు

ఒకరు 5000 ను యిచ్చరు 8000 ను ముగ్గురు 2000 ను 10 మంది 1000 రూపాయలును విరాళ మొసగిరి. దాదాపు 40000 వేలు వార్షికములకలవు. బోంబే ఆద్యక్షేటు లాల్మోగోగు లదానుగారు 18000 రూపాయల ఖరీదుగల ఎస్టేటును, సర్ ప్రభాకరకరపట్టనీగారు 20000 ఖరీదుగల ఎస్టేటును యిచ్చిరి. లాస్వాలా స్టీడును జి. ఆర్. ఛటేలుగారు 56 యకరముల భూమిని ఉచితముగా 99 యేండ్లకు కొలుకు యిచ్చిరి. ఇది పశువుల మేతకు పనికి వచ్చుచున్నది. స్థిరచియలు శిర్పరచుగూర్చిన నిబంధనలు 10 మొదలు 15 వ వేటివరకును వివరింపబడినవి. విద్యాధులను గూర్చిన నిబంధనలు 17 మొదలు 21 వ వేటివరకును వివరింప బడినవి. యోగమందిరమునుగూర్చిన వివరములు మున్నగునవి 22 మొదలు 24 వరకును గలవు. రుగ్మమందిర నిబంధనలు 29 మొదలు 31వరకును వివరింపబడినవి 32లో ప్రేక్షకుల నిబంధ నలు కలవు. క్లిసికల లేబొరేటరీనిగూర్చి 33వ వేటిలో నున్నది.

యోగవిమానాంస ఆంగ్ల భాషలో ప్రకటింపబడును. నాల్గవ సంపుటము 1930 జూలై నెలలో ప్రారంభమైనది. ఒక్కొక్క సంచికలో రాయలు ఆప్టేవో 80 పేజీలును 16 పులు పేజీ పటములును యుండును. టపా ఖర్చుల సహా సొలు చందా 7 రూపాయలు. ఒక సంచిక నెల 2 రూపాయలు. మొదటి మూడు సంపుటము లును విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. సంపుటము నెల 9 రూపాయలు విపి చార్జి నాలుగైదు, లోనువాలా బొంబాయికిని పూనాకును నధ్యగా కొండలూరిన నున్నది. అచటి పక్కటి రావణీయము మిగిలి మనోహరముగా నుండును.

రా. బి. టి. కే. గోవిందనుగారు

పురుక్కొట పరిపాలక వర్తసభ్యులు. డి. బి. టి. రాఘవయ్యగారి సోనీ నియమింపబడిరి. (ప్ర. భా. టి)

బహిష్కారము ద్రులుగల లేఖలు

బ్రెటను దేశమును చేరజాలవు

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 10;—సార్వభౌమని పోష్టమాస్టరు జెనరలుగారు, బ్రిటిషువర్తపు బహిష్కారింపుడను ముద్రలు గల లేఖలు తిగి ఆదేశమునకే పంపివేయబడునని ఉత్తరవు చేసినాడు. (ఆ. ప్రె)

రణపూరు విచారణకమిటీ శిక్ష

ఒకన్యాయవాది అపీలుపెట్టుట

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 7;—భాయిలాల్ శర భాయిపటేలు అను న్యాయవాది శిక్షింపబడిన రణపూరు విచారణ కమిటీవారినిగూర్చి క్రి. ప్రా. కో. 485, 488 స్కె నెల క్రింద సెషన్సుకోర్టులో అపీలు పిటిషను దాఖలు చేసెను. మే బప్రీటు ఉత్తరువు సక్రమముగాదా యను విషయమును ప్రెసిడెంట్ శిక్షించిన దండూకా మేజిస్ట్రేటు విచారింపలేదనియు, కావున తాత్కాలికముగా శిక్షను రద్దు చేసి, పూర్తిగా శిక్షను కొట్టివేయుటకు ప్రాజెక్టును ఫిర్యాదు చేయవలసనియు న్యాయవాది విజ్ఞాపనము. (క్రి. ప్రె.)

భారతశాసనసభ రాష్ట్రీయశాసనసభల ఓటింగు

హరిపాలెం గ్రామంలో 60 ఓట్లు ఎవరికిన్ని యివ్వకపోవుట

సెప్టెంబరు 10;—విశాఖపట్నం జిల్లా సర్వేక్షి తాలూ కా కొండకల్ల పోలింగు యేరియాలో చేరిన హరిపాలెం గ్రామంలోని ఓట్లు మదరాస్ లెజిస్లేట్ కవున్సిల్ అందు ఆసం స్థితి ఒక్క ఓటుయినను యివ్వలేదు.

ఇదివరకు ఎన్నిసార్లు ఎంకమండికి ఓట్లు యిచ్చినను యెవరివలనగాని లాభములుయెవరు పొంది ఉండలేదని, గ్రామ క్రతులందరు ఒక్కచోట సమావేశమై ఓట్లు యిచ్చుటకు యిష్టంలేదని నిశ్చయించుకొని ఒక్కఓటుయినను యివ్వలేదు, పరిగదా పోలింగుస్టేషనువద్దకై నను వెళ్లేదు.

పోలిమారు నన్యాసయ్య.

అంగలూరు

అంగలూరు గ్రామస్థులపై పోలిమారు డిప్యూటీ ఆగస్టు 10 వ తారీఖున విచారింపబడలేదు. ఆగస్టు 22 వ తారీ ఖునకు నాయదావేయబడినది. ఆగస్టు 22 వ తారీఖున విచారిం పబడలేదు. సెప్టెంబరు 4 వ తారీఖునకు నాయదా వేయ బడినది. సెప్టెంబరు నాలుగవతారీఖునగూడ విచారింపబడ లేదు. సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖునకు మరల నాయదా వేయ బడినది:—

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

అట్లూరి వేంకట్రామయ్య.

నారికురుపులకు దివ్యావధము

ఈ నారికురుపులను రూపుమాపుటలో కేటికి వింది నిలిలేదు. బకారులో నమ్మ

1. "కుడికాని నాథిల్లిసి" తీసికొనివచ్చి నారివచ్చు ప్రదేశముండు అరగదీసిన సదరు నారిని తినివేయును. నోటికి గాని మరియే స్థలమునకు గాని తగిన ప్రాణాపాయము కలు గును కాన అభిజాత్రగా వాడవలయును.

2. దానివల్ల నివారణ కానియెడల, దురదగా వున్న యెడల నల్లేరులో సనుపు కేర్చి ఉడికించి కట్టుటయు, లేని పక్షమున ఉడికించుట మాని నూరి కట్టవలయును.

దివాకర్ల వెంకటేశ్వర్లు,

పాడ్యద్దు, బోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూలు, చిన్నాయరాడెం.

నారికురుపుల చికిత్స

నంగవోలులో యిటీవల నారికురుపులవల్ల పెక్కుండు జనులు బాధపడుచున్నట్లు శిశు ఆంధ్రపత్రికలో చూచినాను. ఈక్రింద నుదరాించిన చికిత్సను చేసినయెడల పోవునని నాన మ్మకము. నారికురుపు చిట్టి నారియొక్క కొన బయలుపడగ నే దానిని, కరువు లేచినవారు చెండువ్రేళ్లతో పట్టుకొని దాని చుట్టునొప్పి ఎక్కువగానున్న భాగమును అముదమువేసి తోము చుండవలయును. తోముచుండగా అది లేచినవారు దాని కొన మెల్ల మెల్లగా లాగుచుండవలయును. అది మెల్లగా వచ్చునంతవ రకు తోముచు లాగుచుండవలెను. అది చిల్లచేసినపుడు, అది బయటకువచ్చినంతవరకు ఒక చిన్నగడ్డ ముక్కగాని ఒక చిన్న పుల్లకుగాని చుట్టి అచుట్టును పుండుమీద పెట్టి అముద మువేసి దానిపై గంగరేకు ఆకు వేసి శుభ్రమైనగడ్డతో కట్టు కట్టవలయును. నారిని ఎంతమాత్రమును తెగనివ్వరాదు. జల వంతముగా లాగినపుడు నారి తెగిట తెగిసిండును. పై చెప్పిన ప్రకారము ప్రతిదినమును తోముచు వచ్చినంతవరకు లాగుచు యథాప్రకారము చుట్టుచు ఒకవారముదినములు చేసినయెడల నారి బయటికివచ్చును. ఆపుడు దానిని తగులబెట్టవలయును. తరువరి పుండుపై కట్టుకట్టుచు అముదము వేయుచుండిన పుం డు మానిపోవును. ఈచికిత్స గాక యితర చికిత్సలన్నిగాని ఏ అవునధము నల్లగాని త్వరలో పోదని నానమ్మకము.

బొమ్మిశెట్టి బ్వాల్ సరసింహం,

కోత్తపట్నం వంగవోలు (తాలూకా).

శ్రీ జెజనాడ నాట్యయంజరి

దుర్గా కళామందిరములో

రామదాసు

(18-9-30) శనివారం రాత్రి 9 1/2 గంటలకు

రామదాసు: ఆర్. సత్యనారాయణ గారు

కవీ: ఆంధ్రగంధర్వ జొన్నవిత్తుల శేషగిరిరావుగారు

తానీసు: ఎ. పద్మాభిగారు

కోహినురు ఫిలింలో డ్యాన్సు చేసిన మిస్. చిత్రశేఖ

డాన్సు చేయబడును.

రేట్లు:—2-0-0, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0.

బొంబాయిరాజధానిలో ఎన్నికలు

అభ్యర్థులు పిక్కెటరులుగా మారుట

అహమదాబాదు ప్రజలు శాసనసభా బహిష్కారమును యజ్ఞప్రదముగా తీసుకొనిచుంటు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 10:—నాడియాడులో యిద్దరు శాసనసభాభ్యర్థులు పిక్కెటరులుగా మారినవార్త యిచ్చుట తెలియబడినది. శాసనసభకు ఎన్నికలు నేడు ప్రారంభమయ్యెను. పిక్కెటరులు యేర్పాటులను అజమాయిషీ చేయుటకు అబ్దుల్ కరీం సత్తారను, అబ్దుల్ కరీం కన్యగారును బహిష్కారమునండి ప్రత్యేకముగా వచ్చిరి. శ్రీ కాంతి నైనికులును, పురుషోత్తం చాలాబాగుగా పిక్కెటరులైనారు. ఉదయము 9 గంటలకు అబ్దుల్ కరీం కన్యగారును, 60 మంది పురుషులు పిక్కెటరులైనారు. అరెస్టుచేయబడి తరువాత విడుదల చేయబడిరి. అభ్యర్థులు స్వయంగావచ్చి పిక్కెటరులను వదలివేయవలసినదని కోరిరి. పిక్కెటరులు తరువాత కూడ జరిగెను. ఒక్కోటూకూడ యిప్పటివలెను. సాయంత్రము 8 గంటలకు పోలీసులు మరల అరెస్టులను ప్రారంభించిరి. 5 గురు శ్రీ కాంతి నైనికులును, 78 పురుషులును అరెస్టుచేయబడిరి. ఈ అరెస్టులకు తమ ఆసక్తిని తెలుపుటగాను మయిలాల్ షేక్, బాబ్ సాహెబ్ మెహతీల్ గారులు తమ అభ్యర్థిత్వమును మానుకొని తామే పిక్కెటరులయ్యెను. వారు పిక్కెటరులయ్యెనందు 4100 వోటులు 18 వోటుల మాత్రమే యివ్వబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

విల్లిపార్లెలో తీవ్రమైన పిక్కెటరులు

విల్లిపార్లె, సెప్టెంబరు 10:—విల్లిపార్లెలో ఎన్నికలకు పోయిన నేడు తీవ్రముగా పిక్కెటరు చేయబడెను. చాలా కొద్దిమంది మాత్రమే వోటులిచ్చిరి. పోలీసువారు ఒక కాంట్రైని కుని, వానరనేనాధ్యక్షుని పోలీసులు అరెస్టుచేసిరి. మధ్యాహ్నము వానరనేనాధ్యక్షుడు విడుదలచేయబడెను. ఎన్నికలు జరుగుచున్న స్థానములయందు ప్రజలను సభ్యులను అబ్దుల్ కరీం గారు కూడ అరెస్టుచేయబడిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

అహమదాబాదులో 5500 మందికి 100 గురు వోటులయెట్లు

అహమదాబాదు, సెప్టెంబరు 10:—బొంబాయి శాసనసభకు అహమదాబాదు మహమ్మదీయ నియోజకవర్గము వారి యొక్కయు, మహమ్మదీయతర నియోజకవర్గము యొక్కయు ఎన్నికలు నేడు జరిగెను. కాంగ్రెస్ వారు ఉదయముననే పురుషులను, స్త్రీలను ఎన్నికలు జరుగు స్థలములవద్ద కాపురించిరి. ప్రతి పోలింగు స్టేషనువద్ద లాఠీచుట్ట పోలీసులు గూడ కొందరుండిరి. చాల పోలింగు స్టేషనులు పాడువారిన యాకారమును దాల్చియుండెను. మహమ్మదుల వచ్చుకొడయే అచ్చట కనుపడలేదు. కొన్ని స్థలములలో మాత్రము కొందరు క్రైస్తవులను, పార్సీలను మాత్రమే వోటుచేసిరి. 5500 మహమ్మదీయతర వోటులలో మధ్యాహ్నము 12 గంటల వరకు 100 మాత్రమే వచ్చి వోటు చేసిరి. వారిలో సందకును పార్సీలలో క్రైస్తవులలో నైయుండిరి. మహమ్మదీయులకు మాత్రమే ప్రత్యేకింపబడిన స్థానములలో కొందరువచ్చి వోటుచేసిరి. కాంగ్రెసువారు యీ స్థలమును పిక్కెటరులయ్యెను. అన్ని స్థలములలోను శాంతిగానున్నది. శాసనసభా బహిష్కారమును జయప్రదముగా తీసుకొని అహమదాబాదు పౌరులు కాంగ్రెసు ఆదేశమును మన్నించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

వానలవలన బొంబాయిలో ఎన్నికలు ఆగిపోవుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 10:—బొంబాయిలో యిదివరకన్నదును కనిపించుచున్నవానలు మరియొకటి వచ్చెను. కనుక బొంబాయి శాసనసభకు నేడు జరుగవలసిన ఎన్నికలు ఆగిపోయెను. మరలనిది ఎన్నడుజరుగునో తరువాత ప్రకటింపబడును. మధ్యాహ్నము ప్రారంభమైన వానయొక్కను మరియొకటి వచ్చెను. కొంతమంది హిందూ స్థానిక నాదక శ్రీ కాంతి నైనికులు పిక్కెటరులయ్యెను. పిక్కెటరు చేయువారు వానలోనికి ముద్దలయినను తమ విధ్యుక్తమును వీడిపోయిరి. 12 గంటలయినతరువాత కాంతి నైనికదాధ్యక్షుడు వచ్చి వెల్లిపోవడమని ఆజ్ఞాపించిన మీదటనే వారు వెదలిపోయిరి. గవర్నరుగారు పిక్కెటరులయ్యెను. ఉదయము 10 గంటలకు తెరువబడెను. కాని యిది ఒక్కరు కూడ వోటు కాగితము పడవేయలేదు. ఇతరులు స్థలములలోని పిక్కెటరులయ్యెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

ఎన్నికలు-ప్రజాభిప్రాయము

గో. రంగనాథులు గారు (ఆంధ్రప్రదేశ్)

కాంగ్రెసుకాంగ్రెసు నిర్వాహక సంఘమువారు, బహిష్కారమును బహిష్కరించవలసినదని ప్రజలను హెచ్చరించిరి. కాని ప్రజానాయకులు తెలుగుదేశమునం దెప్పుడును బహిష్కారప్రచారము చేయవలసినది. కృష్ణా, తూర్పు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలయందలి నాయకులు కొందరితో సమావేశమై చిత్రి. కాని, బహిష్కారభోగ్యమును సాగించుట సాధ్యమని తోచలేదు. జాతీయవాదులమీద మా కక్షలకు బహిష్కారభోగ్యముగా జరుగునని కలలోనైన తట్టలేదు. కాంగ్రెసు సంఘములన్నియొకట యదృశ్యములగుటచే బహిష్కారభోగ్యమును నడుపు వారెవరునో తెలియదు.

ఇటీవలిసమయమున, ఈశ్వర తొమ్మిదవతేదిన గుంటూరు జిల్లా యందలెల్ల జరిగిన యనభ్యయము వోటుల నిమిత్తము మంచిదే యనిభావించు నాయకానికి అత్యధ్యుతము, అత్యధ్యుతము కలిగించినది. వందల యిరువదియైదు మందియైన పోలింగు స్టేషనుకు వెళ్లలేదు. వెళ్లినవారిలో కొంతమంది వోటులివ్వక తిరిగివచ్చిరి ఇదిగవరకు జరిగినయెన్ని కలయందు నూటికి యేబదిమంది మనాయాసముగా వోటులిచ్చిరి. కొన్ని ప్రాంతములందు, అందు ముఖ్యముగా మాణిక్ ప్రాంతములందు నూటికి యెనుబదిమంది వోటులను 1928, 1936 సంవత్సరములందు దిచ్చిరి. ఈవత్సరమునెట్లై పరిత్యము జరుగుటకు కారణముల వారయు టగత్యము.

వెనుకటివలె పోటీలేనందున, ఈ పరిజరిగిన పోటీ యెప్పుడో వరకు జరిగియుండలేదు. శ్రీ కృష్ణ సావిత్రి మిగిలి పోటీ ముగిసినది. శ్రీ రామయ్యగారి పోటీ ముగిసినది. వై. శ్రీ ఆంజనేయులుగారును, మాడు స్థానములకై తీవ్రప్రచారము చేసిరి. ఈ ప్రచారము తిరిగివచ్చి మోటారుకారులు, బస్సులు, జుట్టా తిడివరకెప్పుడును తిరుగలేదు. ముగిసినవలె ఎన్నికలవలె, తాలూకాలోని ఎన్నికలవలె, అమితీవ్రతగా, అభ్యర్థులు మాత్రము ప్రయత్నము చేసినారు.

ధనవ్యయము కాలేదందున, ఇదివరకెన్న డేయభ్యర్థియు, ఇంతమాత్రముగా ధనమువెచ్చించలేదు.

వర్షము లేదు. వ్యవసాయపుటిబ్బందుల లేవు. ప్రజలకన్ని విధముల సౌకర్యములు, వోటులివ్వటకుకలవు. వినను, తొమ్మిదవతేదీ యంతవై పరిత్యముగానున్నదేమి?

ఈ ప్రశ్నలకన్నిటికి సమాధాన మిచ్చుటకు ముందు, వివిధ ప్రాంతములందు ప్రజలెట్లు, ఎన్నికల నిరసించిరి విచారించుటగత్యము. గుంటూరు, తెనాలి ముగిసిపోలిటిలందు, యువకులు కొందరు ఎనిమిదవ తేదీ రాత్రి తొమ్మిదవ తేదీయందును, రహస్యముగా బహిష్కారప్రచారము చేసిరి. ఆరెండు చట్టానిపాటిటిలందు సామ్రాజ్యములు హెచ్చుగా నియమించిరి. తెనాలి యందు వైకుంఠగూడ వోటుల నివ్వలేదు. గ్రామములందు, జంపన, అగస్తాన మధిమించుచున్నది. రెండువందలవోటుల గల యాపొలింగుకు, మిదవోటు మాత్రము, పెట్టెలోబడినది. తిరిగి 1928 సంవత్సరపుటనుభవము జ్ఞప్తికిం దెచ్చినది. జంపన గ్రామము కూచిపూడి గ్రామము పూర్తిగా, అమృతలూరు కొంతవరకు ఎన్నికల నిరసించినవి. బాపట్ల తాలూకాలోని, మారుమూలయందున్న పాలపర్రు పూర్తిగా బహిష్కరించినది. కుంకలమర్రు పూర్తిగా, కారంచేడు చాలావరకు యెన్నికలందు పాల్గొనలేదు. చీరాల పాడులం దెక్కుమంది కొన్నిలు ఎన్నికలందు పాల్గొనుచున్నారని, అనెల్లీవయమై మాత్రము వోటుల నివ్వ తీర్మానించుకొనిరి. మాణిక్ ప్రాంతపు ప్రజలయందు దొకవిధమైన అనిష్టత, అగౌరవ ఎన్నికలవై పూర్తిగా కల్గినది. వోటుల నివ్వందయ్యా యన్న, ఎందులకయ్యా వోటులు, ఏమి తెచ్చినవయ్యా వోటులు, కాంగ్రెస్ నేతా బహిష్కరించినదటనే కానిగ్గను, నెహ్రూ మూలవాదులు చేయని దేమిటయ్యా యీ యభ్యర్థులు చేయన దని ప్రశ్న పరంపరతో సమాధాన మిచ్చుచుండిరి.

కారణము తెలియదే? ముఖ్యకారణము కాంగ్రెసు ఆదేశమే! కాంగ్రెస్ నెప్పుడైతే ఎన్నికల బహిష్కరించుడని ప్రజలకాదేశించినదో, అప్పుడే ప్రజల మనములందు దొకవిధమైన తీర్మానము పరిమాణ్య కల్గినది. కాంగ్రెసు తీర్మాన ములలో పెట్టుటకు వెనుకటివలె దీర్ఘప్రచారము ప్రజలయందు జడవనగత్యము లేదని యాయితెన్న ను చూపెట్టినది. కాంగ్రెసు నాయకులందరు కైశ్రయించుచున్నను, కాంగ్రెసు సంఘము బహిష్కరింపబడినను, ప్రజలమాత్రము జాతీయవాదులుగన, కాంగ్రెస్ పథిమానులుగన, స్వరాజ్యమును కొంటించువారుగన యీ యెన్నికలు గుంటూరుజిల్లా యందు నిరూపించినవి. జాతీయవాదుల జయాలాళిలూపుతై మాత్రమే, కొన్ని కొన్ని ప్రాంతములందు జాతీయవాదులు, ఎన్నికలందు పోకము కల్గించుకొనిరి.

నే నీ సమయముందు అభ్యర్థులలో నొకరు నుండుట, జాతీయవాదులందఱేమిటను విచారకరముగనే యున్నదని యిప్పుటికి తెలుసుకొనగల్గితి. ఇట్టి పరిస్థితులందు వోటులు యెన్నికలకు కాలేదన్న అభ్యర్థిమేమి? తేలునది యొక్కవిషయమే. జాతీయవాదులు ప్రజలయందుజేరి, జీర్ణించియున్నది. స్వరాజ్యయాకాంక్ష తీవ్రమైనది. ప్రజలకుదేశవా, ఆసంతృప్తి, ఆవేదనకల్గిచుచున్నది. మహాత్మాని ప్రేమ, దేశముపై యభిమానము, జాతీయ గౌరవము ప్రజలయందు దెక్కువలచుచున్నది. వదివత్సరములపాటి ఎన్నికలు ప్రజలయందు రగుల్కొనుచున్న తీవ్రజాతీయవాదమును బయల్పరచితే, ఈసంవత్సరపు యెన్నికలు ప్రజలయందు పరిపక్వమైన జాతీయతను బహిష్కరి మొనర్పినవి. కాలమహిమయున్నది!

లక్ష్మీ విశ్వవిద్యాలయము

పిక్కెటరు సమాప్తి
లక్ష్మీ విశ్వవిద్యాలయమున కార్యక్రమము నిర్విఘ్నముగా సాగుచున్నది. పిక్కెటరు వారి ప్రత్యర్థులకును సాధి పొసగినది. మరతులివి

- 1. విశ్వవిద్యాలయమును తెరిచియుంచవలెను.
- 2. విద్యార్థులెవ్వరును పిక్కెటరు చేయరు.
- 3. తరగతులు జరిగినను సెప్టెంబరు 20 వరకు ఆటెండ్మెన్స్ చేసికొనబడదు.
- 4. పాఠములకు రాని విద్యార్థులకు వయోగముగా దశరాసెలవుల వెనుక కొన్ని ప్రత్యేకపుటెగతులను విశ్వవిద్యాలయమునా కేర్పరచెదను. (అ. ప్రె.)

మాడరన్ హైస్కూలు పిక్కెటరు-7 అరెస్టులు
అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 10:—మాడరన్ హైస్కూలు యందు పిక్కెటరు ఇంచుక నిరుత్సాహముగా కన్పట్టెను. పోలీసులు హాజరుగానుండిరి. 7 గురు అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

కాన్పూరు-కాలేజీలు మూతపడుట

కాన్పూరు, సెప్టెంబరు 10:—ప్రిన్సిపాలులకును విద్యార్థులకును మధిని రాజీప్రకారము కాలేజీలు నేడు మూతపడినవి. అక్టోబరు 6 వ తేదీ మరల తెరువబడును. (ఫ్రీ ప్రె.)

కల్లుపాటలు

కల్లు నేలపాటలు రేపు జరుగను. ఎవ్వరును పాటలెట్టుకుండ కాంగ్రెసుసంఘము తగినదేర్పాట్లు జేసియున్నారు.

వలంట్టీర్ల శిక్షలు

గజేంద్రా, బాబ్ పాయి, మణిలో, రామచంద్ర శైల్ యాత్రి, రామనాథటాండక, కరూమాల్, నర్సరాజు, చేదిలో, రామస్వరూప, శివశంకరుగార్లకు పిక్కెటరునకు 6 నెలలకు కఠినపురు విధింపబడెను.

మన్సిలాల్ నిగమరాధేశ్వరులకు, విశ్వనాథగార్లకు 6 నెలలకు కఠినపురు విధింపబడెను.

మహాత్మాగుల దినము

సెప్టెంబరు 9 వ తేదీ మహాత్మాగులదినము జగవబడెను. నిశ్చయముగా హిందూమహమ్మదీయ సిక్ఖుజనముతో గూడిన యూరేగింపు విధులబడి నడచెను. (ఫ్రీ ప్రె.)

పంజాబురాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ నిషేధము

అహ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 11:—ఇప్పుడే ప్రచురమైన అసాధారణపు గజెటు పంజాబురాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ నిషేధపు వార్తను దృఢీకరించుచున్నది. ఈసందర్భముననే నిన్నతత్సభా కార్యాలయములు వోధింపబడెను. (అ. ప్రె.)

కమ్మమహాజన సంఘాధ్యక్షునికొక మనవి

తమరు మదరాసు శాసన నిర్వాహసభా యెత్తును ప్రచారములో నుండుటచే కాబోలు సహాయముపేక్షించు కొందరు విద్యార్థులు దరఖాస్తు ఫారములకొరకు వ్రాసినను వెంటనే బడయని కారణమున తమ ఆమర్తాచే నిర్ణయించిన ధరఖాస్తు ఫారములమీద గావించా మామూలు కాగితములపైన వ్రాసి పంపుతున్నట్లు తెలియుచున్నది. కాబట్టి దరఖాస్తుఫారములమీద వ్రాసిపంపలే దను కారణమున అట్టివానిని త్రోసివేయక వాటినిగూడ విచారించుట న్యాయమని మనచేయుచున్నాను ఇప్పుటికే కాలము చాల గతిించినది గావున యీ మాసాంతములో గానైన దరఖాస్తులు విచారించి విద్యార్థి కేతనము లొసంగుట న్యాయము.

జంపాల సాంబయ్య, మదరాసు, 11-9-30.

జానిత వార్తలు

చెన్నపురికి యందు దీపములు వెలిగించుకాలము
శుక్రవారము 12 వ తేదీ సాయం 6-48 గం.
శనివారము 13 వ తేదీ సాయం 6-42 గం.

మదరాసు కార్వోరేషను రేడియో కార్యక్రమము:-
శేపు 12 వ తేదీ సాయం 5-30 గం. మొదలు 7 గం. వరకు
శ్రీ. ఆర్. చైర్మన్ గారు దక్షిణయిండియా సంగీతము
(గాత్రము)

చెన్నపురి కార్వోరేషను సంఘసభ:- చెన్నపురి
కార్వోరేషను సంఘముయొక్క సాధారణసభ రాజోపు 16 వ
తేదీ మంగళవారము సాయంత్రం 5-15 గం. రిపుభలవమున
బడును.

తిరువత్తిగొడుగుల ఊరేగింపు:- తిరువత్తిగొడుగు
గులు శేపు 12 వ తేదీ 6 గంటలకు కీల్పాకు పీఠులందును
రాజోపు ఆదివారము 14 వ తేదీన ఉదయము 7 గంటలు మొ
దలు తిరువత్తిగొడుగు పీఠులందును ఊరేగును.

మదరాసు జెయిలు సూపరెంటెండెంటు
మదరాసు సెంటెంపియరీ (జెయిలు) సూపరెంటెంటుగ
మేజరు ఎన్. సి. కంట్రాక్టరుగారు వి. ఎం. సి. నియమింప
బడిరి. వీరు ఆర్. హోగారివద్ద అట్టోబర్ నెలలో ఛార్జీ పుచ్చు
కొందురు. హోగారు నాలుగునెలలు నెలపు పుచ్చుకొనిరి.

సినిమా ఫిల్మ్ నిషేధింపబడుట
బొంబాయిలో శ్రీ రంజిత ఫిల్మ్ కంపెనీకి "షేక్రి
యట్" అనుఫిల్మ్ సినిమాట్రాపు చట్టము క్రింద మద్రాసు
రాజధానియందంతటను నిషేధింపబడవలెనని గవర్నరుగారు త
రువు గావించుచున్నారు. (గెజిట్)

నవరణ:- ఈమాసము 8, 10 తేదీలందు మాడెనిక
పత్రికలో ప్రకటించబడిన ప్రొడ్యూసర్స్ అసోసియేషన్
చెన్నపురి కంపెనీ, లిమిటెడ్ వారి ప్రకటనలో పొరబాటున ఉ
త్తరసర్కారులకు చీఫ్ ఇంజనీరు, బి. బి. కృష్ణమూర్తి విశాలప
ట్నం అను ప్రదము పదవివేయబడినది. గనుక పాఠకహాళయు
లు సవరణను గమనించ ప్రార్థింతులు.

తెండియా రైల్వే తత్వజ్ఞానసంఘము:-
వైసంఘముయొక్క వార్షికోత్సవమును, సంఘముయొక్క సాం
ఘిక జన్మదినోత్సవమును రాజోపు 14 వ తేదీ ఆదివారము
నాడు తెండియా రైల్వేయందును స్వామి రావలింగంగారి సుత
మునం బంధువులకును. వీరిలకు అన్నము పెట్టుట, భజన, పత
కములు సమర్పణముల నొసగుట యిత్యాది కార్యక్రమాలు
చరపబడును.

రాజు పోకలు:- సర్ సి. కంకరనాయగారు నేటి
ఉదయమున మలబారునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.
క్రాస్ బిల్డింగ్ కంపెనీకి సంబంధించిన కార్యము నేటి
ఉదయమున మద్రాసు తిరిగి వచ్చిరి.
కానిరాజుగారు కోయంబత్తూరు జిల్లా మాపరింటెం
డేట్లో చెన్నరాత్రి కోయంబత్తూరుకు వెళ్లిరి.

నాటంగేండ్లబాటును నీటియందు మునిగి చని
పోవుట:- గత సోమవారమునాటి సాయంకాలము ఐద
వకాసుకోడ్డు సమీపమున బిక్కింగుపాము కాలువయందు ను
బ్రహ్మగడ్డ అను నాలుగేండ్లబాటును అకస్మాత్తుగా పడి చనిపో
వుట తెలిసిందే. ఈ బాటును కాలువనీటియందు చెరలాటుగా
దిగి ఆడుచుండ లోతుగానుండిన నీటి ప్రదేశమునకు వెళ్ళుచే ముని
గిపోయెను. పీడప బాటునికేవలము నీటినుండి తీయబడెను. బాటు
ను అకస్మాత్తు మరణమునకు పాలయినది మరణకారణ విచార
ణయందు నిర్ధారంపబడెను.

ద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:- గత 8-వ తే
దీకి అంతిమవారములో చెన్నపురియందు సంవత్సరమున
వెయ్యింటికి 88.0 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనుకటి
వారమున వెయ్యింటికి 87.4 మరణములు సంభవించెను. స్త్రీ
లకు 11 గురికి తగిలెను. వారిలో ఒకరు చనిపోయిరి. యెం
డెంటు జ్వరమువలన 5, మలేరియావలన 2, యితర జ్వరముల
వలన 38 మరణములు సంభవించెను. గతవత్సరము వైశాఖము
నకు సరియగువారములో వెయ్యింటికి 41.7 మరణములు సంభ
వించియుండెను.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధి

టి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారి విజయము

మదరాసు, సెప్టెంబరు 11:- మదరాసు విశ్వవిద్యాలయసామగ్రి ఓట్లు నేడు సెనేటుమందిరమున లెక్కింపబడినది. మద్రాసు అభ్యర్థులకు యాదీగువనీ ఓట్లు వచ్చెను:-

టి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారికి	8099
కె. టి. పాలుగారికి	1849
దైవభామణిగారికి	674

టి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారు విజయము లెట్లు ప్రకటించబడినది.

జె. ఎ. డేవిసుగారు అంగ్లోయిండియన్ ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనబడుట

మదరాసు, సెప్టెంబరు 10:- నేడు జి. టి. బోసుగారు చెన్నపురి కాసనభా మందిరమున వోట్లను లెక్కిపెట్టిరి.

జె. ఎ. డేవిసుగారు	1091
జె. ఎ. డేవిసుగారు	402
హేటెసుగారు	166
చాటర్జీసుగారు	10
చెల్లెనివోట్లు	1677
వోట్లు చేసినవారు	2881

ఓటరుల మొత్తము సంఖ్య

బోదనాయకనూరు జమీందారు శ్రీయుత కామరాజు పాండ్యనాయకరుగారు దక్షిణమండలముల ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనబడుట

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 10:- రామనాథుల కలెక్టరుగారు వోట్లను లెక్కిపెట్టిరి. జమీందారుగారు శెగ్గిరి.

జమీందారుగారు	46
ఎన్. ఎ. ఎన్. ఆర్. ఎం. రామనాథుల సెట్టిగారు	8
నెయితురు జమీందారు	88

వి. టి. నెవుగపాండ్యతేవారు గారు (ఒక విలేఖరి)

రాయదుర్గతాలూకాలో ఒక్కరునుగూడ వోటుచేయకపోవుట

రాయదుర్గ, సెప్టెంబరు 10:- రాయదుర్గ తాలూకాలో 21 గ్రామముల వోటర్లపత్రమున చెన్నపురికాసనభక్తు ప్రతినిధిని యెన్నుకొనబడుటకు వోట్లకు కలగోడులో సమావేశము కావలెనని ప్రకటించబడినది. మొత్తము 308 మంది వోటరులు కలరు. వారిలో హెచ్చుమంది వచ్చిరి. కాని కాంగ్రెసు వారి ప్రోత్సాహము వలన యెవ్వరునుగూడ వోట్లు చేయలేదు. ఖాళీపెట్టెలను మరల రాయదుర్గకు తీసికొనిపోయిరి. (ఒ. వి)

చెన్నపురి భూస్వాములు కొల్లంగోడు రాజాగారి సెన్నుకొనుట

మదరాసు, సెప్టెంబరు 10:- నేడు మద్రాసుకు జి. టి. బోసుగారు వోట్లను లెక్కిపెట్టిరి. కొల్లంగోడు రాజాగారు చెన్నుకొనబడి రని ప్రకటించిరి.

కొల్లంగోడు రాజాగారు	401
చక్రవర్తి పంతులుగారు	78
చెల్లెని వోట్లు	1

ఓటరుల మొత్తము సంఖ్య ... 658

స్టేటు కౌన్సిలు ఎన్నికలు

సయ్యదుపామ సాహెబుగారు సెన్నుకొనబడుట

చెన్నపురి మహమ్మదీయ వోటరులు స్టేటు కౌన్సిలుకు తమ ప్రతినిధిని యెన్నుకొనబడుటకు వోట్లు లెక్కిపెట్టబడినది. సయ్యదు పామ సాహెబుగారు శెగ్గిరి.

సయ్యదు పామ సాహెబుగారు	101
డా॥ అబ్దుల్లాఖాన్ సాహెబు జలసాగారు	28

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య ... 129

20000 ప్రజల యూరేగింపు

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 10:- ఈదినము సాయంత్రము 20000 మంది ప్రజలకు పైగా అన్ని కలముల హిందువులను 1000 మంది స్త్రీలతో సహా ఊరేగింపు జరిగిరి. ఇది ఇరువురు మంజీర్లను కొరడా వేల్పు విధించినందునకు ఖండనముగా జరపబడినది. (ఆ. తె.)

మహిళారాష్ట్ర యనమితి

సిల్వెటూ, సెప్టెంబరు 10:- కాసనభక్తులయిన మార్వీ అబ్దుల్ రహీమ్ చాదరీగారి సతియగు తెజదాబాయికా చాదరీగారు సిల్వెటూమహిళా రాష్ట్రీయ సమితి కార్యకర్తలుగా నుండుట కంగీకరించినది. (శ్రీ తె.)

కలకత్తాలో స్త్రీలకు శిక్షలు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 10:- అరెస్టుయిన 85 మంది స్త్రీలలో 9 మంది పదవివేయబడిరి. 26 మంది కోర్టుకా మేజిస్ట్రేటుముందుకువెడిరి. 144 నెక్కక్రొంద నొసగబడిన నిషేధపుట తరువు థిక్కిరించి ఊరేగింపు జరిపినందులకు వీరిపై నేరము మోపబడినది. నందితులలో 21 మంది ప్రమాణబద్ధులైనందున పదవివేయబడిరి. మిగిలినవారికి రు 20 జరిమానా లేక 20 దినములు విడిపైదు విధింపబడినది.

బుర్రా బజారు కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శినియగు నుభద్రాదేవిగారు యెల్లరును ఊరేగింపులో చేరమని పిలిచినందులకు 6 నెలలు విడిపైదు విధింపబడినది.

లిబర్టీ సంపాదకుడు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 10:- "లిబర్టీ" పత్రికా సంపాదకుడు తన కై విధింపబడిన రు 1000 జరిమానాకు బదులు వైద్యసభవియమని రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటు ముందు తేలిపెను. హోల్డర్లో ఆపీలుతీర్చి లేయవరకు మేజిస్ట్రేటు వ్యవధి నొసగెను. (శ్రీ తె.)

నాగపూరులో హారతాళము

మిల్లులు కొద్దులు మూయబడుట

కంజీప్రయోగ ఖండనము

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 10:- ప్రభుత్వమునాడు నలంజీర్లను కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను కొరడా వేయటకు పాలసేయుటకు ఖండించుటకై నేడు హారతాళము జరుపబడినది. అన్ని మార్కెట్లను దుకాణములను మూయబడినవి. మిల్లు యజమానులను కాంగ్రెసువారు మిల్లులమూయమని కోరిరి. కాని వారంగీకరింపలేదు. అందువలన మిల్లులయొద్ద పికెటింగు జయప్రదముగా జరిగెను. యుద్ధసంఘమువారి యాజ్ఞలకు మిల్లుకార్యకులు ప్రీతితో పనిచాలించిరి. మిల్లులు మూలపడక తప్పినదిగాదు.

ప్రభుత్వ కార్యాలయములను కొద్దులనుగూడ పికెటు చేయబడినది. హోల్డర్ల ప్రిడరును యుద్ధసంఘాధ్యక్షుడు నగు పి. కె. సాల్వెగారు కార్యాలయములను కొద్దులకును అన్ని ద్వారములనుందును నలంజీర్ల నిలిపిరి. నుమస్తాలు లోనికొపొయినను ప్రిడర్లనును పోలేదు. జిల్లామేజిస్ట్రేటు త్రివేదిగారు పోలీసుదళముతో వచ్చి రాకపోకల సర్దుచుండిరి. నేలకొలది జనులు రోడ్లప్రక్క నుమిశాడిరి. పి. కె. సాల్వెగారిని అరెస్టుచేసిరి. పికెటింగు ఆరెస్టుక్రింద చంపాలాలో బజరంగ్ గార్లు అరెస్టుచేయబడిరి. వారివెనుక నలంజీర్లదళములు పవనగా వారిసానుల నాక్రమించెను. కాని పోలీసులు వీరి సరక్కుతేయక, ఎత్తిపారవైచిరి. ఈలోపుగా ఆర్మికదళము వారకుడెంచిరి. వారు జనమును చెదరగొట్టిరి. కొందరికి దెబ్బలుతగిలెను. వారిని కాంగ్రెసు ఆనుపత్రిక కొంపొయినారు. ఒక గేటునొద్ద స్త్రీలుగూడ పికెటు చేయుచుండిరి. (ఆ. తె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మసూరీకి నేడు వెళ్లుట

అనుకూలమైన బస కుదురుట

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 10:- మసూరీలో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి అనుకూలమైన బస కుదిరినది గాన శేపు 11 వ తేదీ ఉదయమున యిటనుండి మసూరీకి బయలుదేరెదరు. (ఆ. తె.)

పిమ్మటి వార్త

నేడు మోతీలాలుగారు వెళ్ల తేడు 1,2 రోజులు వెళ్లెదరు

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 11:- ప్రయాణికులైన మోతీలాలు నెహ్రూగారు మసూరీకి బయలుదేరలేదు. 1,2 రోజులలో వెదరు. (ఆ. తె.)

ప్రపంచద్రవ్యాల నిమిత్తము పరీ విలియంసన్-రిచ్చిన 100000 పౌనులకు ఆకస్మాత్తులో ఖర్చుపెట్టి వైఖ్యలయను నిర్మించెదరు.

దద్దనాల లక్ష్మీనాథనారాయణశాస్త్రి.

రాండుటేబిలు సమావేశ ప్రతినిధులు

బి. టీ. ము ప్రభుత్వమువారి తరపున రాజప్రతినిధిగారు, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు ఎవరెవరి కాహ్వానములను పంపిరో, వారి పేర్లు స్థలాంతరమున ప్రచురింపబడినవి. సంస్థాన ప్రతినిధులు పదునార్గురుగలరు. ఉత్తరహిందూస్థానమున ఆల్వార్, బరోడా, భోపాళము, బికేనోర్, కాష్మీరు, నవనగర్, పాటియాలా, రీవా మహారాజగర్లు మున్నగువారికి ఆహ్వానములు పంపబడినను, దక్షిణ హిందూదేశమున మాత్రము సంస్థానాధిపతులకు గాక వారిమంత్రులు మున్నగువారికి ఆహ్వానము లంపబడెను. సంస్థాన ప్రతినిధుల కెవరికిని ఆహ్వాన మనలే రాలేదు. సంస్థాన ప్రజాసమావేశ మిటీవల బెంగళూరులో సమావేశమై ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యముండుట యవసరమని తేటపరచియుండెను. బ్రిటీషు ఇండియాలో ఏబదిమంది ప్రతినిధుల కాహ్వానములంపబడెను. చెన్నరాజధాని యందు, సర్. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, డి|| బి|| ఎ. రామస్వామిమొదలియారు, రా|| బి|| ఎ. టి. కన్నీరుశెల్వం, పల్లాకిమిడిరాజా, సర్ పాత్రో, డి|| బి|| రామచంద్రరావు, గా|| శ్రీనివాసశాస్త్రి, రా|| బి|| ఆర్. శ్రీనివాసను, సుబ్రహ్మణ్యన్ సతి, సి. ఇ. పుష్కగార్ల నామములు గన్నట్లును. జస్టిసు పక్ష నాయకులలో సర్ పాత్రో, రామస్వామిమొదలిగార్ల కాహ్వానముల సంపినపుడు, పక్షనాయకులగు డి|| బి|| మునుస్వామినాయుడుగారి కేల ఆహ్వాన మంపలేదో తెలియదు. ప్రాయశః వీరి రాజకీయాభిప్రాయములు రుచింపలేదేమో?

మద్రాసు మితవాదులలో సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యరుగారి బోలు ప్రసిద్ధనాయకుల కాహ్వానము రాకుండుటకు కారణము తెలియదు. వీరి టీవల సైమనుకమిషనురిపోర్టులో సైన్యమునకు సంబంధించిన భాగమును పూర్తిగ ఖండించి, అయ్యది స్వపరిపాలనసిద్ధి కెటుల తోడ్పడజాలదో చక్కగ సూచించియుండిరి. మూలానా మహమ్మదాలీగారికి ఆహ్వానము చేరుటయం దాశ్చర్యము లేదు. డాక్టరు మూంజీగారాహ్వానింపబడినను, వారు రాండుటేబిలుసమావేశమునకు వెడలెదరని తోపడు. నప్రూ జయకరుగార్లు ఆహ్వానింపబడుట సహజమే. సెతల్వాడుగారాహ్వానింపబడ లేదని వదంతి ప్రబలెను గాని, వారి పేరు ఆహ్వానింపబడినవారిలో గలదు. స్త్రీలలో పానవాజ్ సతిగారిపేరును, సుబ్రహ్మణ్యనతిగారిపేరును గన్పించును. కాని డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యగారిపేరు

చేర్చబడలేదు. వీరుగాక మరికొందరపేర్లను జేర్చుటకు వీలగు నని సూచింపబడెను. ఈవిషయమై ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవట. రాండుటేబిలుసమావేశమున ఆయాపక్షములవా రెన్నుకొనినవారినే ఆహ్వానింపవలెను గాని, ఈవిషయమున గూడ నామినేషనుపద్ధతి నవలంబించుటవలన, ప్రాతినిధ్యపులింప చాలవరకు దగ్గుచున్నది.

ఈసంగతి యటుండ, ఆహ్వానింపబడినవారు వెడలి చేయదగినకార్య మేది? హిందూదేశము తరపున సమాధానపడటకు వీరికి సమర్థత గలదా? కలదని, ఆహ్వానింపబడినవా రయినను తెలుపజాలరు. నప్రూ జయకరుగార్లు కాంగ్రెసుకును ప్రభుత్వమునకును మధ్య సమాధానము గుడుర్చుటకు యత్నించి, విఫల మనోరథులయిరి. వీరియత్నములు ప్రశంసార్హము లయినను, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు పాల్గొనవీలులేనపుడు, మితవాదనాయకులు వీరికి వెడలుట దూరదృష్టిని జూపనేరదు. దేశమునందు తమకు పలుకుబడి లేదని వీరికి తెలియును. దేశముతరపున సమాధానపడగల నాయకులు గాంధీమహాత్ముడు, నెహ్రూ, మాళవ్యా మున్నగువార లనిగూడ వీరికి తెలియును. అట్టితర, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలవలయునని వీరి కెంతకుతూహలమున్నను అనుకూలపరిస్థితులు లేనపుడు వీరుగూడ వెడలమానుకొనుట గౌరవమగును. వీరిొక్కరును వెడలి, అనుకూలమగు బడంబడి కుదుర్చుకొనగల రని, ప్రజలకుగాని, వీరికిగాని నమ్మకము లేదని చెప్పవచ్చును. నప్రూ గారయినను, ఆశను వెలిబుచ్చజాలకబోయిరి. వీరికి విజయము చేకూరిన సంతసంపని వాడండరు. ఇప్పటికిని వీరు సఫలమనోరథులై తిరిగి వచ్చెదరుగాక యనియే ఎల్లరును కోరెదరు.

మితవాదులను తదితర పక్షములవారును ఈసమయమున కొంతనిగ్రహమును పట్టుదల జూపియున్నచో, పాలకులు భిన్నమార్గము ప్రొక్కడివారని తలంపనవకాశము గలదు. ఏలన మొదల ఢిల్లీలో సమావేశమయిన నాయకులలో నప్రూ సెతల్వాడుగార్లు గలరు. రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదలజేయవలయు ననియు, నిర్బంధశాసనములను రద్దుజేయవలయుననియు, కాంగ్రెసుపక్షమున కధిక ప్రాతినిధ్యమియ్యవలయు ననియు, హృదయపరివర్తనము జూపవలయుననియుకోరుచు, వీరును కాంగ్రెసు ప్రముఖులును గలసి తీర్మానించిరి. రాండుటేబిలు సమావేశము వారి ఆహ్వానము సంగీకరించుటకు ముందు వీరిని పరతులుగ పేర్కొనిరి. వీరిలో నెకటియయినను చెల్లింపబడక ముందే, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలుటవలన, వీరికి దృఢ సంకల్పము లేదని వెల్లడియగుచున్నది. ఇతరవిషయము తెలుసున్నను, అసినీవేశ రాజ్యవిధానమును తయారుజేయుటకు, రాండుటేబిలు సమావేశము గూడనని యైనను వాగ్దానము వెలుపడువరకు వీరు వేచియుండ రయిరి. ఈవిషయమై కాంగ్రెసు ప్రముఖులు గావించినసూచనలు అసంభవము లని, రాజప్రతినిధిగారు తెలిపియుండిరి. రాండుటేబిలు సమావేశములో ప్రభుత్వమువారి విషయమున ప్రజల కోర్కెలను బలపరుపవలయునను విషయమును రాజప్రతినిధిగారు రామోదంపరయిరి. లేబరుప్రభుత్వమువారింతవరకు, హిందూదేశమువిషయమున

తాము సూచించదలచిన పద్ధతియెద్దియో ప్రచురింపఁయిరి.

రాజప్రతినిధిగారి తేఖలోని సూచనలు స్పష్టముగ లేనందున వానినిగూర్చి తా మెట్టిభాభిప్రాయమును తెలుపుటకు వీలు లేకపోయెనని, కాంగ్రెసు నాయకులు సూచించిరి. ఇట్టి సందర్భములలో కాంగ్రెసేతరపక్షములవా రయినను, ఈసమావేశ మెందులకు గూడుచున్నది, ఏయేవిషయముల సినమావేశము చర్చించును-అని కనుగొనుట కసినధర్మము. ఇంతవరకు రాండుటేబిలుసమావేశకార్యక్రమము ప్రచురింపబడలేదు. తుదకు ప్రస్తుత సంస్కరణములలో స్వల్పముగు కొన్ని మార్పులు జరిగిన జరుగునని దోచును. కాంగ్రెసునాయకులు తమ యభిప్రాయములను స్పష్టపరచినటులుగ, రాజప్రతినిధిగారు ప్రభుత్వాభిప్రాయములను స్పష్టపరపరయిరి. అనుకూలవాతావరణమును కలిగించుటకు, నిర్బంధవిధానము వెంటనే విరమింపబడునని యైనను చెలువరయిరి. ఏ జాతులమధ్య నయినను సంధి రాయబారములు జరుగుచున్నపుడు, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడిచిపెట్టుట కసినధర్మ మని ఎంచబడుచున్నది. సత్యాగ్రహోద్యమము విరమింపబడినను, రాజకీయనిర్బంధితు లందరును విడిచిపెట్టబడెదరని తాము వాగ్దానము జేయజాలమనియు, స్థానిక ప్రభుత్వములు నిర్బంధముననున్న వ్యక్తులవిషయమై ఉదారబుద్ధితో యోచించెద రనియు మాత్రము, రాజప్రతినిధి గారు తమ తేఖలో చెలిపిరి. ఇట్టియేర్పాటు సామాన్యముగ నే దేశమునందును కానరాదు. సంధిగూర్చి సంప్రతింపు జరుగునపుడు, రాజకీయనిర్బంధితుల సందరను విడిచిపెట్టుటయే సామాన్యముగ జరుగుచున్నది. మితవాదనాయకు లీసందర్భముల నయినను గమనింపరయిరి.

ఇంకను కాంగ్రెసుసంఘములు అక్రమసంఘము లని ప్రకటింపబడుచునేయున్నవి. పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము అక్రమమని యిటీవల ప్రకటింపబడినది. రాజకీయనిర్బంధితులపై కారాగృహశిక్షలనే గాక, చెబ్బల శిక్షను గూడ విధించుచున్నటుల, వార్తలు చెలువుచున్నవి. ఇంకను అరెస్టులు తగలేదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి విడుదల శరీరాస్వస్థతనిమిత్తమే యయినను, గాంధీమహాత్ముని, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారిని గూడ త్వరలో వదలిపెట్టెద రనువదంతి ప్రబలియున్నటుల, శ్రీ ప్రెస్టువార్తలు చెలువుచున్నవి. ఇది నిజమగుచో, ప్రభుత్వవైఖరి కొంతవరకు మారుచున్న దని చెప్పవచ్చును. ఇటులనే రాజకీయనిర్బంధితుల సందరను గూడ విడుదలజేయుచో, అనుకూలవాతావరణ మేర్పడగలదు. ప్రభుత్వమువారి సమయమున జూపునేర్చుచైననే, భావిపరిణామ మాధారపడును. ఇంగ్లండులో గూడ కాంగ్రెసునాయకుల దృక్పథమును గ్రహించుటకు కొంత ప్రయత్నము జరుగుచున్నటుల విదితమగుచున్నది. మహాత్ముని సూచనలను పిచ్చివాని సూచనలనియు, కాంగ్రెసునాయకుల రాండుటేబిలుసమావేశమునకు రాకుండుట యేలాభకరమనియు, డెయిలీటెలిగ్రాఫ్ పత్రిక చాటెను. ఈపత్రిక ఇంతకుపూర్వము సైమనుకమిషనుసభలలో నొకరగు బరకాహాప్రభువుగారి యాజమాన్యమున నిర్వహింపబడుచుండెను. ఇప్పటికిని వారియే ప్రాయములనేవ్యక్తపరచుచుండునని తలంపవ.

కాంగ్రెసునాయకులు వెడలనిచో, కాండుటేబిలు సమావేశమునందు, సైమను కమిషనురిపోర్టు ప్రాముఖ్యము వహించునని, డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ ప్రతికయు, బరకాహంప్రభువుగారును తలచి సంతసింపవచ్చును.

సైమనుకమిషను రిపోర్టు నవనరించి సంస్కరణచట్ట మేర్పడుట కన్నను, బరకాహంప్రభువుగారు కోరున దే ముందును? కాంగ్రెసు ప్రముఖులరాక యింతకు ప్రతిబంధకము కలిగించునని, వీరు భయపడుట సహజము. వీరి యభిప్రాయమెటులున్నను, యదాను విశ్వవిద్యాలయమున ఆర్థిక పండితులుగ నుండిన డాక్టరు గిల్బర్టు స్లేటరుగారు, మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రికకు వ్రాయుచు, హిందూదేశము నందు అధినివేశ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుచో, సామాజ్యమునుండి విడిపోవుటకుగూడ హక్కు ఏర్పడునని, సూచించిరి. హిందూదేశము సామాజ్యమునందు బుద్ధిపూర్వముగ నిలిచియుండునటుల జేయవలయు నేగాని, బలవంతముగ నిలిపియుంచుటకు వీలు గాదని, స్లేటరుగారు చెలుపుచు, గాంధీమహాత్ముడు కోరినవరతును చెల్లించుట యవసర మని తెలిపిరి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారును ఇట్టి యభిప్రాయమునే తెలిపిరి. ఇంపీరి ఎల్ సమావేశమునందు, దక్షిణాఫ్రికామంత్రి యగు హార్డిగాజ్ నేనానిగారు, అధినివేశరాజ్యములకు విడిపోవుటకు హక్కు గలదని, ప్రచ్ఛన్నముగగాక బహిరంగముగ నిర్ణయింపవలెనని, కోరుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసు నాయకులు గోరినకోర్కెయందు అసంగత మేమియు గనుపింపదు. హిందూదేశమున కట్టిహక్కు ఉన్నటులనే, ఇంగ్లండుకుగూడ హిందూదేశ సంబంధమును వదలుకొనుటకు హక్కుండవలయునని, స్లేటరుగారు కోరుచున్నారు. ఇంగ్లండుకు గూడ అట్టి హక్కు కలదని యంగీకరింపక తీరదు. కావున ఇంగ్లండు లోని దూరదృష్టిపరులుగూడ కాంగ్రెసు నాయకుల కోర్కెలను తృణీకరింపక, వానియందు విలువగలదని నెమ్మదిగ నంగీకరించుచున్నారు. భారతీయులు దేశగౌరవమును ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొను నిమిత్తము నలుపుచున్నకృషిని, ఇంగ్లండు గౌరవించి నఫలపఱచుట వివేకమగును. అటుల గావించకుండ, దేశమున పలుకుబడిలేని ఏకొలదిమంది ప్రముఖులకో కాండుటేబిలు సమావేశమున కాహ్వానము బంపినమాత్రాన, శాశ్వతప్రయోజనముండజాలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి కంపిన సమాచారమునందు, ఎట్టిపరతుల ననుసరించి యైనను ప్రభుత్వమువారు ఒడంబడిక గావించుకొనెద రను దురభిప్రాయ మిపుడు తొలగింపబడినటుల చెలిపిరి. కాని, ప్రజాభిలాషలు సఫలముగావను నిరాశప్రబలినకాలదియు, దేశమునం దెట్టి ఆనందకూలస్థితి గలుగుచున్నదో యాచించుట యవసరము. దేశమునందు గుగుచున్న శాసనసభల ఎన్నికలలో అల్పసంఖ్యకులు మాత్రము వోటు జేయుట, ప్రజలలో లీన నిరాశను వ్యక్తపఱచుచున్నది. దేశ ప్రాతినిధ్యము వహింపని కాండుటేబిలు శ్రేయోమోక్ష యొకటికాదు గురుర్చుకొనినను, భారతీయులయొక్క మోక్షము బడయజాలదని

తెలిసినవిషయమే. అందుచే కాండుటేబిలు సమావేశము గూడకముందు, దేశముతరపున సమాధాన పడగలప్రసిద్ధనాయకులతో ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనుటకును, పరిపాలనమునందు సామ్యమార్గముల నవలంబించుటకును, పాలకులు పూనుకొనుట యత్యవసరము. లేబరు ప్రభుత్వమువా డిట్టి యవకాశము నిపుడు కోల్పోవుచో, మరల నింకొకయనుకూలావకాశము లభించుట కష్టసాధ్య మగును. భావికరిగాను మెటులుండునో చూడవలయును.

విద్యుచ్ఛక్తి

చెన్నరాజధానిలో విద్యుచ్ఛక్తిసప్లయి రాను రాను వృద్ధి జూపుచున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటులను గావించిన పట్టణముల సంఖ్య 18 కి పెరిగెనని 1929-30 సంవత్సరపు రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. అన్నిటి కన్నను మద్రాసు ఎలెక్ట్రిక్కుసప్లయి కార్యరేషను ఎక్కువ శక్తిని సప్లయి జేయుచున్నది. హైద్రాబాద్ ఎలెక్ట్రిక్కు ఏర్పాటులు వ్యాపించుచో, చెన్నపురిలోను తదితర ప్రదేశములలోను విద్యుచ్ఛక్తి కింలేఖ్యతో నననరముండదు. తంజావూరు, కాకినాడపట్టణములు ఏర్పాటులను పూర్తిచేసి, విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయి జేయుచున్నవి. తిరుపతి, తిరుత్తని గ్రామములకు, 1929 సంవత్సరము అగష్టునుండియు విద్యుచ్ఛక్తిసప్లయి జరుగుచున్నది. సౌతుఇండియను రైల్వేవారు ఎలెక్ట్రిక్కు రైల్వేను నడువదలచుటచే, అందుకుగాను ప్రత్యేకశాఖ ఏర్పడి పని జేయుచున్నది. పట్టణములలోని స్థానికసంఘములు విద్యుచ్ఛక్తిసప్లయికోరకు ప్రయత్నములు నలుపుచున్నవి. అందుకుగాను ప్రభుత్వమువారియొద్దనుండి ఋణము గోరుచున్నవి. ఋణము గోరినమాత్రాన, ప్రభుత్వపు ఎలెక్ట్రిక్కు ఇన్స్పెక్టరు టెండరుల నన్నిటిని సర్టిఫైజేసినగాని వానిని విచారింప వీలు లేదనియు, పదివేలరూపాయల వ్యయమును మించిన పనులన్నిటిని ఎలెక్ట్రిక్కు ఇన్స్పెక్టరుగారు పరిశీలించి, వాని నంగీకరించుట యవసర మనియు, విధించుట భావ్యముగ దోషదు. ఇందువలన స్థానిక సంఘముల స్వేచ్ఛకు భంగము కలుగను. ఈవిషయమై మదరాసు శాసనసభలోగూడ ఆక్షేపింపబడి యుండెను. స్థానికసంఘముల యుత్సాహమున కిందువలన నిరోధముగలుగుట సహజము. బల్లారిలో పూర్తిసప్లయి 1929-వ సంవత్సరము మొదటినుండియు ఆరంభమయ్యెను. మధురలో సప్లయి అన్ని విధముల తృప్తికరముగ నున్నటుల, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. కాకినాడలో పూర్తిసప్లయి 1930 సంవత్సరము 10 వ మార్చి నుండియు ప్రారంభమయ్యెను. నివేదనసంవత్సరములో 20 ప్రమాదములు జరిగెను. వీనిలో పదునాల్గు ప్రమాదములలో, మరణములు తటస్థించెను. రాజధానియందంతటను 88 శాశ్వతపు సినిమాలును, 66 సంచారపు సినిమాలు ను నుండెను. వీనిలో చెన్నపురియందు పదకొండు సినిమాలు గలవు. వీనిలో నొకటి "టాకీ"క్రింద మారెను. చెన్నరాజధానిలో సినిమాపట్టణమును తయారుచేయు కంపెనీలు ఆరు బయలుదేరెను. సినిమాలసంఖ్య యింకను జెరుగు చిహ్నములు గనుపించుచున్నవి.

కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కాశీనాథుని
నేటికి 144 దినములు
నిర్వంధింపబడినదినము 21-4-1930

ఇంగ్లీషు ఛానలు నీడుట
ఇంగ్లండుకును ప్రాన్సుకును మధ్యగల ఇంగ్లీషు ఛానలునముద్రము నీడుట, కష్టసాధ్యమని చాలకాలము నుండి భావింపబడుచున్నది. పలువురిందుకై ప్రయత్నముల నలిపి, విఫలమనోరథులయిరి. కొందరుమాత్రము విజయముగాంచిరి. నేటివార్తలలో మిస్ పెగ్గీ డాకను అను దక్షిణాఫ్రికాస్త్రీ నిన్నటిదినము ప్రాన్సున ఈడుటకారంభించి, పదునాడుగంటలలో ఛానలును దాటగలిగిరి. ఇంతకాల మిమె సీల్లో నుండగలుగుట, ఆశ్చర్యమని చెప్పవచ్చును. ఇంతకుపూర్వము మిస్ అరల్ అనుస్త్రీ నాల్గుసంవత్సరములక్రిందట, పదునాల్గుగంటలకాలములో నీదియుండెను. మైకేలు అను యువకుడు పదకొండుగంటలలో దీని నీదియుండెను. పరిస్థితులు అనుకూలముగ లేకున్నను, మిస్ పెగ్గీ డాకను శ్రమకోర్చి విజయముగాంచుట, ఆమె స్థైర్యమునకు నిదర్శనము. స్త్రీలు పురుషులతో బాటు అన్ని శాఖలలో పోటీ జేయుటయ గాక, శరీరశ్రమ కోర్చవలసిన సందర్భములలోగూడ పురుషులతో బాటు స్త్రీలు సమానమగు సామర్థ్యమును జూపగల రని, ప్రస్తుతసందర్భములు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. మిస్ పెగ్గీగారి నెడఁబొందిన కష్టములు మెండుగనుండెను. నీరు కడు చల్లగనుండెను. సముద్రపు కెరటములు భయంకరరూపముదాల్చెను. అందుచే నీమె త్రోసివేయబడెను. అయినను ఈమె అధైర్యము జెందక గమ్యస్థానము జేరగలిగెను. మరల నీమె రాబోవుసంవత్సర మిట్టిప్రయత్నమును జరుపునట. అప్పుడీమె యంతకన్న త్వరితముగ నీదగల్గు నని తలచెదము.

ఇండియా ప్రభుత్వము : బల్లరుకమిటీరిపోర్టు
ఇండియా ప్రభుత్వమువారింకను సైమనుకమిషను రిపోర్టుపై తమయభిప్రాయమును పంపియుండజేదు. ప్రభుత్వసభ్యుల కిటీవల గలిగిన జ్వరబాధయే దీనికి ముఖ్యకారణమని సూచింపబడెను. అయినను వీరి విజ్ఞాపన మిపుడు పూర్తియైన దనియు, వెంటనే పంపబడుననియు, సైమనుకమిషను సూచనల పెక్కింటితో ప్రభుత్వమువారికి గల భేదాభిప్రాయములు దీనియందు సూచింపబడె ననియు, తెలియుచున్నది. బల్లరుకమిటీ సూచనలను ప్రభుత్వమువారు రాజూ దించిరట. సంస్థానములలో దుష్పరిపాలనము జరుగచో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనవచ్చునని, బల్లరుకమిటీవారు సూచించిరి. సంస్థానాధిపతు లీ సూచనపట్ల తమ అసమ్మతిని బలముగ తెలిపియుండిరి. ఇట్టిసూచనను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాజూదించినటుల వార్తలుచెలుపుచున్నవి. ఇది నిజమగుచో, సంస్థానాధిపతులు మరల తమ అసమ్మతిని వెల్లెబ్బచెప్పదరని తలంపవచ్చును.

జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు సమావేశము

శ్రీ వి. పి. గిరిగారి యధ్యక్షత క్రింద బొంబాయిలో జరుగుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:- జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు మూడవ సమావేశము శ్రీయుత వి. పి. గిరిగారి యధ్యక్షత క్రింద బొంబాయిలో సమావేశమయ్యెను. (గిరిగారు అఖిలభారత రెయిల్వే కార్మికుల సంఘమునకు కార్యదర్శులు). చాలమంది రెయిల్వే పనివాండ్రు సమావేశములో పాల్గొనిరి. జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు సంఘము యొక్క నానాకాఖిల యొక్కయు, బొంబాయియందలి యితరకార్మికసంఘములయొక్కయు ప్రతినిధులు హాజరయిరి.

ఫర్మేగారి స్వాగతోపన్యాసము

జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రుసంఘముయొక్క తాత్కాలికాధ్యక్షులగు జి. కె. ఫర్మేగారు స్వాగతోపన్యాసము నొసంగుచు, తమసంఘమున కధ్యక్షులగు రూయిక్కర్ గారు కార్యాగ్రహణలో నున్నందులకు విచారమును బ్రకటించిరి. ఇతరవిధములయిన ప్రయత్నములన్నియు విఫలము కాగా తాము సమ్మెకట్టునకు బూనుటెట్లు సంభవించెనో వారు వివరించిరి. సమ్మెకట్టును గూర్చి విమర్శకు లేమి నుడివినను, అఖిలభారత రెయిల్వేపనివాండ్రు సంఘము నధికారులగు రైలువనట్లుచేయుటయు, తక్కువజీతములను పొందు పనివాండ్రు జీతములు పెచ్చింపజేయుటయు, పనిజేయవలసిన కాలముయొక్క పరిమితినిగూర్చి శాశ్వతాస్తి ములయొడంబడిక నంగీకరింప జేయుటయు, జాతిపక్షపాతమును తావుటయు నాదిగాగల సత్ఫలముల నాసమ్మెకట్టు సిద్ధింపజేయగలిగెను.

కార్మికుల కష్టానుభవము

బసలనుండి బలవంతముగా వెడల గొట్టుటయు, నీటివనతి లేకుండజేసియు, సుత్తరములను, జాబులను నందఱుడ జేసియు, మరియు నాగరికతగల యెట్టిప్రభుత్వమును నవలంబింపజాలని పద్ధతుల ననుసరించియు సమ్మెకట్టుదారుల నధికారులు చిక్కుల పాటేసిరి. పనివాండ్రునష్టవేలకొలదిగా నుద్యోగమునుండి తొలగించి ఖాళీని కలిగినప్పుడు వారిని దీసికొనుట కయి వారిక్షేమ రిజస్ట్రేషన్ చేయ నిరాకరించి, మొదటి ప్రకటనలో నూచింపబడియుండని పరతులను విధించి, రెయిల్వేబోర్డు వారి యుత్తరవునకు న్యతిరీక్తముగా సమ్మెకట్టుదారులను వైద్యులపరీక్షకు లోబడజేసి, యి విధముగా నగసాధించిన యధికారుల వైఖరిని ఫర్మేగారు వివరించిరి. సమ్మెకట్టుదారుల నల్లరిపెట్టు నుద్దేశ్యముతో రెయిల్వేబోర్డువారియు త్రర్వల నన్నిటిని అధికారులు కావలసిన ధిక్కరించిరి.

సమ్మెకట్టు ముగిసినపిమ్మట పనివాండ్రును, అధికారులను నడుమ సుహృద్భావమును కల్పించుటకు సంఘమువారు తాముచేయగలిగిన ప్రయత్నముల నన్నిటినిజేసిరి. అధికారుల తిష్టపడుచో నికముందును నట్టిప్రయత్నముల నొనరింపగలరు.

అధ్యక్షోపన్యాసము

శ్రీ వి. పి. గిరిగారు తమ యధ్యక్షోపన్యాసము నొసంగుచు, బొంబాయిలో తాము గావించియుండిన దర్బారులను బట్టి మార్చి 1 వ తేది గల ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవును జి. వి. పి. రెయిల్వే యధికారులు మన్నించియుండ లేదని తమకు నమ్మకము యేర్పడినదని నుడివరి. జి. వి. పి. రెయిల్వే కార్మికులయెడలను, ఇంకను నుద్యోగములను మరల పొందియుండని సమ్మెకట్టుదారులయెడలను తమకు సానుభూతి గలదు. వారలకు న్యాయము సమకూర్చుటకు సంఘమువారు తమకు సాధ్యమయిన ప్రయత్నముల నన్నిటినిజేతురని అధ్యక్షులు పలికిరి. జి. వి. పి. రెయిల్వే సమ్మెకట్టుదారులకు న్యాయము జరుగకపోయినయెడలను, జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు సంఘముయొక్క న్యాయమొనగోర్తులు మన్నింపబడనియెడలను, మితవాదులయిన తాముకూడ ఇండియాయందలి రెయిల్వేల నన్నిటియందు నొకేసారిగా సమ్మెకట్టు జరుపుటగూర్చి యాలోచింపవలసియుండు నని రెయిల్వే బోర్డు వారిని, జి. వి. పి. రెయిల్వే యధికారులను గిరిగారు హెచ్చరించిరి. అధికసంఖ్యాకులకు న్యతిరీక్తముగా నడచుకొనినవారిని గిరిగారు ఖండించిరి. జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రులంబించిన మార్గమక్రమముయిన దని కార్మికోద్యోగశత్రువులే గాని తదితరులు నుడువరు. "కార్మికసంఘముయొక్క యాదర్శము లెయ్యది?" యని గిరిగారు సభికుల ప్రశ్నించిరి. కార్మికులకు తగినజీతమును, స్థిరమైన యుద్యోగమును లభింపజేసి, యాగికముగను, సాంఘికముగను వారిస్థితిని బాగుపరచుటయే కార్మికసంఘముల లక్ష్యముని వారు నుడివరి. ప్రజతల్లెరకును నుద్యోగములను సమకూర్చుట ప్రభుత్వముయొక్క విధి. ఈ విధిని నిర్వహింపచో, దానిని నాగరికతగల ప్రభుత్వముగా తాము భావింపజాలరు.

కార్మికులు, జాతీయోద్యమము

జాతీయోద్యమములో కార్మికులు పూర్తిగా పాల్గొని నలయుననియు, యిట్లుంటును గారణము వారు ప్రభుత్వమున పారత్వపు విధుల నిర్వహింపవలసి యుండుటయే యనియు అగ్ర్యక్షులు నుడివరి.

తీర్మానములు

జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు సంఘపు ప్రతినిధులు లేనపుడు సమ్మెకట్టును పరిష్కరించుటకు యత్నించినందులకు సమావేశము వారు రైల్వే బోర్డువారిని ఖండించిరి. ప్రభుత్వము వారి నిర్బంధ విధానమును, జర్క-పావులయందు కార్మికుల సంఖ్యను తగ్గించుటయుకూడ ఖండింపబడినవి. సమ్మెకట్టిన వారినందరిని మరల నుద్యోగములో చేర్చుకొనవలయునని ఖదితముగా గోరుచును, మిరబల్ కారాగృహమునందలి కార్మికోద్యమ నాయకులను వెంటనే విడువవలయుననియు, సమ్మెకట్టుపందర్భావమునను, సత్యాగ్రహోద్యమమునందును శిక్షింపబడినవారినిగూడ వెంటనే విడువవలయుననియు, వారినుద్యోగములందు మరల చేర్చుకొనవలయుననియు, వారమునకు 48 ఘంటలనేపే పనివాండ్రుకు బనియుండవలయుననియు, పర్క-పావుపనివాండ్రు జీతము పెచ్చింపబడవలయుననియు గోరుచును తీర్మానములు గావించబడినవి. దేశము కొరకై స్వార్థత్యాగము నొనరించిన రూయిక్కర్ గారిని, యితరసంఘ సభ్యులను నభినందింపుచును, జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రుకు సహాయపడవలయునని అఖిలభారత రెయిల్వే పనివాండ్రుసంఘమును గోరుచును, విరోధియునులే నడువబడుచున్న మిల్లులయొక్క యధికారుల పట్టుదలవలన నిరుద్యోగులయిన కార్మికులయెడల సానుభూతిని బ్రకటింపుచును, సమ్మెకట్టు సమయమున సమ్మెదారులకు సహాయపడిన సంస్థలకును, వ్యక్తులకును కృతజ్ఞత చెల్పుచునుగూడ తీర్మానములు గావించబడినవి. (శ్రీ పి.)

ధర్మవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 10:- రాష్ట్రీయ కాపనసభకై నిన్నటిదిన మెన్నికలు జరిగినవి. ఈ తూరి మా జిల్లాపక్షమున నిలిచినయ భ్యర్థులు మువ్వరు. శ్రీ బహ్యపరెడ్డి, గా. రామేశ్వరరావు, కొండప్పగారలు. వీరిలో మొదటివారి కందటికంటె నెక్కువ వోట్లును మూడవవారికి నందటికంటె దక్కువవోట్లును వచ్చి నట్లు నలలై పులకుండియు వచ్చువార్లవలన చెలియుచున్నది. 12-9-30 వ తేదీ నాడనంతపురములో వోట్లుతెక్కింపబడును. శ్రీ గోపాలస్వామి అయ్యంగారు (జిల్లా కలెక్టర్)గారు నిన్నటిదినము మండలములోని పలువోట్లును (ఎన్నిక స్థానములు) దర్శించిరి.

వర్తము

10 దినములకుండి మిగుల ౦/౦ దీక్షముగ నెడ లుండి 4 దినములక్రింద నీసుండలములో నంతటను వర్తములు గురిసినవి. కొన్నిచోట్ల నవి మిగుల-టముగ గురియుటచే నచ్చటి చెయ్యపులు నిండినవి. కల్యాణదుర్గము పెనుగొండ మనకసిరా తాలుకా లలో వర్తము ఎక్కువ యని తెలియుచున్నది. పెనుగొండ తాలూకాలో "చాకర్ల పల్లె" ప్రేమకుడడ వరాధికముచేరైల్వే కమ్ములు ప్రంగిపోయినవట. ఈ తాలూకాలో గొన్ని చెయ్యపులకు ఒకటి లేక రెండునెలలు మొదలుకొని 15 దినములవఱకు నీరు వచ్చినది.

తాలూకా ప్రాథమియకోపాధ్యాపార్షికసభ

మండలవిద్యాధికారులగు "శ్రీయుత" జనాబ్ మహమ్మద్ ఆబ్దుల్ సలాముసాహెబుగారి యధ్యక్షతక్రింద జయప్రథముగా జరిగినది.

ఉన్నతపాఠశాలావరీశీలనము

వైవా రన్నతపాఠశాలను బరిశీలించిన జ్ఞింతకు ముందు వ్రాయబడినది. 8-9-30 వ తేదీ నాడు మరల పాఠశాలకు విచ్చేసి, పాఠశాలోపాధ్యాయుల కివ్వవలసిన ఫలహార నిచ్చి, వారి మాటలవలనకు పాఠశాల సక్రమముగ గార్యముల నిర్వహించునట్లును, ఉపాధ్యాయులు కష్టపడి పనిచేసినట్లును దేలినది.

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి

(నటీకము)

గ్రంథకర్త:- పారనందిరామశాస్త్రిగారు 0-12-0 హిందీ బాలశిక్ష 0-6-0 " మొదటివాచకము 0-6-0 ఆంధ్రప్రతికాశీసు, తంజుచెట్టివేణి, మద్రాసు.

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజెటు

9-9-30

పత్రికాకాఖ

గా॥ న్యూ॥ సర్ వేపా రామేశంగారి సెలవుకాలము లలో ఈక్రిందివారు మోకొట్టు న్యాయమూర్తులుగా నియమింపబడిరి:

1. కె. పి. లక్ష్మణరావుగారు.

2. ఇ. పాకెస్టాం వాల్సువి సి ఎస్. గారు.

జె. ఇ. మామార్ వి. సి. ఎస్ గారు విజయనగరం డివిజనుకు సబ్ కలెక్టరుగాను, జె. ఆర్. బేబ్, వి. సి. ఎస్. గారు కృష్ణాజిల్లా అసిస్టెంటు కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

శ్రీయుత బి. రామారావు, సి. వి. ఇ., వి. సి. ఎస్. గారు ఇండియా గవర్నమెంటు సర్వీసులో 1930 ఆక్టోబరు 8 వ తేదీ నుండి 1931 మార్చి 31 వ తేదీవరకు ఉద్యోగము వహింతురు. మరకాఖ

రెవెన్యూ జె. డబ్ల్యు. ఇన్ గ్రాంగారు సికింద్రాబాదు ఫర్స్ట్ ఆఫ్ సాల్టాండుకు ఛార్జెనుగా నియమింపబడిరి. వివాహ సర్టిఫికేట్లు గ్రాంటుచేయుటకు ఈక్రిందివారు అధికారమును పొందిరి.

1. కార్యంశెట్టి దేవసహాయంగారు (పూనూరు గ్రామ వాస్తవ్యులు, నరసారావుపేట తాలూకా) 2. కంటేటి వీరయ్యగారు (నరసారావుపేట వాస్తవ్యులు) 3. రెవెన్యూ జ్ఞానమత్తు వేదనాయకంగారు (బార్డిలెన్ వాస్తవ్యులు) 4. నాతులూరి ఆనందంగారు (తాల్వూరు గ్రామవాస్తవ్యులు, నరసారావు తాలూకా). అమలాపురం సబ్ కలెక్టరు యిద్దరు జడ్జిలును, రాజమండ్రి జిల్లా మనసబు కోర్టుకు ఇద్దరు మునసబులును, నియమింపబడవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారు తీర్పు గావించుచున్నారు.

రిజిస్ట్రేషను కాఖ

పి. జయరాం పిళ్లెగారు బళ్లారి రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ అన్యూరెన్సుగా నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన కాఖ

1. మద్రాసు వరదరాజ గంగాధర శివ 2. వజ్రంశెట్టి శివలింగయ్యగార్లు కడప మునిసిపల సంఘసభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

పి. రామనాథంగారు మద్రాసు మెంటలు అప్పిరికి అధికార విజిటరుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాకాఖ

ఈక్రిందివారు జిల్లా ఎడ్యుకేషనుల కౌన్సిలు సభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి:- మిస్. ఎం. నుండరిబాయి విశాఖపట్నం. పోతరాజు అయ్యన్నగారు కర్నూలు.

ఈక్రిందివారు జిల్లా ఎడ్యుకేషనుల కౌన్సిలు సభ్యులుగా ఆయానియోజకవర్గముచే ఎన్నుకొనబడిరి:- సి. అణ్ణామలై మొదలియూరుగారు-చిత్తూరు (చిత్తూరు మునిసిపలసంఘము), గోకరాజు రామరాజు, మేళం సత్యనారాయణ, గార్లు. పళ్ళుచుగోదావరి (భీమవరం తాలూకాబోర్డు).

ఈక్రిందివారు జిల్లా ఎడ్యుకేషనుల కౌన్సిలు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి:- ఎన్. శంకరరెడ్డిగారు - కర్నూలు. పి. గోవిందురెడ్డిగారు-నెల్లూరు.

మద్రాసు ప్రాథమిక విద్యావట్టుక్రింద, ఈక్రింది వారు ఆయాజిల్లాలయొక్క ఎడ్యుకేషనుల కౌన్సిలు సభ్యత్వమునుండి తీసివేయబడిరి:- పి. నుబ్బరాజుగారు పళ్ళుచుగోదావరి. బి. వెంకటరత్నం చౌదరి, ఎన్. సత్యనారాయణగార్లు తూర్పుగోదావరి.

ఎక్సైజుకాఖ

జి. పి. నరసింహులు నాయుడుగారు గూడూరు సర్కిలుకు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

వైద్యకాఖ

వి. ఆర్. తాయమాన్ స్వామిగారు మద్రాసు జనరలు ఆస్పత్రి అసిస్టెంటు రెసిడెంటు మెడికలు ఆఫీసరుగాను, డి. గోవిందరెడ్డిగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజి అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరు ఆఫ్ మెడిసిన్ గాను పి. రత్న స్వామిగారు మద్రాసు గవర్నమెంటు శ్రీల ఆస్పత్రి, సివిలు అసిస్టెంటు సర్జనుగాను, పి. సంజీవపాయిగారు కడప జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగాను.

డి. వి. రాజయ్యగారు బొబ్బిలి లోకలుఫండు ఆఫ్ అసిస్టెంటు సర్జనుగాను, నియమింపబడిరి.

మదరాసు వాలంటీరుల కేసు

పచ్చయప్ప కళాశాలవద్ద అరెస్టయిన వాలంటీరులు తమరులో రామచంద్రునిగారిపై పోషిసువారు కేసు ఉరింకుకొనిరి. వారు బొంబాయికి నవ్వరాత్రి వెడలిరి. ముగ్గురిపై 108 నెక్కు ప్రకారము కేసు చేయనున్నారని యున్నది. 12 వ తేదీ విచారణగావచ్చును. వీరమునందే యున్నారు.

హైదరాబాదు ప్రజల విద్యావిషయిక సమావేశము

డాక్టరు రాంప్రసాదు త్రిపాదిగారు అధ్యక్షత వహించిరి

హైదరాబాదు (దక్కన్) సెప్టెంబరు ౧:—హైదరాబాదు (నైజాము) ప్రజల విద్యావిషయిక మహాసభయొక్క ౧౦ డవ సమావేశము యీనెల ౧ లేదీ ఉదయము హైదరాబాదు నందు విశేషవర్ష వీరలులో సమావేశమయ్యెను. స్త్రీలు అనేకులు విచ్చేసిరి. ఆదిహిందువులు కూడ పెక్కుమంది సభకు విచ్చేసిరి.

సభాధ్యక్షులగు డా. రాంప్రసాదు త్రిపాది డి.యన్. సి. (లండన్) గారు ఆలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయములోని పండితులు దేశభక్త వామననాయకు మున్నగువారు అధ్యక్షుని రైలు స్టేషనువద్ద కలిసికొని స్వాగత మొసంగి సత్కరించిరి.

రాజా ధనరాజగిరిజీ బహదూరుగారి అతిథిగా నుండిరి. జాతీయగీతములతో సభారంభమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు వామననాయకుగారు తమ యుపన్యాసమున నీక్రిందివిషయములను తెప్పిరి.

ఆహ్వానసంఘాపన్యాసము

ప్రజలప్రశ్నార్థికి పరిపాలకులు ప్రతిబంధకములు కల్పించుట చాల అనివేకము. అట్టి ప్రతిబంధకముల కల్పించుటకు రాష్ట్రపతికి భంగమువాటిల్లును. ఈసభ దురుద్దేశములతో సమావేశమైనదికాదు. దేశములో అకాంతి పురికొల్పుట కేర్పడినదికాదు. ప్రజలయభిప్రాయములను పరిపాలకులకు నివేదించుటయే యీసభాద్దేశము.

ప్రారంభవిద్య నిర్వహణకు సర్వత్రా అనుకూలించవలెను. ప్రారంభోచితముగా అందరికీ గౌరవనీయ గాని విద్యాభివృద్ధి ప్రజలలో కలుగజాలదు. మైసూరు, కొచ్చిను, బరోడా సంస్థానములలో విద్యాసంఘసంస్కారము ప్రజలలో కలుగుటకై దివ్య మైనపురోభివృద్ధిసార్థము లవలంబించబడుచున్నది.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమునందు దేశభావలలో విద్యగర్హితుల ప్రకృతిని వివరించును. కానీ, ఉర్దూ భాషనే మాతృభాషగా నేల వారికి ప్రత్యేక సౌకర్యము కలుగజేయబడుచున్నది. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము ఒక్క ప్రభువుయొక్క స్వతంత్రాధికారమునకు పాల్పడియున్నది. కాబట్టి విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలనను ప్రజాధికారవశ మొనర్చుటకై విశ్వవిద్యాలయవట్ట మొకటి ఏర్పరచి పరిపాలనావిధాన మేర్పరచవలెను.

స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికివలయు ఏర్పాట్లు చేయవలయును-ఈ నైజామురాష్ట్రములో పాఠశాలలలో విద్యనభ్యసించుటకు అర్హ ప్రాయముగల బాలికలు 900,000 మంది కలరు. కాని, 84,110 మంది మాత్రమే విద్యనభ్యసించుచున్నారు. ఈ నైజామురాష్ట్రములో 2,500,000 మంది నిమ్మజాతులవారు కలరు. వీరి విద్యాభివృద్ధికి కొంతద్రవ్యము సిద్ధియైనదిగా నుంచవలెను. వ్యవసాయకాస్త్రమును ఇతరపరిశ్రమలను పెంపొందించుటకు కళాశాలలను నెలకొల్పవలెను.

ఆంధ్రుల పింఛను పుచ్చుకొన్న హైకోర్టు న్యాయమూర్తి యగు పండిత కేశవరావుగారు అధ్యక్షుని సభాపీఠము నలంకరింపవలసిందిగా కోరిరి. దివాన్జీహదూరు ఆరావమును అయ్యంగారు, యన్. వెంకటరెడ్డి గారీమాడ సభాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుచు నుపన్యసించిరి. ఖడ్గరు నూలుచీరము అధ్యక్షుని కంఠమున నుంచబడినది.

అధ్యక్షోపన్యాసము

ఇప్పుడు మనపాఠశాలలో నేర్పబడువిద్య భారతజాతీయత తత్వమునకు అనుకూలముగా లేదు.

మన దేశదార్శన్యమును పెంపొందించుటకు మనకు నీతిహర్షములను బోధించుటకు యీవిద్య అనువైనదికాదు. మనదేశములో పారిశ్రామిక కాస్త్రీయవిద్యాబోధనమే ఎక్కువగా కావలసియున్నది. నూతన దేశసేవాదర్శములు ప్రజలలో పెంపొందవలసి యున్నది. రాజకీయరంగముందు ప్రజలకు నూతనప్రజోద్యమ కలిగినది.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయభివృద్ధికి అవకాశములు అనేకములు కలవు. గ్రంథములను దేశభాషలోనికి అనువదించుటకై ఏర్పడిన అనువాద సంఘము వారి కృషి చాల నీరసముగా నున్నది. వారు చేయుచున్న తర్జుమా చాల నిదానముగా చేయుచున్నారు. కనుక వారి కృషి యంతస్సహకరముగా లేదు. అత్యంతాధునికమైన అభివృద్ధి గ్రంథములను వారు ధృమా చేయుటకై పూనుకొనుట లేనిది. స్త్రీ విద్యను నిమ్మజాతిలో విద్యను అభివృద్ధి చేయవలయును.

వత్స మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు విషయనిర్ధారణ సంఘము సమావేశమైరి. సాయంకాలము 6 గంటలకు తిరిగి బహిరంగసభ జరిగెను. ఈక్రింది తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడినవి.

1. నైజామురాష్ట్రములో యాసభవారు తమభక్తివిశ్వాసములను ప్రకటించుచున్నారు.

తీర్మానము అధ్యక్షునికే నుపపాదించబడినది. ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

2. నైజామురాష్ట్రములోని విద్యా విషయిక సమస్యలనుగూర్చి చర్చించి పరిశీలించుటకును, కావలసిన ఏర్పాట్లచేయుటకును ఒకకమిటీని ఏర్పాటుచేయవలెను. ఈకమిటీయందు సగముమంది అనధికార సభ్యులు ఉండవలెను.

ఈతీర్మానమును ఆర్. యన్. నాయక్ యం. ఏ. (అప్పపర్డు) బారిష్టరుగారు ఉపపాదించిరి.

ఈ తీర్మానమును ఉపపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—ఈ రాష్ట్రములో విద్యావిషయిక సభలు పరిపాలకపక్షము వారికటియును ప్రజలొకటియును జరుపుట బాగుగా లేదు. ప్రజలదే యీ ప్రభుత్వము అని పరిపాలకులు గ్రహించవలెను. మనదేశ పరిపాలనాభావము ప్రజలు గ్రహించవలెను.

మన నైజాము రాష్ట్రములో విద్యా విషయిక పరిపాలనాపాటవము బాగుగా ఏర్పడవలెను అని వైస్రాయిగారు గత డిసెంబరులో ఇచ్చుట వచ్చినపుడు చెప్పిరి.

నూర్సి మ హమ్మదు ఆ లి ఫ జా లు గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

కాశీనాథ వైద్యగారు, యం.ఏ.యల్. యల్. డి.గారు తీర్మానమును ఆమోదించుచు నిట్లు చెప్పిరి.

ఈ రాష్ట్రములో అనేక పాఠశాలలు మూసివేయబడినవి. ద్రవ్యము లేదనుకారణముచే మూసివేయబడినవి. కాని ఇది కారణముకాదు. ధనము సమృద్ధిగానే యున్నది. పతనీయ గ్రంథ తర్జుమాసంఘమువారి కృషి చాల అసంతృప్తికరముగా నున్నది. కాబట్టి యీలోపముల నన్నిటిని గూర్చి విచారించుటకై యొకకమిటీ అత్యవసరము.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

(3) అస్పృశ్యుల యభివృద్ధికి పాటుపడుచున్న సాంఘిక నేవాసంఘమువారిని యీ సభవారి అభినందించుచున్నారు. ఈ సంఘమువారికి నైజాము సర్కారువారు సహాయము చేయవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

తీర్మానమునుమాడపాటి హనుమంతరావుగారు హైకోర్టు వకీలు ఉపపాదించిరి.

తీర్మాన ముమోదించబడినది.

భాగ్యరెడ్డిగారు (అస్పృశ్యసంకేజాలు అస్పృశ్యు నాయకులు) తీర్మానము నామోదించిరి.

ఆనాటికి సభ ముగిసెను. తిరిగి మరునాడు సమావేశమయ్యెను.

రెండవ దినచర్య

(4) నైజాము సర్కారువారు జారీచేసిన 501 నెంబరు X స్థితి (సర్క్యులరును) రద్దుచేయించవలయుననియు, సభలు జరుపుటకు రై నెన్సులు పొందవలయుననను, ప్రతి బంధకము తొలగించవలయుననియు ప్రజలవిద్యాప్రచారమునకెట్టి ప్రతిబంధకములుండరాదనియు యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

రెట్టెర్ల హైకోర్టు జడ్జి కేశవరావుగారు యీతీర్మానముపాదించిరి.

పాఠశాలవారు యీగ స్థితి పురస్కరించుకొని అక్రమాధికారములను చేయించుచున్నారు. విద్యార్థులు విరోధార్థము చేయు చర్యలకును వాక్యద సభలకును గూడ పోలీసు వారు అడ్డము వచ్చి నిషేధించుచున్నారు. ఈ గ స్థితి ప్రజలకు పరిపాలకులకును అన్యోన్యవిశ్వాసము లేదని ప్రకటించుటకు కారణమగుచున్నది. ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు చాల ప్రభుభక్తిపరాయణులు కనుక యీ గ స్థితి రద్దుచేయవలయును.

(5) నిర్వంధోచిత ప్రారంభవిద్య హైదరాబాదు నగరములలోని జిల్లాలలోని పది సంవత్సరములలో అమలు పరచవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

శ్రీనివాసశర్మగారు యీ తీర్మాన ముపపాదించిరి.

శ్రీమతి కిర్లోస్కర్గారు ఆమోదించుచు మాట్లాడిరి.

(6) బరోడాసంస్థానములోని యీ సంస్థానముందు గూడ గ్రంథాలయములను నెలకొల్పి ప్రోత్సహించవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును గూర్చి మాల్వీఫజ్లా అహమ్మదు సామెలుగారు మాట్లాడిరి. ఇప్పుడున్న గ్రంథాలయములను గూడ తీసివేయవలయునని ఇటీవల రివిన్యూకామిషన్ యాదస్తు జారీచేసిరి. ఈ ఉత్తరవుమాడ రద్దుచేయవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు అనుమాట తీర్మానమునకు చేర్పవలెను.

ఫజల్ అలీమహమ్మదుగారు వైశిష్టిన వాక్యమును తీర్మానమునకు చేర్చుటకడని వాదించిరి.

కాని సభవారి అనుమతి ననుసరించి ఆనాక్యము తీర్మానమునకు చేర్పబడినది.

(6) బాలర పాఠశాలలో నేర్పబడు విద్యావిధానము వలెగాక జాతీయ విశ్వవిద్యావిధానము వేరుగా నుండవలెననియు హైదరాబాదు, బేరంగూరు, వరంగలు గల్లర్గట్టా

ములయందు పూనాలోని మహిళావిద్యాలయమువంటి విద్యాలయములను నైజాము సర్కారువారు నెలకొల్పవలెను.

తీర్మానమును ఆర్. యన్. నాయక్ యం. ఏ. (అప్పపర్డు) గారు ప్రతిపాదించిరి.

వీగం హుమయూను మీర్జాసతిగారు ఘోషామునుగు లేకుండా మొగమునకు మునుగుమాత్రముభరించి సభలోనికి వచ్చి యీ తీర్మానమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. స్త్రీలకు ప్రధానముగా నేర్పవలసినది వంటచేయుట, వట్టుపని, పిల్లలను పెంచుట మున్నగు గృహనిర్వహణ కాస్త్రములే యని చెప్పిరి.

లాహోరు

గోవిందకాంత మాలవ్యాగారి యుపన్యాసము

లాహోరు, సెప్టెంబరు ౧:—పండిత గోవిందకాంత మాలవ్యాగారు లాహోరులో బహిరంగసభయందు పన్యసించుచు, రాజభారపులేఖలం ఇట్టి జాతీయవాక్కులు తెలుసందలి నాయకుల హస్తములందు భద్రమని నుడివిరి. కడపటి లేఖనుగూర్చి ముఖ్యముగా వచించుచు, అందలియంశములు జాతీయభావ ప్రబోధిత భారతమంగీకరించినవే యనియు, కాంగ్రెసు కార్యసంఘమును అట్టి వర్తకులనే విధించియుండెననియుం జెప్పిరి. వైస్రాయిగారు పాలకులుగా తమ పని నిర్వహించిరి. జైలునందలి నాయకులను జాతీయతను సమర్థించిరి. స్వాతంత్ర్యమును బడయవలసియున్నది. సందిగ్ధకాల మంతరించినది. కర్తవ్యము ప్రస్తుతముగా కన్పట్టుచున్నది. ప్రభుత్వము జాతీయోద్యమము నడచివె చుటకు సర్వశక్తుల ప్రయోగింపకమానదు. మనదేశము స్వాతంత్ర్యమును చేరువకు దెచ్చుటకు సర్వశక్తుల ధారపోయవలెను. అని వారు నడివిరి. (శ్రీ ప్రె.)

తిరుచినాపల్లి-9 మందికి శిక్షలు

తిరుచినాపల్లి, సెప్టెంబరు 11:—నేడు పాలు రామ స్వామి మరియు పై లేబడిన కేసులో తీర్పుచెప్పబడినది. అందరికినీ 6 నెలలు కఠినశిక్షయందు విధింపబడియెను. ఇరువురు తమపాపం గోరి తప్పించుకొనిరి.

మహాలింగయ్యగారి కేసు నేడు విచారించబడును. విద్యార్థులును పాఠకులు కాసనోల్లంబనోద్యమ ప్రోత్సాహకరముగా ఊరేగింపులు జరుపగూడదనియు అవి బలప్రయోగముచే చెదరగొట్టబడుననియు ప్రభుత్వము ప్రకటించినది.

మధుర

సోదాలు

సెప్టెం 10:—వకీలు కృష్ణస్వామయ్యరు వలంటీరు నుం దరరాజయ్యంగారు తాయన్నాగార్లు గృహములు సోదాచూడబడినది. రెండవారి యింటినుండి కొన్ని ఫోటోలు లెక్కపుస్తకములు గైకొనబడినవి. నిన్న మొత్తము అరెస్టులు 20 ఇరువురు వలంటీర్లు మందలింపుతో వదిలిపెట్టబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కరూరులో శిక్షలు

కరూరు, సెప్టెంబరు 10:—కల్లు గిడ్డంగిముందు పికెటింగు తీవ్రముగా సాగింపబడినది. ఎ. యల్. సుబ్రహ్మణ్యం బి. ఎ. బి. యల్. వకీలు టి. యన్. నటరాజ్ మదియొక వలంటీరు మువ్వరును అరెస్టుచేయబడిరి. సబ్ మేజిస్ట్రేటు కడ యిద్దరికి 6 నెలలు కఠినశిక్షయు వకీలుగారికి 6 నెలలు విడిశిక్షయి దును విధించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

సం॥ రా॥

అరెస్టులు శిక్షలు

అలహాబాదు, సెప్టెం 11:—దేవబండ్ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు కాకహలాల్ గారును కార్యదర్శి ఆనందప్రకాశ్ గారును పట్టణకాంగ్రెసు కమిటీనియంతయు అరెస్టుచేయబడిరి. బలరామపురమందలి చరఖాఆక్రమమును పోలీసులు పరిశోధించి, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు డగు బాలు రామజీగారిని మరియు 9 మందిని అరెస్టు చేసిరి.

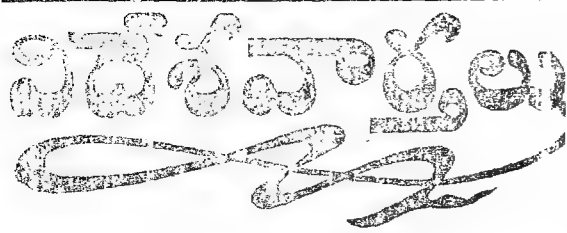
ఘరూకాబాద్ నందు పండిత కాంతి స్వరూప, దక్షనారీలాల్, బాబూకామవర్మ (వకీలు) గార్లకు 1 సం॥ విడిపైదు విధింపబడినది.

అలహాబాదునందు మాదర్స్ హైస్కూలు పికెటింగు చేసిన 7 గురు విద్యార్థులును 6 నెలలు కఠినతెను విధింపబడిరి. మణిపూరులో కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి కిద్ద గోపాల్ గారు అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

బ్రాహ్మణేతరవితంతు వివాహము

నాగరుకోయిలు సెప్టెంబరు 10:—నాగరుకోయిలు నగరమున నేటిదినము ఉదయము గోల్లను ఎక్కిరి నాటక కాలయందు ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు ఒక వితంతు వివాహము జరిపిరి. అమరవిలే గ్రామ వాస్తవ్యులగు నల్ల శివను గారు యరుదు వడన్నేలి గ్రామ వాస్తవ్యులగు శ్రీమతి కమలమ్మగారు వధువు వరుస కిది రెండవ పెండ్లి. వధువు వితంతువు రామస్వామి నాయకరు, మురుగప్ప నాయకరు శ్రీమతి మరదకవల్లి గార్లు సంఘ సంస్కరణ అవశ్యకతను గురించి ఉపన్యసించిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

జీవీవా జాతీయమిత్ర సభ

(బ్రిటిషు విధానము)

హెండర్సనుగారి ప్రకటన

(వై లెస్)

ఈ గ్రీస్, సెప్టెంబరు 10:—గతరాత్రి జీవీవాలో పత్రికా ప్రతినిధులు హెండర్సనుగారితో మాట్లాడగా ఆర్థిక హెండర్సను గారు బ్రిటిషు విధానమును గూర్చి ఇట్లు ప్రస్తావించిరి. జాతీయమిత్ర ఒడంబడికను ప్యాసిస్ ఒడంబడికను ఒకటిగా జేయుటకు ఆనగా పరస్పర విరోధము లేకుండ జేయు విషయమై గత సమావేశమునండి బ్రిటిషువారి యభిప్రాయ మెంతమాత్రము మారలేదు.

ప్రత్యేక సంఘమువారి సిఫార్సులు జాతీయమిత్ర ఆసన్ల వారి కంగీకారముగనని తలంచుచున్నారము. ఇప్పుడు అనుకొన్న సవరణలను గావించుటకు యునైటెడ్ స్టేట్స్ జాతీయమిత్రో జేరకుండుట అభ్యంతరముగనున్నది. కాని ఆమెరికావారు కెల్లాగుఒడంబడికను ప్యాసిస్ ఒడంబడికను చేర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అంతిమముగా జాతీయమిత్ర ఒడంబడికను కెల్లాగుఒడంబడికను జేర్చుటకు కృషి సల్పుట లేదు. ఇందులో అసందర్భ మేదనగా కెల్లాగు ఒడంబడిక నంగీకరించినవారు స్వల్పమునిమిత్తము యుద్ధముచేయరాదు. కాని కొన్ని పరిస్థితులందు అట్లుచేయుటకు గూడ జాతీయమిత్ర ఒడంబడిక ఒప్పుకొనుచున్నది. దొమినియనుల సంపూర్ణ సమృద్ధి లేనిదే, మధ్యస్థ పరిష్కారమునకు సాధారణ ఒడంబడికను గూర్చి ఎట్టిచర్యక బ్రిటిషు ప్రతినిధులు తీసికొననునిరి. ఆయుధవిస్త్రమును గూర్చి ఇటలీ ఫ్రాంసులకు రాయబారములు సాగుచున్నవి. వచ్చేసంవత్సరము పరియగు ఆయుధవిస్త్రసభను ఏర్పరుచుటకు ఈలోపుగ తగినంత తృప్తికరముగ యభిప్రాయ జరుగును.

ఆర్జంటైనులో విప్లవపరిస్థితులు

(రూటరు)

న్యూయార్క్, సెప్టెంబరు 10:—ఇరగోయిన్, ఆత్మీ పక్షమునకు జెందిన నాయకులను ఒక క్రూరుజరులో నుంచి పెద్ద పైకి కావలిలో నుంచబడిరి. బోస్ నెస్టూర్ ఆంతయు నెమ్మదిగ నున్నది. లాతాల్ లిక ప్రభుత్వము మునిసిపల్ కమిషనరుల రద్దుజేసెను. యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో విస్తారముగ సహకారము సల్పుచు అఖిల ఆమెరికా ఐక్యతకొఱకు ప్రయత్నించుటయే తమ పరిపాలనా విధాన మని ఉరిబరుగారు ఆస్పీకిపేటేడ్ పత్రికా విలేజిరి తో చెలిసెను. యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వమువారి ప్రభుత్వము నంగీకరించిన వెంటనే వాషింగ్టనుకు రాయబారి నంపెద మనిరి.

ఇంగ్లీషుభాషలో ఈత

పెగ్గికన్య జమ మొందుట

(వై లెస్)

ఈ గ్రీస్, సెప్టెంబరు 11:—దక్షిణఆఫ్రికావారు 19 సంవత్సరముల జయముగల పెగ్గి దంకనుకన్య ఇంగ్లీషుభాషలను 16 గంటల 17 నిమిషములలో ఈతను. గతరాత్రి గినినేయ దగ్గర 8-20 గంటలకు నీట ప్రవేశించెను. నేటియుదయమున దొంగ పడవటి ద్వారముదగ్గర నుండెను. ఏమియు ముందు తేగలేదన్న మాట. తూర్పుముఖముగ పోటునయమున బయలుదేరినది. 12-45 గంటలకు దక్షిణాపొర్టుడుజేరినది. 16½ గంటలలో చాటగల్గెను. నాలుగు సంవత్సరముల క్రిందట ఎడల్లకన్య 13 గంటల క్రిత నిమిషములలో ఈతను. ఆ కాలములోనే మైలేజు అనువత్తు 11 గంటల 5 నిమిషములకు ఈతను.

శ్రీ శ్రీ ద్వాపరమూర్తి లండను ప్రేక్షకుల దాక్కురలి మొనార్డు మార్కు. అనుభాత జేరియోకోగముచే 50 సంవత్సరములనుండి బాంధవులనుండెను. ఇతనివయస్సు 75 సంవత్సరములు. పరిపూర్ణమునందు రోగవిహ్ను ము లన్నిటిని గ్రాసి యుండుట అతని కేవలము పరిశీలించవలసినది. ఈరోగ మేదియో తెలియనిది యున్నది.

ఆర్జంటైను పరిస్థితులు

(రూటరు)

న్యూయార్క్, సెప్టెంబరు 10:—ఇరగోయిన్ గారిని క్రూరుజరులో గొంపోయిరి. కావలి గాయమున్నారన్న వార్త నిజముగాదు. లాప్టా బారక్మెలులో ఆతడు చాల వ్యాధిగ్రస్తుడై యున్నాడు. నగరయంతయు నేడు నెమ్మదిగా జేయున్నది.

కనడాలో నిరుద్యోగసమస్య

ఆసియావాసులను రాకుండ జేయుట

(రూటరు)

ఆటావా, సెప్టెంబరు 10:—కనడాలో నిరుద్యోగసమస్యను పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆసియావాసులను వలసరానియరు. పూర్తిగ నిషేధించిరి. కనడా ప్రభుత్వము ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటులు జేసికొన్న దేశములనుండి రానిచ్చెదరు. నిజముగ పనినిమిత్తమే వచ్చేడి పనివాండ్రను వారి బంధుగులను రానియ్యవచ్చునని మన యభిప్రాయం కచ్చిన ఉత్తరవును గూడ తొలగించిరి.

వర్షము మరియుటచే ప్రధానామాత్యుడు రాంకే మృత్యువాల్సగారు విమానములో వెడలుటకు నీల తేనెందున రైలులో లండనుకు జోవుచున్నారు.

బ్రిటిషుసంఘాధ్యక్షులుగ న్యూటన్ నాని ఎన్నుకొనబడిరి. ఈసభ వచ్చేసంవత్సరము లండనులో జరుగును.

సంధిరాయబారముల భగ్నము

శ్రీయుత కాశీకృష్ణమాచారిగారి అభిప్రాయములు
గుంటూరు, సెప్టెంబరు 10:—అఖిలభారత సనాతనధర్మ వైదికపక్షపు అధ్యక్షులును నాయకులును అగు ఆపధాన శిరోమణి కాశీకృష్ణమాచారిగారు సంధిరాయబారముల భగ్నమునగుటకురించి ఈ క్రిందిఅభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

కాంగ్రెసువారు కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమమును తీవ్రముగ సాగించుటచేతను, ప్రభుత్వమువారు తీవ్రనిరోధ కాసనములను అమలునందుంచి నాయకులను నిర్బంధించుటచే సంధి ప్రయత్నములుజయప్రదముగకొనసాగవలెతోచెను సంధిరాయబారములు జరుపుటకు అనుకూలముగ కాల మింకను రాలేదని కాంగ్రెసు నాయకులగు సర్దారు పటేలు విలభాయి పటేలుగార్లు చెప్పుచుండిరి. పండిత మారకవాగ్ధిగారి నిర్బంధము కాంగ్రెసు కార్యసంఘమును నిషేధించుటచేసిన ప్రభుత్వమువారుగూడ ఇదే విధముగ అభిప్రాయపడునట్లు తోచుచున్నది. ఆరాయబారముల సంధిరాయమున ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసు నాయకులు ఇచ్చి పుచ్చుకొనవలయునను అభిప్రాయముతో ఈరాయబారములు జరుపలేదు. కాంగ్రెసువారు లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానములను ప్రమాణముగ నుంచుకొనిరి. రాజప్రతినిధి భారత కాసన సభలో నొసగిన ఉపన్యాసము ప్రభుత్వపక్షమునకు ప్రమాణముగ నుండెను. రెండుపక్షములవారు ప్రతిష్ఠను ప్రాకులాడికే గాని రాజీవిషయమై శ్రద్ధ నహించలేదు. ఇప్పటికిగూడ తరుణము మించిపోలేదు దూరదృష్టి రాజ తంత్ర నైపుణ్యముల రాజప్రతినిధి ఏదో ఒకవిధముగ రాజీప్రయత్నములను మరల జరిపి జయముగాంచెదనని నమ్ముచున్నాను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

సంధిప్రయత్నములు విఫలమగుటచే నిర్బంధము అధికమగుట

మున్సి ఈశ్వరేశ్వరణుగారి అభిప్రాయము
అలహాబాద్, సెప్టెంబరు 9:—నిన్నటిదినము పౌరసభ యందుపన్యసించుచు సంధిప్రయత్నములు భగ్నమగుటచే ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధవిధానమును ఇంకను తీవ్రపరుపగలరనియు ప్రజలు బ్రిటిషుసంఘబహిష్కరణ విషయమున తమ సర్వశక్తులను కేంద్రీకరించి పనిచేయుట ఉచితమని మున్సి ఈశ్వరేశ్వరణుగారు గూచించిరి. (ఆ. పే.)

కలకత్తాదగ్గర ఒకశ్రీని అరెస్టు చేయుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 10:—భగవత్ చరణ్ భార్యను పోలీసువారు కలకత్తాకు సమీపమున గల ఒక ప్రదేశమున అరెస్టుచేసి రని అనుకొనుచున్నారు. భగవత్ చరణ్ లాహోరుకు ప్రత్యేకము చుట్టాయి. రి వారములకు పూర్వ మితరు లాహోరు నుండి పారిపోయెను. (ఆ. పే.)

మాననప్రభుదావా

మునసబీ వారసత్వపుకేసు ఫలితము

మదరాసు, సెప్టెంబరు 11:—మునసబీ వారసత్వమును గురించిన దావాయందు వాది గావించిన ఆరోపణలు మాననప్రకరముగ నున్నవని చెబుచును లేబడిన ఒకకేసు అప్పీలునందు హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి పాండలై గారు నిన్న సాయంత్రము తీర్పు చెప్పిరి.

తిరునల్వేలిల్లా పాలంకోట గ్రామమునపు 24-1-28 న మరణించెను. అతని మైనరు కుమారుని పేర, రెవిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసరు మానసబీని రిజిస్టరుచేసి సదరు మైనరు తల్లి శిఫార్సుపై మైనారిటీ తీరువరకు పి. వి. కెంకటాచలం అయ్యరును మునసబుగా నియమించెను. మరణించిన మునసబుయొక్క అవిభక్తపు సోదరుడగు శంకరయ్యరు అనునతడు, అతని పినతండ్రి కుమారుడగు మహదేవయ్యరు ఆ ను నతనిని డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ పదవికి శిఫార్సుచేయుచు, రివిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసరుకు పిటిషను పెట్టుచు అందు “మైనరు తల్లి, కెంకటాచలం అయ్యరువద్దకుండి రు 800 లు పుచ్చుకొని మీ ఆఫీసులో గుమాస్తాగా పనిచేయుచున్న పద్మనాభఅయ్యరుయొక్క ఆక్రమముగ ప్రోద్బలమువలన శిఫార్సు చేసెను” అని చెలిసెను.

పిటిషనులోని పై వాక్యములు తనకు మాననప్రకరముగ నున్నవని పద్మనాభయ్యరు దావా చెప్పెను. రెవిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసరి దావాను విచారించి, ముద్దాయికి రు 150 లు జరిమానాను, చెల్లింపనిచో 3 నెలల కఠినశిక్షను విధించెను. నెవన్ను జడ్జి అప్పీలులో దీనిని ఖాయపరచెను.

హైకోర్టులో ముద్దాయిచెప్పిన రివిజనపిటిషనునందు న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పెను. పద్మనాభయ్యరు లంచము పుచ్చుకొన నను ఆరోపణ స్పష్టముగ లేదనియు, అందుచే ముద్దాయిపై కేసు రుజువుగాలేదనియు నిర్ణయించి, ముద్దాయిని నెర్వోషిగా ప్రకటించి శిక్షను రద్దుచేసిరి. కె. ఎస్. జయరామయ్యరు, కస్తూరి శేషగిరిరావు గార్లు ముద్దాయితరపు వాదించిరి.

కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమముందు తమూపణగోరిన వారిసంఖ్య

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమమునకు సంబంధించిన శేరములకు నిర్బంధింపబడినవారిలో తమూపణ యొసగినవారి సంఖ్యగూర్చి 2-9-30 తేది గల ప్రకటన జారీచేయబడిన తరువాత, మరి 19 గరు తమ విచారణ సమయముందు తమూపణ యొసగుటచే తను, జైలుశిక్ష ననభవించుచున్న 81 రు గూడ తమూపణ యొసగుటచేతను, విడుదల చేయబడిరి. ఇంతవరకు తమూపణ యొసగినవారి మొత్తపు సంఖ్య 982.

సి. బి. కాటర్లెల్,
(ఆక్టింగు ఛీఫ్ సెక్రటరీ)

జాతీయ కరపత్రములపై

నిషేధపుటుత్తరువు

ఈ క్రింది ప్రభుత్వప్రకటన జారీచేయబడినది. పబ్లిక్ డిపార్టుమెంటు (జనరలు) తేది 10-9-30 నెం॥ 271 వెంజుగూడ సిటీ కాగ్నెక్ట్ ప్రెస్సులో ముద్రింపబడినట్టియు టి. సదాశివుడు (సెక్రటరీ కోయంబత్తూరు కాంగ్రెసుగూడ) అను వానిచే ప్రకటించబడినట్టియు రెండు కరపత్రములు ఆందోళి ఆంగ్లభాషలో “బుది మూడెంట్లు” సెడిమెన్ట్ మైసాంగు ఫ్రీడమ్ బ్రిమెసోల్” అను శీర్షికలదియును రెండవ కరపత్రము “ది చాయిన్ విఫోరు మూడెంట్లు ఇంక్విలాబ్ జండాబాద్” అను శీర్షిక గలదియును, ఇండియన్ పీర లుకోడ్డు 124-వ సెక్షనుక్రింద శిక్షార్హముగల బట్టి, సదరు కరపత్రముయొక్క అన్ని ప్రతులును, అందలి యంశముల సంగ్రహమునయినను, లేక భాషాంతరీకరణము నయినను, గల యితర దాఖ్యమెంట్లును, దొరికినంతవరకు ప్రభుత్వమువారు నశిపరుచుకొంటారని గవర్నరుగారు యందుమూలమున క్రివినలు ప్రాసీజరు కోడ్డు 99-వ సెక్షనుక్రింద ఉత్తరవు గావించుచున్నారు.

(గవర్నరుగారి యుత్తరవు ప్రకారము)
సి. బి. కాటర్లెల్,
ఆక్టింగు ఛీఫ్ సెక్రటరీ.

గ్రంథవిమర్శనము

సంగీత సుధాంబుధి
భారతిమండి

గ్రంథకర్త: కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు.

ప్రకాశకులు: యస్. ఆర్. కంపెనీ వారు, ౧౧/౨౦౬, ఎన్.పి. రోడ్డు, మదరాసు. ౧౯౨౩ సం.

క్రొవ్వుపైకా రు. ౧౦ పుటలు వెల రు. ౩.

ఇది 'సంగీత విద్యార్థులకు, సంగీతవిద్యా ప్రదాయకులకు మిగుల ఉపయోగించు' కొత్త గ్రంథము. సంగీత సిద్ధాంతముకాదు గేయరచనలు కేవలము విస్తృతమైన స్వరకల్పనలతో ఇందు కూర్చబడ్డవి. ఈ కూర్పు ఈ గ్రంథములలో ప్రాధాన్యము వహించును. లాక్షణికముగా ఇది చాల సంస్కారాపేక్షము. విద్యార్థుల సంతుల్యమైన స్వరప్రపంచావగాహనను ఇందు కానరావచ్చును. లక్షణవివరణ మంత సమగ్రముగను, ఉన్నతతరమైన అంత సుభాగము లేదు. పరిభాష తిగిసంత వాడుకపడలేదు.

ఇందు తొలుత లక్షణసంగ్రహమున్నది. తాళవివరణమున 'నూతన తాళములు ౩౫ కి శ్రీకరాది ౩౫ కేర్లు పై పతకముల వ్రాయబడియున్నవి' అని యున్నది. ఇందలి 'నూతన' యేమో తెలుపలేదు. తాళక్రమవివరణ మనము గ్రము. అనుబంధ, ద్రుత, లఘువులు మూడును ౩౫ తాళములకు ప్రవర్తించుననియు, గుర, పుర, కాకపాదములు 'చచ్చుత్తు' టాది ౧౦౮ తాళములందు వచ్చు' ననియు తెలిపి, 'చతురశ్ర, త్రిశ్ర, పిశ్ర, ఖండి, సంగీర్ణము' లను 'నైపు జాతులను చూపి, ఈ జాతులు లఘువునకు మాత్రమేయని వివర తెలిపి, ఇచ్చట 'దివ్య సంకీర్ణము' నకు ౬ అక్షరములని యెఱుంగునది' అన్నవారు ఆ దివ్యసంగీర్ణమునకు తాళ ప్రస్తారముతో నెట్టిసంబంధము కలదియు వివరింపలేదు. ౩౫ తాళములే కాని ౧౦౮ తాళములు తెలుపలేదు. ఇది విద్యార్థులకు వలదా?

మతి రాగవివరణచూచుకొని తప్పు. ఇది అజ్ఞాత యని కాదు: రచయిత సంగీతశాస్త్ర నిష్ణాతలే కాని (తెలుగు) సాహిత్యము అంతక తెలిసినవారు కావలెనుచే ఈలోపము వాటిల్లినది. ఇక సంపూర్ణ రాగ మనగా సప్తస్వరములున్న గుర రాగము అని వివరణము. కాని వర్ణ రాగములకు సహ సప్తస్వరము లుండును. మతి 'సంపూర్ణ రాగములు మొత్తం ౩౨. ఇవి జనక రాగములు, లేక మేళకర్త రాగము లనం బరగును' అన్న సమాధానములోని కిది చేరవు. ఆరోహణావరోహణముల రెండును సప్తస్వరములును క్రమము దప్పక యుండునని సంపూర్ణ రాగములని చెప్పవలసినది.

౩౨ మేళకర్తలను జాతుపథక మిందు రెండు పుటలలో ముద్రించిరి. ఒక పుటలో సగము, తరువాతిపుటలో మిగిలినది. మొత్తము ౩౨ మేళకర్తలను ౧౨ చక్రములలో ఒక్కొక్క చక్రమునకు ఆరేసి వంతున, నుండును. పథకము నిలుపుగ మూడుకంబములుగ చేసికొనగా, నడుమకంబమున రిగధని స్వరముల ప్రకృతి వికృతి భేదములు పొదుకున నడచుచుండ, ఒక ప్రక్క శుద్ధ మధ్యమరాగములు ౩౬ ను ౬ చక్రములలోను, రెండవ ప్రక్క ప్రతిమధ్యమరాగములు ౩౬ ను ౬ చక్రములలోను సర్దుకొనును. అన్నిటికిని రిగధని వివరము పొడవున పామాన్యము. కాబట్టి పథకము ౬ చక్రములకు పుండవలెను. కాని ఇందు పుట చిన్నదగుటచే ముల పొడవున పథకము రెండుగా విడిచి చెడియొకటిని, దానివలన తొలిపుటలో మొదటి ఆలుచక్రము మదటి మూడు (౧, ౨, ౩, చక్రములు) ఒక ప్రక్క, ఆలుచక్రములలోని మొదటి మూడు (౩, ౪, ౫, ౬) రెండవ ప్రక్కను వచ్చినవి; అట్లే రెండవపుటలో ౬, చక్రములు ఒక ప్రక్కను, ౧౦, ౧౧, ౧౨, ౧౩, ౧౪, ౧౫, ౧౬, ౧౭, ౧౮, ౧౯, ౨౦, ౨౧, ౨౨, ౨౩, ౨౪, ౨౫, ౨౬, ౨౭, ౨౮, ౨౯, ౩౦, ౩౧, ౩౨, ౩౩, ౩౪, ౩౫, ౩౬, ౩౭, ౩౮, ౩౯, ౪౦, ౪౧, ౪౨, ౪౩, ౪౪, ౪౫, ౪౬, ౪౭, ౪౮, ౪౯, ౫౦, ౫౧, ౫౨, ౫౩, ౫౪, ౫౫, ౫౬, ౫౭, ౫౮, ౫౯, ౬౦, ౬౧, ౬౨, ౬౩, ౬౪, ౬౫, ౬౬, ౬౭, ౬౮, ౬౯, ౭౦, ౭౧, ౭౨, ౭౩, ౭౪, ౭౫, ౭౬, ౭౭, ౭౮, ౭౯, ౮౦, ౮౧, ౮౨, ౮౩, ౮౪, ౮౫, ౮౬, ౮౭, ౮౮, ౮౯, ౯౦, ౯౧, ౯౨, ౯౩, ౯౪, ౯౫, ౯౬, ౯౭, ౯౮, ౯౯, ౧౦౦, ౧౦౧, ౧౦౨, ౧౦౩, ౧౦౪, ౧౦౫, ౧౦౬, ౧౦౭, ౧౦౮, ౧౦౯, ౧౧౦, ౧౧౧, ౧౧౨, ౧౧౩, ౧౧౪, ౧౧౫, ౧౧౬, ౧౧౭, ౧౧౮, ౧౧౯, ౧౨౦, ౧౨౧, ౧౨౨, ౧౨౩, ౧౨౪, ౧౨౫, ౧౨౬, ౧౨౭, ౧౨౮, ౧౨౯, ౧౩౦, ౧౩౧, ౧౩౨, ౧౩౩, ౧౩౪, ౧౩౫, ౧౩౬, ౧౩౭, ౧౩౮, ౧౩౯, ౧౪౦, ౧౪౧, ౧౪౨, ౧౪౩, ౧౪౪, ౧౪౫, ౧౪౬, ౧౪౭, ౧౪౮, ౧౪౯, ౧౫౦, ౧౫౧, ౧౫౨, ౧౫౩, ౧౫౪, ౧౫౫, ౧౫౬, ౧౫౭, ౧౫౮, ౧౫౯, ౧౬౦, ౧౬౧, ౧౬౨, ౧౬౩, ౧౬౪, ౧౬౫, ౧౬౬, ౧౬౭, ౧౬౮, ౧౬౯, ౧౭౦, ౧౭౧, ౧౭౨, ౧౭౩, ౧౭౪, ౧౭౫, ౧౭౬, ౧౭౭, ౧౭౮, ౧౭౯, ౧౮౦, ౧౮౧, ౧౮౨, ౧౮౩, ౧౮౪, ౧౮౫, ౧౮౬, ౧౮౭, ౧౮౮, ౧౮౯, ౧౯౦, ౧౯౧, ౧౯౨, ౧౯౩, ౧౯౪, ౧౯౫, ౧౯౬, ౧౯౭, ౧౯౮, ౧౯౯, ౨౦౦, ౨౦౧, ౨౦౨, ౨౦౩, ౨౦౪, ౨౦౫, ౨౦౬, ౨౦౭, ౨౦౮, ౨౦౯, ౨౧౦, ౨౧౧, ౨౧౨, ౨౧౩, ౨౧౪, ౨౧౫, ౨౧౬, ౨౧౭, ౨౧౮, ౨౧౯, ౨౨౦, ౨౨౧, ౨౨౨, ౨౨౩, ౨౨౪, ౨౨౫, ౨౨౬, ౨౨౭, ౨౨౮, ౨౨౯, ౨౩౦, ౨౩౧, ౨౩౨, ౨౩౩, ౨౩౪, ౨౩౫, ౨౩౬, ౨౩౭, ౨౩౮, ౨౩౯, ౨౪౦, ౨౪౧, ౨౪౨, ౨౪౩, ౨౪౪, ౨౪౫, ౨౪౬, ౨౪౭, ౨౪౮, ౨౪౯, ౨౫౦, ౨౫౧, ౨౫౨, ౨౫౩, ౨౫౪, ౨౫౫, ౨౫౬, ౨౫౭, ౨౫౮, ౨౫౯, ౨౬౦, ౨౬౧, ౨౬౨, ౨౬౩, ౨౬౪, ౨౬౫, ౨౬౬, ౨౬౭, ౨౬౮, ౨౬౯, ౨౭౦, ౨౭౧, ౨౭౨, ౨౭౩, ౨౭౪, ౨౭౫, ౨౭౬, ౨౭౭, ౨౭౮, ౨౭౯, ౨౮౦, ౨౮౧, ౨౮౨, ౨౮౩, ౨౮౪, ౨౮౫, ౨౮౬, ౨౮౭, ౨౮౮, ౨౮౯, ౨౯౦, ౨౯౧, ౨౯౨, ౨౯౩, ౨౯౪, ౨౯౫, ౨౯౬, ౨౯౭, ౨౯౮, ౨౯౯, ౩౦౦, ౩౦౧, ౩౦౨, ౩౦౩, ౩౦౪, ౩౦౫, ౩౦౬, ౩౦౭, ౩౦౮, ౩౦౯, ౩౧౦, ౩౧౧, ౩౧౨, ౩౧౩, ౩౧౪, ౩౧౫, ౩౧౬, ౩౧౭, ౩౧౮, ౩౧౯, ౩౨౦, ౩౨౧, ౩౨౨, ౩౨౩, ౩౨౪, ౩౨౫, ౩౨౬, ౩౨౭, ౩౨౮, ౩౨౯, ౩౩౦, ౩౩౧, ౩౩౨, ౩౩౩, ౩౩౪, ౩౩౫, ౩౩౬, ౩౩౭, ౩౩౮, ౩౩౯, ౩౪౦, ౩౪౧, ౩౪౨, ౩౪౩, ౩౪౪, ౩౪౫, ౩౪౬, ౩౪౭, ౩౪౮, ౩౪౯, ౩౫౦, ౩౫౧, ౩౫౨, ౩౫౩, ౩౫౪, ౩౫౫, ౩౫౬, ౩౫౭, ౩౫౮, ౩౫౯, ౩౬౦, ౩౬౧, ౩౬౨, ౩౬౩, ౩౬౪, ౩౬౫, ౩౬౬, ౩౬౭, ౩౬౮, ౩౬౯, ౩౭౦, ౩౭౧, ౩౭౨, ౩౭౩, ౩౭౪, ౩౭౫, ౩౭౬, ౩౭౭, ౩౭౮, ౩౭౯, ౩౮౦, ౩౮౧, ౩౮౨, ౩౮౩, ౩౮౪, ౩౮౫, ౩౮౬, ౩౮౭, ౩౮౮, ౩౮౯, ౩౯౦, ౩౯౧, ౩౯౨, ౩౯౩, ౩౯౪, ౩౯౫, ౩౯౬, ౩౯౭, ౩౯౮, ౩౯౯, ౪౦౦, ౪౦౧, ౪౦౨, ౪౦౩, ౪౦౪, ౪౦౫, ౪౦౬, ౪౦౭, ౪౦౮, ౪౦౯, ౪౧౦, ౪౧౧, ౪౧౨, ౪౧౩, ౪౧౪, ౪౧౫, ౪౧౬, ౪౧౭, ౪౧౮, ౪౧౯, ౪౨౦, ౪౨౧, ౪౨౨, ౪౨౩, ౪౨౪, ౪౨౫, ౪౨౬, ౪౨౭, ౪౨౮, ౪౨౯, ౪౩౦, ౪౩౧, ౪౩౨, ౪౩౩, ౪౩౪, ౪౩౫, ౪౩౬, ౪౩౭, ౪౩౮, ౪౩౯, ౪౪౦, ౪౪౧, ౪౪౨, ౪౪౩, ౪౪౪, ౪౪౫, ౪౪౬, ౪౪౭, ౪౪౮, ౪౪౯, ౪౫౦, ౪౫౧, ౪౫౨, ౪౫౩, ౪౫౪, ౪౫౫, ౪౫౬, ౪౫౭, ౪౫౮, ౪౫౯, ౪౬౦, ౪౬౧, ౪౬౨, ౪౬౩, ౪౬౪, ౪౬౫, ౪౬౬, ౪౬౭, ౪౬౮, ౪౬౯, ౪౭౦, ౪౭౧, ౪౭౨, ౪౭౩, ౪౭౪, ౪౭౫, ౪౭౬, ౪౭౭, ౪౭౮, ౪౭౯, ౪౮౦, ౪౮౧, ౪౮౨, ౪౮౩, ౪౮౪, ౪౮౫, ౪౮౬, ౪౮౭, ౪౮౮, ౪౮౯, ౪౯౦, ౪౯౧, ౪౯౨, ౪౯౩, ౪౯౪, ౪౯౫, ౪౯౬, ౪౯౭, ౪౯౮, ౪౯౯, ౫౦౦, ౫౦౧, ౫౦౨, ౫౦౩, ౫౦౪, ౫౦౫, ౫౦౬, ౫౦౭, ౫౦౮, ౫౦౯, ౫౧౦, ౫౧౧, ౫౧౨, ౫౧౩, ౫౧౪, ౫౧౫, ౫౧౬, ౫౧౭, ౫౧౮, ౫౧౯, ౫౨౦, ౫౨౧, ౫౨౨, ౫౨౩, ౫౨౪, ౫౨౫, ౫౨౬, ౫౨౭, ౫౨౮, ౫౨౯, ౫౩౦, ౫౩౧, ౫౩౨, ౫౩౩, ౫౩౪, ౫౩౫, ౫౩౬, ౫౩౭, ౫౩౮, ౫౩౯, ౫౪౦, ౫౪౧, ౫౪౨, ౫౪౩, ౫౪౪, ౫౪౫, ౫౪౬, ౫౪౭, ౫౪౮, ౫౪౯, ౫౫౦, ౫౫౧, ౫౫౨, ౫౫౩, ౫౫౪, ౫౫౫, ౫౫౬, ౫౫౭, ౫౫౮, ౫౫౯, ౫౬౦, ౫౬౧, ౫౬౨, ౫౬౩, ౫౬౪, ౫౬౫, ౫౬౬, ౫౬౭, ౫౬౮, ౫౬౯, ౫౭౦, ౫౭౧, ౫౭౨, ౫౭౩, ౫౭౪, ౫౭౫, ౫౭౬, ౫౭౭, ౫౭౮, ౫౭౯, ౫౮౦, ౫౮౧, ౫౮౨, ౫౮౩, ౫౮౪, ౫౮౫, ౫౮౬, ౫౮౭, ౫౮౮, ౫౮౯, ౫౯౦, ౫౯౧, ౫౯౨, ౫౯౩, ౫౯౪, ౫౯౫, ౫౯౬, ౫౯౭, ౫౯౮, ౫౯౯, ౬౦౦, ౬౦౧, ౬౦౨, ౬౦౩, ౬౦౪, ౬౦౫, ౬౦౬, ౬౦౭, ౬౦౮, ౬౦౯, ౬౧౦, ౬౧౧, ౬౧౨, ౬౧౩, ౬౧౪, ౬౧౫, ౬౧౬, ౬౧౭, ౬౧౮, ౬౧౯, ౬౨౦, ౬౨౧, ౬౨౨, ౬౨౩, ౬౨౪, ౬౨౫, ౬౨౬, ౬౨౭, ౬౨౮, ౬౨౯, ౬౩౦, ౬౩౧, ౬౩౨, ౬౩౩, ౬౩౪, ౬౩౫, ౬౩౬, ౬౩౭, ౬౩౮, ౬౩౯, ౬౪౦, ౬౪౧, ౬౪౨, ౬౪౩, ౬౪౪, ౬౪౫, ౬౪౬, ౬౪౭, ౬౪౮, ౬౪౯, ౬౫౦, ౬౫౧, ౬౫౨, ౬౫౩, ౬౫౪, ౬౫౫, ౬౫౬, ౬౫౭, ౬౫౮, ౬౫౯, ౬౬౦, ౬౬౧, ౬౬౨, ౬౬౩, ౬౬౪, ౬౬౫, ౬౬౬, ౬౬౭, ౬౬౮, ౬౬౯, ౬౭౦, ౬౭౧, ౬౭౨, ౬౭౩, ౬౭౪, ౬౭౫, ౬౭౬, ౬౭౭, ౬౭౮, ౬౭౯, ౬౮౦, ౬౮౧, ౬౮౨, ౬౮౩, ౬౮౪, ౬౮౫, ౬౮౬, ౬౮౭, ౬౮౮, ౬౮౯, ౬౯౦, ౬౯౧, ౬౯౨, ౬౯౩, ౬౯౪, ౬౯౫, ౬౯౬, ౬౯౭, ౬౯౮, ౬౯౯, ౭౦౦, ౭౦౧, ౭౦౨, ౭౦౩, ౭౦౪, ౭౦౫, ౭౦౬, ౭౦౭, ౭౦౮, ౭౦౯, ౭౧౦, ౭౧౧, ౭౧౨, ౭౧౩, ౭౧౪, ౭౧౫, ౭౧౬, ౭౧౭, ౭౧౮, ౭౧౯, ౭౨౦, ౭౨౧, ౭౨౨, ౭౨౩, ౭౨౪, ౭౨౫, ౭౨౬, ౭౨౭, ౭౨౮, ౭౨౯, ౭౩౦, ౭౩౧, ౭౩౨, ౭౩౩, ౭౩౪, ౭౩౫, ౭౩౬, ౭౩౭, ౭౩౮, ౭౩౯, ౭౪౦, ౭౪౧, ౭౪౨, ౭౪౩, ౭౪౪, ౭౪౫, ౭౪౬, ౭౪౭, ౭౪౮, ౭౪౯, ౭౫౦, ౭౫౧, ౭౫౨, ౭౫౩, ౭౫౪, ౭౫౫, ౭౫౬, ౭౫౭, ౭౫౮, ౭౫౯, ౭౬౦, ౭౬౧, ౭౬౨, ౭౬౩, ౭౬౪, ౭౬౫, ౭౬౬, ౭౬౭, ౭౬౮, ౭౬౯, ౭౭౦, ౭౭౧, ౭౭౨, ౭౭౩, ౭౭౪, ౭౭౫, ౭౭౬, ౭౭౭, ౭౭౮, ౭౭౯, ౭౮౦, ౭౮౧, ౭౮౨, ౭౮౩, ౭౮౪, ౭౮౫, ౭౮౬, ౭౮౭, ౭౮౮, ౭౮౯, ౭౯౦, ౭౯౧, ౭౯౨, ౭౯౩, ౭౯౪, ౭౯౫, ౭౯౬, ౭౯౭, ౭౯౮, ౭౯౯, ౮౦౦, ౮౦౧, ౮౦౨, ౮౦౩, ౮౦౪, ౮౦౫, ౮౦౬, ౮౦౭, ౮౦౮, ౮౦౯, ౮౧౦, ౮౧౧, ౮౧౨, ౮౧౩, ౮౧౪, ౮౧౫, ౮౧౬, ౮౧౭, ౮౧౮, ౮౧౯, ౮౨౦, ౮౨౧, ౮౨౨, ౮౨౩, ౮౨౪, ౮౨౫, ౮౨౬, ౮౨౭, ౮౨౮, ౮౨౯, ౮౩౦, ౮౩౧, ౮౩౨, ౮౩౩, ౮౩౪, ౮౩౫, ౮౩౬, ౮౩౭, ౮౩౮, ౮౩౯, ౮౪౦, ౮౪౧, ౮౪౨, ౮౪౩, ౮౪౪, ౮౪౫, ౮౪౬, ౮౪౭, ౮౪౮, ౮౪౯, ౮౫౦, ౮౫౧, ౮౫౨, ౮౫౩, ౮౫౪, ౮౫౫, ౮౫౬, ౮౫౭, ౮౫౮, ౮౫౯, ౮౬౦, ౮౬౧, ౮౬౨, ౮౬౩, ౮౬౪, ౮౬౫, ౮౬౬, ౮౬౭, ౮౬౮, ౮౬౯, ౮౭౦, ౮౭౧, ౮౭౨, ౮౭౩, ౮౭౪, ౮౭౫, ౮౭౬, ౮౭౭, ౮౭౮, ౮౭౯, ౮౮౦, ౮౮౧, ౮౮౨, ౮౮౩, ౮౮౪, ౮౮౫, ౮౮౬, ౮౮౭, ౮౮౮, ౮౮౯, ౮౯౦, ౮౯౧, ౮౯౨, ౮౯౩, ౮౯౪, ౮౯౫, ౮౯౬, ౮౯౭, ౮౯౮, ౮౯౯, ౯౦౦, ౯౦౧, ౯౦౨, ౯౦౩, ౯౦౪, ౯౦౫, ౯౦౬, ౯౦౭, ౯౦౮, ౯౦౯, ౯౧౦, ౯౧౧, ౯౧౨, ౯౧౩, ౯౧౪, ౯౧౫, ౯౧౬, ౯౧౭, ౯౧౮, ౯౧౯, ౯౨౦, ౯౨౧, ౯౨౨, ౯౨౩, ౯౨౪, ౯౨౫, ౯౨౬, ౯౨౭, ౯౨౮, ౯౨౯, ౯౩౦, ౯౩౧, ౯౩౨, ౯౩౩, ౯౩౪, ౯౩౫, ౯౩౬, ౯౩౭, ౯౩౮, ౯౩౯, ౯౪౦, ౯౪౧, ౯౪౨, ౯౪౩, ౯౪౪, ౯౪౫, ౯౪౬, ౯౪౭, ౯౪౮, ౯౪౯, ౯౫౦, ౯౫౧, ౯౫౨, ౯౫౩, ౯౫౪, ౯౫౫, ౯౫౬, ౯౫౭, ౯౫౮, ౯౫౯, ౯౬౦, ౯౬౧, ౯౬౨, ౯౬౩, ౯౬౪, ౯౬౫, ౯౬౬, ౯౬౭, ౯౬౮, ౯౬౯, ౯౭౦, ౯౭౧, ౯౭౨, ౯౭౩, ౯౭౪, ౯౭౫, ౯౭౬, ౯౭౭, ౯౭౮, ౯౭౯, ౯౮౦, ౯౮౧, ౯౮౨, ౯౮౩, ౯౮౪, ౯౮౫, ౯౮౬, ౯౮౭, ౯౮౮, ౯౮౯, ౯౯౦, ౯౯౧, ౯౯౨, ౯౯౩, ౯౯౪, ౯౯౫, ౯౯౬, ౯౯౭, ౯౯౮, ౯౯౯, ౧౦౦౦, ౧౦౦౧, ౧౦౦౨, ౧౦౦౩, ౧౦౦౪, ౧౦౦౫, ౧౦౦౬, ౧౦౦౭, ౧౦౦౮, ౧౦౦౯, ౧౦౧౦, ౧౦౧౧, ౧౦౧౨, ౧౦౧౩, ౧౦౧౪, ౧౦౧౫, ౧౦౧౬, ౧౦౧౭, ౧౦౧౮, ౧౦౧౯, ౧౦౨౦, ౧౦౨౧, ౧౦౨౨, ౧౦౨౩, ౧౦౨౪, ౧౦౨౫, ౧౦౨౬, ౧౦౨౭, ౧౦౨౮, ౧౦౨౯, ౧౦౩౦, ౧౦౩౧, ౧౦౩౨, ౧౦౩౩, ౧౦౩౪, ౧౦౩౫, ౧౦౩౬, ౧౦౩౭, ౧౦౩౮, ౧౦౩౯, ౧౦౪౦, ౧౦౪౧, ౧౦౪౨, ౧౦౪౩, ౧౦౪౪, ౧౦౪౫, ౧౦౪౬, ౧౦౪౭, ౧౦౪౮, ౧౦౪౯, ౧౦౫౦, ౧౦౫౧, ౧౦౫౨, ౧౦౫౩, ౧౦౫౪, ౧౦౫౫, ౧౦౫౬, ౧౦౫౭, ౧౦౫౮, ౧౦౫౯, ౧౦౬౦, ౧౦౬౧, ౧౦౬౨, ౧౦౬౩, ౧౦౬౪, ౧౦౬౫, ౧౦౬౬, ౧౦౬౭, ౧౦౬౮, ౧౦౬౯, ౧౦౭౦, ౧౦౭౧, ౧౦౭౨, ౧౦౭౩, ౧౦౭౪, ౧౦౭౫, ౧౦౭౬, ౧౦౭౭, ౧౦౭౮, ౧౦౭౯, ౧౦౮౦, ౧౦౮౧, ౧౦౮౨, ౧౦౮౩, ౧౦౮౪, ౧౦౮౫, ౧౦౮౬, ౧౦౮౭, ౧౦౮౮, ౧౦౮౯, ౧౦౯౦, ౧౦౯౧, ౧౦౯౨, ౧౦౯౩, ౧౦౯౪, ౧౦౯౫, ౧౦౯౬, ౧౦౯౭, ౧౦౯౮, ౧౦౯౯, ౧౧౦౦, ౧౧౦౧, ౧౧౦౨, ౧౧౦౩, ౧౧౦౪, ౧౧౦౫, ౧౧౦౬, ౧౧౦౭, ౧౧౦౮, ౧౧౦౯, ౧౧౧౦, ౧౧౧౧, ౧౧౧౨, ౧౧౧౩, ౧౧౧౪, ౧౧౧౫, ౧౧౧౬, ౧౧౧౭, ౧౧౧౮, ౧౧౧౯, ౧౧౨౦, ౧౧౨౧, ౧౧౨౨, ౧౧౨౩, ౧౧౨౪, ౧౧౨౫, ౧౧౨౬, ౧౧౨౭, ౧౧౨౮, ౧౧౨౯, ౧౧౩౦, ౧౧౩౧, ౧౧౩౨, ౧౧౩౩, ౧౧౩౪, ౧౧౩౫, ౧౧౩౬, ౧౧౩౭, ౧౧౩౮, ౧౧౩౯, ౧౧౪౦, ౧౧౪౧, ౧౧౪౨, ౧౧౪౩, ౧౧౪౪, ౧౧౪౫, ౧౧౪౬, ౧౧౪౭, ౧౧౪౮, ౧౧౪౯, ౧౧౫౦, ౧౧౫౧, ౧౧౫౨, ౧౧౫౩, ౧౧౫౪, ౧౧౫౫, ౧౧౫౬, ౧౧౫౭, ౧౧౫౮, ౧౧౫౯, ౧౧౬౦, ౧౧౬౧, ౧౧౬౨, ౧౧౬౩, ౧౧౬౪, ౧౧౬౫, ౧౧౬౬, ౧౧౬౭, ౧౧౬౮, ౧౧౬౯, ౧౧౭౦, ౧౧౭౧, ౧౧౭౨, ౧౧౭౩, ౧౧౭౪, ౧౧౭౫, ౧౧౭౬, ౧౧౭౭, ౧౧౭౮, ౧౧౭౯, ౧౧౮౦, ౧౧౮౧, ౧౧౮౨, ౧౧౮౩, ౧౧౮౪, ౧౧౮౫, ౧౧౮౬, ౧౧౮౭, ౧౧౮౮, ౧౧౮౯, ౧౧౯౦, ౧౧౯౧, ౧౧౯౨, ౧౧౯౩, ౧౧౯౪, ౧౧౯౫, ౧౧౯౬, ౧౧౯౭, ౧౧౯౮, ౧౧౯౯, ౧౨౦౦, ౧౨౦౧, ౧౨౦౨, ౧౨౦౩, ౧౨౦౪, ౧౨౦౫, ౧౨౦౬, ౧౨౦౭, ౧౨౦౮, ౧౨౦౯, ౧౨౧౦, ౧౨౧౧, ౧౨౧౨, ౧౨౧౩, ౧౨౧౪, ౧౨౧౫, ౧౨౧౬, ౧౨౧౭, ౧౨౧౮, ౧౨౧౯, ౧౨౨౦, ౧౨౨౧, ౧౨౨౨, ౧౨౨౩, ౧౨౨౪, ౧౨౨౫, ౧౨౨౬, ౧౨౨౭, ౧౨౨౮, ౧౨౨౯, ౧౨౩౦, ౧౨౩౧, ౧౨౩౨, ౧౨౩౩, ౧౨౩౪, ౧౨౩౫, ౧౨౩౬, ౧౨౩౭, ౧౨౩౮, ౧౨౩౯, ౧౨౪౦, ౧౨౪౧, ౧౨౪౨, ౧౨౪౩, ౧౨౪౪, ౧౨౪౫, ౧౨౪౬, ౧౨౪౭, ౧౨౪౮, ౧౨౪౯, ౧౨౫౦, ౧౨౫౧, ౧౨౫౨, ౧౨౫౩, ౧౨౫౪, ౧౨౫౫, ౧౨౫౬, ౧౨౫౭, ౧౨౫౮, ౧౨౫౯, ౧౨౬౦, ౧౨౬౧, ౧౨౬౨, ౧౨౬౩, ౧౨౬౪, ౧౨౬౫, ౧౨౬

గ్రంథస్వీకారము

(భారతీయం)

బ్రహ్మసూత్రప్రదీపిక

క్రాంతి పుటల పైజాన 100 పుటలు. వెల తెలియరాదు. 1930 సం.

గ్రంథకర్త: వివేకానంద పంకజ్యోతులగారు. విలాసము: కేరళా పంకజ్యోతులగారు. గాంధీగారం, కాకినాడ.

కంఠము

క్రాంతి పుటల పైజాన 27 పుటలు. వెల తెలియరాదు. 1930 సం.

గ్రంథకర్త: భాగ్యరాజు నారాయణమూర్తిగారు. విజయనగర సంస్థానాధీశుని, విజయనగరము.

సంఘసంస్కారసమన్వయ

క్రాంతి పుటల పైజాన 88 పుటలు. వెల నాలుగు అణాలు (ఇది శ్రీ ప్రభుత్వ ప్రచారముల బాగా) గ్రంథమున కనుబాదము.)

గ్రంథకర్త: తిప్పిచ్చేని నామకవిగారు, గుడివాడ.

(1) జ్యోతి

(ఏకాంక ఆంగ్లగ్రంథము.)

క్రాంతి పుటల పైజాన 27 పుటలు. వెల నాలుగు అణాలు.

1929 సం.

(2) బాలసీతకథావళి

క్రాంతి పుటల పైజాన 88 పుటలు. వెల ఆరణాలు.

1930 సం.

గ్రంథకర్త: శ్రీకృష్ణ శర్మ పరమహంసగారు, విలాసము పాలవరీ భావనారాయణగారు, టీచరు, బాపట్ల, గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీ వివేకానందస్వామి జీవితము: భా. ౧.

డిమ్మిపైజాన 27 పుటలు. వెల రూ. ౧-౦-౦.

౧౯౩౦ సం.

గ్రంథకర్త: బుగ్గన పేకేశ్వరులగారు, కాకినాడ.

చిత్రలేఖనము

(బోధనాపద్ధతులు: భా. ౧)

డిమ్మిపైజాన ౯౨ పుటలు. వెల ౧౨-అణాలు.

౧౯౩౦ సం.

గ్రంథకర్త: టి. బుచ్చిశాస్త్రిగారు, ప్రాచీనసాహిత్య విశ్వవిద్యాలయము, తిరుపతి, నెల్లూరుజిల్లా.

భక్త గౌరంగ (అను చైతన్యలీల)

నాటకము డిమ్మిపైజాన ౨౨ పుటలు. వెల ఒక రూపాయ.

౧౯౩౦ సం.

గ్రంథకర్త: విశ్వేశ్వర పంకజ్యోతులగారు, కాకినాడ

ఉత్తరరాములము

(ఎనిమిది అంకముల నాటకము)

డిమ్మిపైజాన ౧౧౨ పుటలు వెల రూ. ౧-౪-౦ మూడవ ముద్రణము.

౧౯౩౦ సం.

గ్రంథకర్త: రత్నశర్మ లక్ష్మీకాంత కవిగారు గుంటూరు

HIGHWAYS IN ASTROLOGY

జ్యోతిషశాస్త్రమునందలి ప్రధానసూత్రములు. (ఆంగ్లము క్రాంతి పుటల పైజాన ౯౦-పుటలు. వెల రూ. ౧-౦-౦. ౧౯౨౭.

“కుంభ”

గ్రంథకర్త:

విలాసము: శ్వేతాచార్య శ్రీమము మైలాపూరు, మదరాసు.

నత్తెనవల్లి చందాదారుల

కొక విజ్ఞప్తి.

నత్తెనవల్లికి శ్రీయుత శ్రీగిరిరాజు మొకట సుబ్బయ్యగారిని 8-9-30 తేదీనుండి మా ఆంధ్రపత్రికకు, భారతికి ఏజెంటుగా నుండునట్లు యేర్పాటు చేయున్నాము గాన నత్తెనవల్లి యందుండు చందాదారులు నడరు తేదీయనంతరమునుండి వారికిగాని, లేక వారి అనుమతి బొందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి పత్రికలను స్వీకరింప బ్రార్థింతులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

వివేకానందముడిపు - (నాటకము)

(వివేకానందము. ఆరవము)

డిమ్మిపైజాన 27 పుటలు. వెల యెనిమిది అణాలు. సం॥ ౧౯౩౦.

గ్రంథకర్త: రా. బి. పి. సుబ్రహ్మణ్యగారు, బి. ఏ. వి. యల్, పద్మావతి, బాల్గోపురం మదరాసు.

సాతశాలలు వాఙ్మయము

నేడు తెలుగుదేశమున ప్రారంభ, మాధ్యమిక పాఠశాల విద్యార్థులకొరకు తెలుగుపాఠశాలలు మొదలయిన పుస్తకము లను ప్రకటించువారు పెక్కురున్నారు. వారికిఁ బ్రోగ్రంథములను స్వలింగువారు నూర్చుకొనిన బహులుచేరుచున్నాడు. ఇట్లు వ్యవస్థింపబడిన గ్రంథములు తండ్రిపతంజలము. గ్రంథకర్తలు ప్రకాశకులు తమ పలుకుబడి మొదలయినవానిని ప్రయోగించి తమ గ్రంథముల పై పాఠ్య గ్రంథ నిర్ణయ సంఘమువారి ఆమోదము ప్రసాదము చేయించుదురు. ఈ ముద్ర గ్రంథముయొక్క స్వల్పక్షణ సంపన్నతను చూపెను.

పై మూడు తెగలవారికి గ్రంథముల మంచి పెబ్బరలతో పనిలేదు. మొదటి యిరువైగలవారికి కావలసినది ధనము. మూడవ తెగవారికి ప్రతిభ. ఈ పుస్తకముల కట్టలను నిరంతరము బడిగిని యింటికిని తమ కర్మకా యిని మోయువలసినవారు విద్యార్థులు. ఒకొక్కప్పుడు స్వయానమునబట్టికాని, విషయాదులనుబట్టికాని యిందుకు విలువయైన లేకపోయినను ఈ పుస్తకములను ఆశ్చర్యకరమైన క్రయమును తాముమునుపొయి అయినను వేంకటేశ్వరుల ముడుపున తెచ్చెల్లించుకొనవలసినవారు విద్యార్థుల పోషణ కర్తలు. ఇట్లు శ్రీ యాదవములయిన యీ గ్రంథములలో మూడికి తొంబది నవ్వుయొక్కములు: ఇదియే కాదు- చానకర్ములు కూడ ఇందు క్రాగ్రంథములే ప్రమాణము. ప్రకృతి బట్టి గ్రంథములలో నొకటియను ‘బాలరామానుజము’ను పరిశీలించు.

ఈ బాలరామానుజము నెల్లూరు, యం. పి. శర్మ కంపెనీవారు ‘Sarama's Children's Classics No. 2.’ గా ప్రకటించినారు. ‘Children's Series’ అని ఉండుటచే మీరు వైన ‘శిశు’ పుస్తకముల తెగలో చేరినవారని వేరగ చెప్పవచ్చునట్లు. గ్రంథకర్త: వాసుదేవరావు, మాసన్నముగారు. క్రాంతి పుటల పైజాన 88 పుటలు. ఒకవైపు అచ్చు చెండువైపుల కకబడుటను అనుమలముగనుండు కాగితములు. వలసిన కాగితపు వైపు. వెల ౧-౦-౦ ఇది బాహ్య స్వరూపము. ఇక ఆంధ్ర స్వరూప విషయమును ప్రసిద్ధముగు రామానుజ కథ ఇందు వచనమున నున్నది. ఒకమాదు ఆమాలాగ్రము రామానుజమును విన్న మునుమున్నయైన క్రమభంగము లేక కథను చెప్పగలను. ఇందు బాలకాండమున విశ్వామిత్రయగర్మమును పూర్వమే అహల్యాకావలీమోచనము కలదు. ఇట్లు వీరామానుజమునగలదో! యాగవంశము నకు పూర్వము రామునకు ఆస్త్రప్రసాదము నిచ్చినట్లుండ ఇందు తరువాత ఇచ్చినట్లు న్నుది. సీతా స్వయంవరము, కైకా మంధరల సంవాదము మున్నగునవి అవాచితముగా అధికముగ కించి ప్రసంగింపబడినవి.

‘రాముడు తానుబోయిన దిక్కును ద్రించి వెంటవచ్చి తన్ను రక్షించునను నపేక్షతో సీత తన యెంటిమీది సాములు తీసి చీరవైపు గొంచెము చింపి వాని నందులో గట్టి క్రొంద పడచేసి యుండెను. ఆ గుఱుతుల ననుసరించి యా మార్గమున నామెను వెదకుచు రామలక్ష్మణు లరుగుచుండిరి.’ పుట ౫౬. నగలముటను సుగ్రీవుడు చూచినాడు కాని రామలక్ష్మణు లంతకమునుపు చూడలేదు.

పరసే రాముడు

‘ఇదిగో నే నికవదియొక్క మారులు క్షత్రియులను నాశముచేసిన దీధనున్నుచేతి నే.’ పు. ౨౪.

అన్నాడు. గొడ్డలిచేతకాని ధనముచేత కాదు. ఇట్టి అసందర్భములను ఎన్నిటివైన చూపవచ్చును.

రచనా విధానము

‘అట్టి యానందసయమున నొక వృద్ధు డేదవుడు బాల్యతోవచ్చి నగరులోనకు బోవడం ద్వారాపాలకులయొద్ద కరిగి, యా ముద్రుల కావలసినవితో నేమియో జెప్పెను. పు. ౧౦. ‘పిదప సీత భర్తను దశరథునకు వెలుపలనెనియు మధ్యమూర్తమున పీఠికి వెండి చేయవలెననియు నందుకు సమ్మతించిబంధుజన పరివారసమేనుడై మహారాజునకు రావలసి నదనియు జనకనుహరాజు దశరథునకు మధ్యమూర్తమున నెను. పుట ౨౩.

‘అను జక్కని బట్టాఁబు కలదు.’-౧.
‘అవలంబించి’-పుట. ౭.
‘వీడో నొకటి’-పుట. ౮.
‘మొగ్గటికిని, ‘నలుపులును’-పుట. ౮.
‘యజ్ఞ యాగము సంరక్షణనెయుట’-పుట ౧౧.
‘చావుకక్క-నులేడ’, ‘సంకోచించెను’-పుట ౧౨.
‘బాజానమున విల్లెక్క పెట్టి’-పు. ౧౪.
‘బాణము’-పు. ౨౪. (విల్లు అనునర్థమున.)
‘యువరాజ్యాభిషేకము’-పు. ౨౬.
‘జ్యేష్ఠపుత్రునకు, ‘ప్రేమని’-పు. ౩౫.
‘అసత్యవాదుని’-పు. ౩౯.
‘సూరభీకరమ్మగణము’-పు. ౪౧.
‘కాసల్యాగర్థమున నుద్ధరించిన ముత్తెంబడ’-పు. ౪౨.

‘మోడి’-పు. ౪౩.
‘అభిషేచించుట’-పు. ౪౭.
‘లేడి’-పు. ౫౧.
‘బ్రతిమాలు’-పు. ౫౧.
‘ఏదోనొకయొక్క’-పు. ౫౭.
‘తిరిగిదిరికి’-పు. ౫౯.
‘మేడయ’-పు. ౬౦.
‘తోడికాండ’-పు. ౬౩.
‘నిశ్చేష్ఠిగుల’-పు. ౬౯.
‘మేళునాధుడు’-పు. ౭౩.
‘అలిసికాకుండెను’-పు. ౭౪.
‘సూరవాచలు’-పు. ౭౫.

శ్రీమదాంబకావ్యమున ఇంకను ఇట్టివి కుప్పలుగ గలవు. ఇవి గ్రంథకర్తకు గ్రంథరచనమునగల యధికారమును తెలుపగలవు. దీనికిదోడుగ అచ్చుతప్పులు లేక్కను మిక్కిలిగ నున్నవి.

‘ఒకానొకప్పుడు మీరు నయ్యోగము చేయుదురు. యయ్యోగకార్యమున మనసుంచిచేసి యజమానుని సంతసపరచిన మీకే లాభమును’.

ఇది మానుమత్సరములన తెలిసికొనవలసినదీగ పేర్కొనబడినది. దాస్యమును బోధించుటచూ నీతి?—

ఏనవిధమున సంపన్నమున నీ గ్రంథమొక్క మోస్తూలున I పాఠము విద్యార్థులకు Non-detailed-పాఠ్య గ్రంథముగా నియమింపబడినది. విద్యార్థులందరి కధను తెలిసికొని స్వయముగ వ్యాసములను వ్రాయవలసియుండదు. కావున భావ, భావము చెండును వారి యారచనలయందు ప్రధానములు. ఇట్టి గ్రంథములను బదులు పాగిట్టి వ్రాతను వ్రాయగలుగుకో! వారికి భావయం చెంత ప్రవేశము గలుగునో!! దైవ మనకే యెరుక!!!

ఈ పుస్తకమున ప్రకాశకులు కావించిన ప్రకటనమొకటి యిట్లున్నది:

దొంగ లున్నారు—బాగ్రత!

మా గ్రంథములకు ఆంధ్రలోకంబున యుండు వ్యాప్తి కనుగొని మానాభిమానములగు కొందరు పుస్తకవ్యాపారులు మాపుస్తకములకేరలవంటివే పేర్లుపెట్టి ముద్రించి అమ్ముచున్నారనిన్ని మాపుస్తకములకయి వ్రాయునపుడు తమ పుస్తకముల పంపి మోసగించుచున్నారనిన్ని వినుచున్నాము. ఈవిషయ మునబట్టియే మా గ్రంథముల ప్రసిద్ధి విశేషముననున్నది. మా పుస్తకములకై వ్రాయువారు.

‘ఎం. పి. శర్మకంపెనీవారిచే ప్రకటించబడినవని’ మాడ వ్రాసి ఆంధ్రసారస్వత చోరశిఖామణుల మోసభుసుండి తప్పించుకొందురు గాకయని తెలియజేయబడినది.”

ఈ ప్రకటనమునబట్టి ప్రకాశకులు మాత్రమే నష్టము కలుగుతున్నది తెలియవచ్చుచున్నది. పనికిమాలిన పుస్తకమును ప్రకటించుటచే ప్రకాశకులు బహుసంఖ్యాకముల విద్యార్థుల పోషణకర్తల ధననష్టమునకే కాక విద్యార్థుల విద్యావృత్తి మూలచ్ఛేదమునకును కారణభూతులగుట స్పష్టము. ఈ యుద్ధ యులలో నుత్తమలెవ్వరో పాఠకులు నిర్ణయించుకొందురుగాక వాఙ్మయలతాంకురముల గొరికివేయు నట్టి పొల్లు పుస్తకము! కవకాశము కలుగకుండ బాలకుల విద్యాభివృద్ధి నాకాంక్షింప సమర్థులు చూచుకొందురు గాక!

—‘రామబాణము’.

సింధు దేశమున బందిపోట్లు దోపిడులు

మోదరాబాదు, నెల్లెంబరుకి—సింధు ఉత్తరభాగ బందిపోట్లు యింకను జరుగుచున్నవి. కైత్యోను పెద్దకు బందిపోట్లు వచ్చి దోచుకొనిరి గాని అంతలావీను వారు రాగానే పారిపోయిరి. పోలీసువారు గాలింపాకు లను కార్మికి.

(బ్రహ్మ)

ఏలూరు

కాంపిటీవ్ (పోటీ) కుస్తీలు

మహారాజశ్రీ ఆంధ్రద్రోణ ద్రోణరాజు రామారావు పంతులుగారి ప్రయత్నములగు పిన్నరాజు రమణయ్యపంతులుగారి జ్ఞాపకార్థము నిర్మింపబడిన ఏలూరు పడమరవీధి వ్యాయముసంఘ భవనములో శ్రీ ప్రజాసాహిత్య సంచిక ఆక్రమణకు 1 లు ది 28-9-80 లగాయతు విజయదశమివరకు జరుపబడు నవరాత్రి మహోత్సవములలో వ్యాయము శస్త్రము, మల్లవిద్య (కుస్తీలు) కాంపిటీవ్ పోటీపరీక్షలు జరుగును.

గాన మదరాసు రాజధాని (Native States) అనగా మైసూరు, నైజాం, తిరువాన్కూర్ రాజధానులలో వున్నటువంటి మల్ల, శస్త్రవిద్యార్థులగునా రందరున్నూ, స్కూలు విద్యార్థులను, పదకు పరీక్షలలో పాల్గొని పదకు విద్యలలో గెలుపొంది ఈ విగ్రహ సుకహించిన బహుమతులు పొంది మా ప్రద్యుమను అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చి మమ్ములను ప్రోత్సహించు రచనలందులకు కోరుచున్నాము.

కుస్తీలు 25-9-80 లగాయతు జరుగును. పదకు తారీఖు లగాయతు స్కూలువిద్యార్థులకు కూడ ప్రత్యేకముగా కుస్తీలు జరుగును. కుస్తీలు కాంపిటీవ్ యిష్టానుసారము సరియైన జోళ్లు నిర్ణయించి యోజించు కాజోడు కుస్తీవిద్య గెలుపొందు నిర్ణయించి బహుమతులు యివ్వబడును.

కుస్తీ

1 గెలుపొందినవారికి రు 40 లు	వోడినవారికి రు 20 లు
2 డిటో 80	డిటో 15
3 డిటో 20	డిటో 10
4 డిటో 10	డిటో 5

రు 40లు బహుమతి పొందిన వస్త్రాదులకు తిరిగి పోటీ కుస్తీలు జరిగించి గెలుపొందు నిర్ణయించబడును.

స్కూలు విద్యార్థులకు సీనియర్ జూనియరు ఆఖరు గెలుపొందిన వారికి సువర్ణపతకమును వోడినవారికి రజత పతకములను బహూకరించబడును. పదకు సీనియరు క్లాసులో ఆఖరు గెలుపొందినవారికి టర్నింగుప్రయజ్ఞ వెండిగడ్డ బహుమతి యిచ్చెదరు.

2. శస్త్రవిద్యలు ది 30-9-1980 సంచిక లగాయతు 8 జోజులు శస్త్రవిద్యలు పోటీపరీక్షలు జరుపబడును. 1 చెడీ 2 బాణా 3 డాలుచేత పోటీలకు జరుగును. చెడీ, బాణా, డాలు వైరిపోటీలలో ఆఖరు గెలుపొందినవారికి టర్నింగుప్రయజ్ఞలు వెండి చెడీలు, వెండి బాణా, వెండిడాలు బహుమతి యివ్వబడును.

3. బాణపట్టు పటానించా వగైరా కత్తిపనులు పరీక్షలు జరుగును. పదకు చెడీ, బాణా, డాలు వైరిలో పోటీలో ఆఖరు గెలుపొందినవారికి సువర్ణపతకములను బహూకరించబడును. వరుసగా 3 సంవత్సరములు ఆఖరు గెలుపొందిన వారికి ఖాయముగా వెండిచెడీలు, వెండిబాణా, వెండిడాలు యిచ్చెదరు. కత్తిపనులకు సమర్థతనుబట్టి బహుమతి యివ్వబడును.

4. మాపరీక్షలలో పాల్గొను శస్త్ర, మల్లవిద్యలకు దరఖాస్తుదారులు రు 1-0-0 రుసుముతో ది 28-9-80 సంచిక లేదీ లోపుగా దరఖాస్తులు కేటగిరిగారికి అందజేయవలయును. ఈ సంఘమునకు రు బహు దరఖాస్తుదారులు సంఘకమిటీవారి నిబంధనల ననుసరించి నడుచుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు ది 25-9-1980 సంచిక నాటికి హాజరుకావలయును. ఆరోజు ననే జోళ్లు నిర్ణయించబడును.

5. కుస్తీదరఖాస్తుదార్లలో, 40-0-0 లు ప్రైజులలో గెలుపొందిన పెద్దప్రైజులలో ఆఖరు గెలుపొందినవారికి టర్నింగుప్రయజ్ఞ 8 ఆడుగులు పొడవుగల నగిషిరజితగదయున్న కమిటీవారిచే నిర్ణయింపబడు రొక్క-తూర్పు బహుమతులను స్కూలు విద్యార్థులలో సీనియర్ ఫయనల్స్లో ఆఖరు గెలుపొందినవారికి టర్నింగు ప్రయజ్ఞ 3 ఆడుగులు పొడవుగల నగిషిరజితగద బహూకరించబడును. రజత గద, డాలు, బాణా, చెడీలు గెలుపొందినవారు వరుసగా మూడు సంవత్సరములవరకు పదకు సంఘమున కందజేయబడతినో హాస్టల్లో తీసికొనవలయును. వరుసగా 3 సంచిక గెలుపొందిన వారిచే పదకు బహుమతులు వారికి ఖాయముగా యివ్వబడునూ యీ సంఘములలో వారిని క్యాళ్ళకమిటీ మెంబర్లుగా తీసికొనబడును. కమిటీవారిచే ఎన్నికకాని దరఖాస్తుదారులకు పోటీలలో ఆనుకూల మోటుబడును.

6. గతసంవత్సరము (1929) లో జరిగినకుస్తీలలో ఆఖరు గెలుపొందిన ముల్ రాల్ శ్రీ పితాని అప్పలస్వామిగారు, బెజవాడ, టర్నింగు ప్రయజ్ఞ వెండిగదయున్నూ, స్కూలువిద్యార్థులలో కుస్తీ ఆఖరు గెలుపొందిన ముల్ రాల్ శ్రీ పొదాను

రుచికరమైన “ఓవల్ టైను” త్రాగుటచే నిశ్చయముగా చనుచాలు వృద్ధియగును.

పరిపిల్లలకు యితర ఆహారములు తల్లి పాలకంటెను శ్రేష్ఠమైనది కాదని భారత దేశపు తల్లులకు చక్కగా తెలియును.

కొందరు తల్లులకు చనుచాలు బొత్తిగా లేకపోవడము, మరి కొందరికి చాలినంత లేకుండడము మిక్కిలి విచారకరము.

తల్లులు కాబోవునట్టివారు గర్భము ప్రారంభించినదిమొదలు, బిడ్డలు పాలు కుడుచు నంతవరకు దువికరమైన “ఓవల్ టైను” అను రసాయనసంబంధమైన పానీయ ఆహారమును క్రమముగా త్రాగుటచే అమితముగా చనుచాలు వృద్ధియగును.

“ఓవల్ టైను” నం దుండునదియంతయు బలమేను. అమోఘమైన ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారములకు మేలైన బొత్తిపాలు, మిగడపాలు, మేలైన కోకో విశితముచేసి, తయారుచేయబడినది. “ఓవల్ టైను” తల్లి బిడ్డకు పాలు బాగుగా నిమ్మటకు తోడ్పడుట మాత్రమే గాక, ఆమెను మంచి ఆరోగ్యవతిగాను, దృఢముగా నుండుచున్నది.

ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారముచే పోషింపబడిన అనందముతో ఆరోగ్యకరముగా నున్న బిడ్డ ప్రతిరోజును రుచికరమైన “ఓవల్ టైను” పానీయమును పుచ్చుకొనుచున్నట్టి తల్లికి బహుమానము.

OVALTINE

మెదడునకు, నరములకు, కర్రమునకు శ్రేష్ఠమైనది.
కొమ్మలందరివద్దను స్టోరులందు దొరకును.
ఎ. వాండర్ లిమిటెడ్, లండన్, ఇంగ్లాండు.
జేమ్సు రైటు,
8-4, సాన్ ఫోమ్, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూన్.

రామారావుగారికి సులూప, ఖాయముగా సువర్ణపతకమున్నూ, టర్నింగు ప్రయజ్ఞ వెండిగదయున్నూ, బాణాలో ఆఖరుగెలుపొందిన కీల్ శ్రీ బొంబోతు రామారావుగారు నుడివాడ, ఖాయముగా సువర్ణపతకమున్నూ, టర్నింగు ప్రయజ్ఞ వెండిబాణాయున్నూ, యింకా కత్తిసాములో ముల్ రాల్ శ్రీ బాలరమ్ రాంగోపాల్ గారు వె:కటగిరి, సువర్ణపతకమున్నూ, వైరిక్క బహుమతులు నొసగియున్నాము.

పదకు బహుమతులు విన్నవించు, సుంజేపల్లి యెస్టేట్ జమీందార్లు ముల్ రాల్ శ్రీ మోతే గంగాజి జమీందార్లుగారు, శ్రీమోతే నరసింహారావు చైరమన్ వారున్న శ్రీమోతే కృష్ణారావు జమీందార్లుగార్లవల్ల బహూకరించబడును. పదకు వెండిడాలు ముల్ రాల్ శ్రీ సుంజేపల్లి నరసయ్యగారిచే నొసగబడును. దరఖాస్తుదార్లు వుండుటకు బహుమతి రుబదును.

నోటు: రయిల్వేకంపెనీవారు ఏలూరు దసరా కుస్తీలకు ప్రయాణీకులకు సౌకర్యమునకుగాను 3-వ క్లాస్ రిటర్న్ టిక్కెట్లు కేట్లు తగ్గించి 19-9-80 లేదీ లగాయతు 2-10-80 లేవీవరకు రిటర్ టిక్కెట్లు యిచ్చెదరు.
కారీచర్ల సుబ్బారావు,
కేకటగిరి, వ్యాయముసంఘ కమిటీ.
శ్రీమోతే నారాయణరావు జమీందార్లు,
(పెనీడెంట్.)
ఎం. కోటయ్యనాయుడు,
జనరల్ మేనేజరు.

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగువారికి	చెన్నై పట్టు ముహూర్తి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
లరమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మాడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రిక సంవత్సరమునకు	4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు కేట్లవలె ఇంచుకూ తగ్గించబడును.	

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

రోజుపుష్ప లేహ్యము 1500

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమైనది. శాలి తిరచనమును చక్కగాగలిగించును, రుచికరమైనది. పళ్ళెము రేడు. 15 పులి డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

దస్త, ఉబ్బసము, కఫము, అల్స, మొదలగు క్యాసులో సంబంధమును వ్యాధులను హరించి సుండెను బలము నిచ్చును. 15 పులి డబ్బి రూ. 1-0-0. ఐ. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము పి.సి.పి. అండు రో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి, సిల్లూరుజిల్లా.

పితాపురం

(బి.వి.లేఖరి)

మీరాబాయిగారి గాథ

ది 9 సెప్టెంబరు, 1930:—నన్ను ఉదయం కలకత్తా నగరంలో శ్రీమతి మీరాబాయి ఈ ప్రకటనకు దేవుని పంపిస్తాను. నా తండ్రి పురస్కారములు రైలు ప్రేమను పట్టించుకుంటే, సరిగ్గా 11 గంటలకు మొయలు రైలు ప్రేమ నుంచి వచ్చింది. ఆపైన వెంటనే కొంత తడవబడింది. చివర నున్న మాడవకరిగతి శ్రీమతిపైగా ఆపే కాళ్ళుచాచుకొని పిమ్మియో చదువుకొనుచుండెను. దాక్షిణ్య కల్లూరి వెంటలను బ్యాంకుగాడు బండిలోనికి పూలవారము, పండ్లు, వారు వడి కిన పన్నుని నూలు, స్వాగతపత్రమును పితాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీపక్షమున సమర్పించిరి. తెలుగు స్వాగత పత్రమునకు ఇగ్గి పు తర్జుమాచేసిన ప్రతి యొకటి కూడా జత పర్చబడినది. "అమ్మిచేయించిన ఈలాగున వ్రాసిన ప్రతులు సమర్పించుట నవీనపద్ధతి అనుకొనెద" ననెను, సోదరి మీరాబాయి నవీనపద్ధతి కాదమ్మా! మహాత్ముని సెలవడియే. సాధ్యమైనంతకు రకు డెట్టు కూడతెట్టి బీదలను కాపాడుచుండమనియే, బాధితి ఉపదేశమున్నా" యని సవనయముగ దాక్షిణ్యగారు జవాబుచే చెప్పెను. "ఈ స్వాగత పత్రము నకు జవాబునకు పంప మని ప్రార్థన." "అనగా అలాగే పోయిలో పెంచెద" ననెను సోదరి. "అక్కరలేదమ్మా! తమకూడ వాల్తేరువకు నాన్నేపి నులాగేదు వచ్చుచున్నాడు. ఆయనకు మీరిప్పించిన అది నా కంతును." అనెను గుబ్బారావుగారు, అంత రైలు కదలించుచు దగా మీరాబాయిగారి శిశువు బీదలని రావుశిశువులడిగెను. రైలుబండి ప్లాటుఫారము వరులవరకు ఆపే ప్రేమనులో వేది యున్న ప్రజలందరిని ఆత్మకరుణతో తిలకించుచునే యుం డెను. పిమ్మట దారిలో జవాబువ్రాసి గుబ్బారావుగారికి నేనే హితునివ్వరా పంపించెను. స్వాగతపత్రమును సోదరి మీరాబాయిగారి ప్రత్యుత్తరమును ఈ దిగువ పొందుపరచడ మైనది. ఆపే జవాబు నీసత్తుకెన్నియో వ్రాసినది. దక్షిణి విడమరచియే యున్నది. బహువిక్రమా లేవన్నను ఒక మాదిరి కొలకములో చేరెను.

స్వాగతపత్రము

ఓ దేవి! నీవు దేవీమాతరి. కావుననే నీకు పకల దేశములును స్వదేశములేయెనవి ఇట్లు నీవింగడువందు పుట్టి భారతదేశ మును ప్రేమించుచుంటి నన్నయో ఆశ్చర్యమే యున్నది. ప్రహ్లా దునివలె నీవు స్వవరవిభేదములను పరిగణించక సత్యమునే ఆశ్రయించి స్వధర్మ నిర్వహణము గావించుచుంటివి ఇట్టి నీసత్సంకల్పము మాభారత దేశమునకు పుణ్యసంధానకమైనది. మా యాగ్రదేశమున దుగూడ నీవు సంస్కృతంపఃగిన ప్రదేశములు చాలగా నున్నవి. సంభాషింపదగిన ప్రమాణు లనేకు లున్నార. ఇట్టి దేశమునందున్నీ యేకదిన సంచారము సంత్వప్తిదాయకము గాకున్నను మీ దివ్యసందర్శన భాగ్యము లభించుటచేతనే ప్రజ లందఱును పరమానందభరితు లగుచు న్నార. మా ప్రయత్నములను ప్రదర్శించుటకును మీ ప్రబోధముల నాలకించుటకును మాకు చాలినంత యవకాశము లభించినదికాదు. మా కీతికానగరము చరిత్రప్రసిద్ధమైన పుణ్యక్షేత్రము. శ్రీరాంభద్రాచార్యుడు, రవీంద్రుడు, ఆంధ్రుడు, సహ్యాని, బిసెంటు మొదలగు పరిశ్రమ్యులు ఇచ్చటికి విచ్చేసి దివ్య ప్రబోధములను కావించియున్నారు. ఈ సమావేశమునందే ఖద్దరు నిలయించి రమణకృపేట యను నొక చిన్న గ్రామమున్నది. అచ్చట ఆ మట్టుప్రక్కలను కొన్ని శేల రాట్టలును పగ్గము లును పనిచేయుచున్నవి. ఆంధ్ర దేశము నందు ఖద్దరను ప్రాచుఖ్యమైన స్థానములలో నిదియొకటి. ఆ ప్రదేశములనుగూడ తమకు దర్శింపవలసియున్నది.

భారతార్థ మేమనగా ప్రాణపణలుగ బాటుపడు చున్న నీవు మాయాంధ్రదేశమందుగూడ సభిషానముంచి మరియొక్కదెనుకు పడకాశముగల మీసందర్శన భాగ్యమును మాకు లభింపజేయవలయునని మాతాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ సత్కమున ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు విన్నవించునేమకుడు
పితాపురం } కల్లూరి వెంకటసుబ్బారావు
9 సెప్టెంబరు 30 } వ్రాసిడెంటు త. కాం. కమిటీ

శ్రీమతి మీరాబాయిగారి ప్రత్యుత్తరము

రైలు ప్రయాణములో

కెప్టెంబరు 8:—నేనుపితాపురం తాలూకా కాం గ్రెసు కమిటీలో రప్పించిన స్వాగతపత్రమునకొరకు కృతజ్ఞుడాలను. ఈ తాలూకా ప్రజలు నే యు ఆపారదేశసేవకు నేను కండ్లార జూచి సంతోషించు భాగ్యము నాకు గలగలేదు. ఆంధ్రదేశము ఖద్దరుయందు జూపించుచున్న అభిమానమునకు నే నంతయు అభినందించు చున్నాను. ఈ విషయమున ఆంధ్రదేశము ఆ గ్రగణ్యత నిహించియున్నది. నేను సంచారము చేసినది ఆంధ్ర దేశములో 24 గంటలయినను ఖద్దరు ధరించి సంతోషముతో నుప్పొంగుచున్న జనసమూహములు నాకంటబడినవి.

నే నిర్దుడు బీహారు పంజాబు సింధు రాష్ట్రములలో ప ర్యటించు జేయుటకు బోవలసియున్నది. ఈ లోపుననే నేను కారాగృహమునకు పంపబడకుండునయెడల జనేరి ఫిబ్రవరి నె లలలో తిరిగి ఆంధ్రదేశమును జూచు భాగ్యము నాకు కలగ వచ్చును.

పితాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఖద్దర విషయమై గాక విదేశప్రస్థు బహిష్కరమునకును మద్దతుపా న నివేదమునకును గూడ తగు శ్రద్ధ తీసుకొనచున్నారని నా నమ్మ కము. హిందీవిషయమైగూడ తెలుగు వహించుటను విదేశప్రస్థు బహిష్కరణమును మనము పూర్తిగా సాగించుచున్న ఈ కాల మందు విదేశభావను మనము వాడిట సమంజసము కాదు.

మీ సోదరి

మీరా.

ఆమెవ్రాసిన అంగ్లేయ ప్రత్యుత్తరమునకు మైవ్రాసినది అనువాదము. హిందీయందుగల అశ్లోక అభిమానము తెలియ జేయుటకు కాబోలు హిందీభాషలోనే ఈదిగువ పదదేశమున వ్రాసి హిందీగా సంతకము చేసెను.

"భారతగౌరవో హిందీభాషి చాహియే.

అవ్వీబహిన్

మీరా.

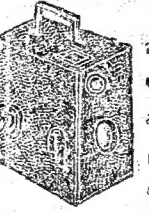
AMRAK
(of London & U.S.A.)

యోగదృష్టి గలిగి, హస్త సాముద్రికముందును, వ్యాసులను పరిక్షించుటలో నవ్యతీములై యున్నార 2,000 ఘనమాతృకలు వీరివద్ద నిల్వగోనుండును

HOTEL CLARENCE

వే. కె.సి. మదరాసు. ఫోను నెం. 2431.

వియోగ్రాఫ్ కెమెరా

శ్రేష్ఠమైన కాన్ వెక్సులెన్స్ అమగ్న బడిన ఈ కెమెరాతో ఫోటోలను 8 1/2 x 2 1/2 అండ్ కొలతగల ప్లేట్లపై రమ్యముగ చిత్ర మును గులభముగా తీయవచ్చును. దీ కి ఫోటో గ్రాఫ్ సరిబంధమైన వింగ్లెషేదియు నేర్పు కొనకయే నెం. 50 ముంపు 100వరకు సు పాదించవచ్చును. పోటోతీయుమార్గమును బోధపరుచుచు, యీ కెమెరాతోగూడ ఒకడ్రైఫ్ట్లు, కాపీ, డివలెపును వగైరా పంపబడును. చిన్న పిల్ల వాంఛుకూడా యొక్క గా ఫోటోతీయ వచ్చును. కంప్లెటు నెట్ ధర రూ. 24-0.

మహారాజ డిపో, అరుణాచల మొదలిపిడి, 18 బీటు, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 11 తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు			
రియ్యముబస్తాలు			
కనుమ తేనాలివి	,, ప 45 కలవిరు	12 8 0	18 4 0
కెల్లూరివి	,, డిటో 42	,, 12 14 0	18 0 0
ధిల్లి	,, డిటో 46	,, 14 0 0	15 8 0
రాసులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0	9 0 0
నవ్వులు	,,	,, 17 14 0	18 0 0
2. ధాన్యము పవ్వులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	11 0 0	12 0 0
నెనగలు	,, డిటో	,, 10 0 0	11 8 0
పెసలు	,, డిటో	,, 11 0 0	12 0 0
పినుములు	,, డిటో	,, 18 0 0	15 0 0
ఉలసలు	,, ర 195	,, 6 12 0	7 0 0
3. నూనెపస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	105 0 0	119 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	,,	87 0 0	89 0 0
వేరు నెనగనూనె వానగ బా 1-కి ర 92	పి.వ.నూనె 72		
ఆముదము బా 1-కి	,,	95 0 0	97 0 0
4. చిల్ల రపస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి	,,	85 0 0	86 0 0
కూరపసుపు	,,	85 0 0	45 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	,,	98 0 0	105 0 0
ధనియూలు	,, బా 1-కి	28 0 0	85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముంపు 1-కి ర 40	45		
చెల్లూ బా 1-కి	,, ర 24	0 0	40 0 0
అస్కాచక్రెర బస్తా 1-కి	,,	28 18 0	24 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	24 8 0	85 0 0
5. ఇనుము			
పట్టారకం బా 1-కి	,,	29 8 0	80 0 0
చదరం	,,	24 0 0	29 8 0
రవుండు	,,	24 0 0	29 8 0
6. నూలు			
నెం 20 టెన్ని సింహం యీ సె	,, ర	6 0 0	
నెం 6 ,, కటూరి	,,	8 0 0	
నెం 20 1/2 రెబ్బలేడి	,,	5 5 0	
నెం 40 రాడి	,,	7 6 0	
నెం 4 టెన్ని మసీదు	,,	8 0 10	
44 సాండ్కో	,,	4 5 0	
నెం 20 1/2 జమ్మరు	,,	5 4 0	
నెం 20 1/2 చేతిడిల్	,,	5 7 0	
నెం 20 1/2 తిరుచురు	,,	5 6 0	
నెం 28	,,	6 8 0	
నెం 80) చిన్న పెట్టె) త్రిమరు	,,	8 7 0	
కోలాపూర్ నెం 24	,,	6 2 0	
,, నెం 12 1/2	,,	4 6 0	
,, నెం 6 1/2	,,	3 8 0	
,, నెం 22	,,	5 14 0	
రెండుజంకలు నెం 2 1/2	,,	5 5 0	
7. లోహములు			
వెండి 100 కులం 1-కి	,, ర	48 8 0	51 9 0
బంగారు కులం 1-కి	,,	21 8 0	21 18 8
సవరను 1-కి	,,		18 9 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	194 0 0	196 0 0
రాగి బా 1-కి	,,	248 0 0	246 0 0
8. రంగులు			
అతిమేలు సిగ్గెటరలందు ఆలిజరయిన్ సింహంమార్పు			
,, నీల్గంసు 1 రతి	,,	0 1 1/2	
,, 14 రంగులు	,,	1 10 5	
,, 28 రంగులు	,,	1 10 9	
,, 55 రంగులు	,,	1 8 0	
,, 1 అందరు	,,	1 8 0	
రంగులుపాస్తుసాగ్-బోల్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)	,,	8 4 0	
కాంగో కిడి	,,	1 0 6	
నిరు 4	,,	1 2 0	

విజయనగరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

న్యూసెక్సు కేసు

విజయనగరం, 7-9-80:—వెదురువాడలో 14-9-80 కి వాయిదా వేయబడిన కేసు ఈమారు 17-9-80 కి నడుపుతారు అని విచారణకు వాయిదా వేయబడినది.

3-9-80 న కాలేజీ విద్యార్థులు కాంగ్రెసు పార్టీకు కమిటీవారి సరెప్రజెంటుకు బడికిరానందున ఆ రోజు హాజరుకాని కాలేజీ విద్యార్థులకు, కాలేజీ కాన్సిలు సలహాపొంది, ప్రిన్సిపాలుగారు ఒక్కొక్కరూపాయి జరిమానా విధించిరి.

విశ్వబ్రాహ్మణపౌరమహాజనసభ

నిన్న సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మ్యూనిసిపల్ హాలులోని ఎంట్రీ హాలులో విశ్వబ్రాహ్మణుల మహాసభ జరిగెను. ఈమారు 200 ఆటలకులు విచ్చేసిరి. శ్రీయుత పద్మనాభ మిశ్రా, జయంతి సూర్యనారాయణ మున్నగువారుగాడిచువడిరి. నాటిసభకు రాజంవాస్తవ్యులు ఆంధ్ర విద్యావాచస్పతి శతావధాని కొమ్మూరి సంగమేశ్వర కవిగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

సంగమేశ్వరకవిగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనినందుకు వందనము లర్పించి, క్లిష్టపరిస్థితులు ఏర్పడుటచేతను కారణాంతరములచే తృతీయ మహాజనసభ ఈయూర జరుగవలసియన్నది పొడిగింపబడుటచే కొన్ని దుర్వచతులు ప్రబలియున్నవనియు, అవియన్నియు నిరాధారములనియు ఆసభకు జరిపించుటకు తాము సర్వశక్తులు వినియోగించి పని చేయుచున్నామని నుడిచిరి. మారడపూడి సూర్యారావుగారు 1927 సం॥ నుండి సహాయకార్యదర్శిగా నున్నారనియు ఈమారు 80 గ్రామములు తిరిగి రూ॥ 140 వసూలు చేసితిమనియు చెప్పిరి.

పిమ్మట తృతీయ మహాజనసభ కావ్య సంఘాధ్యక్షులకు కాళీ రామమూర్తిగారు నైమన్ కమిటీవారు నివేదిక ప్రయోగించుట కాలస్యము చేసినందుకు సభాధ్యక్షుల కంగీకరించిన పవాటు కల్పల్ సర్ ఉమరు హయ్యతుల్లానుగారు ఇంగ్లాండు వెడలుటచేతను ఈసభ మాటిమాటికి వాయిదాలు వేయబడినవియు ఈయవకాళమును కల్పించుకొని యున్నారనియు లు కొందరు సభ శాశ్వతముగా నాపివేయబడినట్లును తాము చందాలు వసూలుచేసిన సా మృతహరించినట్లును దుర్వచతులు ప్రబలియున్నవనియు, అందు సత్కృతి మునుంతులయై లేదనియు చెప్పిరి. ఈసభా నిర్వహణనిమిత్తము రూ॥ 140 వసూలైనప్పటికి దానిలో నుండి వెచ్చించుక తాము స్వంతముగా రూ॥ 180 ఇందుకు ఖర్చుపెట్టితిమనియు, ఎందరికో ఉత్తర ప్రకృతి త్రరములు వ్రాసి, పిటిషనులు పెట్టి ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తర ప్రకృతి త్రరములు జరిపి, ముద్రాను వెల్లి నైమనుగారిని చర్చించి యింక విశేషమైన వారు గావించిన పనులు చెలియజేసిరి. టి. వి. శేషగిరి అయ్యారు, బ్రిటిష్ పార్లమెంటు మొదలైన ఛార్జెను చేటుగార్లవరకుండి వచ్చిన ఉత్తరములు సభలో జరుపబడినవి. పిదప అధ్యక్షులు డాక్టరుబుర్రా శేషగిరిరావుగారిని వారి ప్రస్తుతినిలో సలహా యివ్వవలసిన దని కోరిరి. శేషగిరిరావుగారు “సర్వేజనాస్సుఖిభోధంతు” అను మండోకము గలవార మనియు, సభలు జరుపుటయందు కార్యనిర్వాహకులు పడుశ్రమ యింతంత గాదనియు, అప్పటికి వారి వాలో చించుకుండ అపనిందల పాలు చేయుటయై యున్నదియు, నైమను వారరు చెప్పినపుడు ఇక్కడ సభ జరుపబడి యుండకుండుట మంచిదేయనియు, నైమను రిపోర్టును ఇండియాలో అన్ని పార్టీలవారు విచారించినవియు, అందుకొర కీసభ తొందరగా జరుపవలసినదనియు, ఈ పరిస్థితులు కొంతవరకు మారినవిదప జనవరిలో సభ జరుపుట మంచిదని చెప్పిరి. అంకను వోటుయొక్క విలువ ప్రయోజనముగలిగించి చెలిపి జ్ఞానాభివృద్ధికి విశేషవిద్యా వ్యాప్తికి సంఘము ధనముప్రాస చేసి యువకులకు సాయముచేసి ప్రయోజనములందు పాల్గొనవలెనని కోరిరి.

పిదప అధ్యక్షులు సంగమేశ్వరకవిగారు లేచి మొదట డాక్టరు శేషగిరిరావుగారిని విశేషముగ స్తోమించి గౌరవోపహాసము అరగంట గావించిరి. వారు విశ్వకర్మయొక్క శూర్య మగ్ధ ఆధునిక స్థితుల నుంచి క్షుప్తముగా చెప్పిరి. విశ్వకర్మలు ఇండియా అంతటను శ్రుతి రాజధానిలోను, జిల్లాలోను గలరనియు, వారి సంఖ్య ఈమారు నాలుగొట్లనియు,

వీరు పూర్వము మహాస్థితిపదవియందుండి అప్పుడు నిక్కిష్ట దశయందున్నారనియు, ఆర్థికప్రధాన మొది విశ్వకర్మజాతి యనియు, ప్రపంచముందు కార్మిక, అధ్యాత్మిక జాతులకు సంఘర్షణ గలదనియు, కార్మికజాతి లేనిదే స్పష్టి లేదనియు, ఈ జాతి అవసరము కొన్నాళ్లకు తగ్గగానే వారి సంపదమాడ జీవించినవియు, పూర్వము చంద్రుడను విశ్వకర్మ ఒక దేశమునంతను కొనిగొనిన ధనవంతుడనియు, బ్రాహ్మణులతో వైరము ప్రారంభ మయ్యెననియు, బ్రాహ్మణుల నొందించుటతోనే కాలములుచుక్క మనవారు ధర్మములు విధ్యుక్తముగ నిర్వర్తించుచు, మధురాచార్యులవారు పండిత గానాల రామ మూర్తిగారివలె రాజకీయములందు పాల్గొని మనస్థితి, పురోభివృద్ధి పొందివలెననియు, చాల సభలు ఇందుకుగాను జరుపబడినవియు, గొప్పగొప్పమహారాజులు మనకుతోడ్పడుటకు వాదనము చేసినవియు, కలకత్తాలో నొకడు 50 రూపాయిలు ఇచ్చి పని చేప్పెననియు, మన విశ్వకర్మలలో 20 సం॥ స్కూల పాఠశాలలు, 100 కవులు, 80 విద్యావేళోహులు, సాధారణ పండితులు నూర్తులకలరనియు, అన్ని కలలవలన వరుషములు తాము పడుచున్నప్పటికి, అందుకు తగినఫలము కనబడలేదనియు, రాజకీయములందేగాక వృత్తులు, మతము, మున్నగువాటి పురోభివృద్ధికి పాలుపడలే ననియు, రాజోవుసభలో పన్నుప్రదర్శనము తప్పకజరుగవలెననియు, పనిచేయుచున్న వారిపై ఆపనిందలు మోపక, జయనగరముయొక్క క్లిష్టగౌరవములు నిలబెట్టుటకు ఇక్కడివారందరు పెద్దలసహాయమున రాజోవుసభ జయప్రదముగా నిర్వహించు కార్యభారము తమ భుజస్థంధములపై నీడికొనవలసినదని ప్రార్థించిరి.

తరువాత మారడపూడి సూర్యారావుగారు తమ జీవితమునంతను విశ్వకర్మలలో ధర్మకే వినియోగించిన పని నొక్కిచెప్పిరి.

అధ్యక్షులు జగద్గురు పోతులూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామిలవారిని ఆదరించి ఉన్న మతస్థులు స్వామిలవార్ల వలె మన వారినిగూడ గౌరవించి, పూజించి సమాప్తిపీఠులు జరుపవలెననిరి.

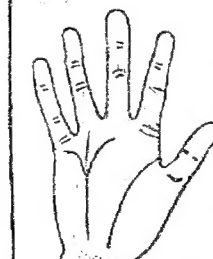
అంత్యమున అధ్యక్షులు రాజోవు ఎన్నికలలో తమ వోటును శ్రీ బొమ్మిలిరాజువారికి యివ్వవలె నని కోరిరి.

మద్రాసు హైకోర్టులో
O. P. 94/22.
బల్లారి సభాపతి డ్రెస్ వెండింగ్ అన్ విషయములో
నోటీసు

ఈ కంపెనీయొక్క సహకారుల తిస్త్వము (List of contributaries) తీర్మానించుటకు గాను మద్రాసు హైకోర్టు జరికిననునైదు కోర్టులో 2-10-80 గురువారం వేదము 10-45 గంటలకు వాయిదా వుంటున్నది. సదరువాయిదానాడు తికరాల్లు వుండిన యెడల ఖుద్దుగా గాని పక్షిలుద్యారాగాని హాజరై తికరాల్లును కోర్టులో మునుచేసుకోవలెనని యిందువల్ల తెలుడడమైనది.

బల్లారి, } యఫ్. శ్రీనివాసఅయ్యర్,
6-9-1980. } ఓఫీషియల్ లిక్విడేటరు సభాపతి డ్రెస్,
కంపెనీ లిమిటెడ్, బల్లారి.

గొప్ప గ్రంథము! Palmistry అపూర్వ శాస్త్రము
“హస్తసాముద్రిక శాస్త్రము”

మన భారతదేశమున నిడికరకు నెవరును ఇట్టి గ్రంథమును ప్రకటించియుండలేదు. ఇందు 800 చిత్రములు గలవు. శ్రీ బాలవృద్ధులందరు నుజుముగ నితరులనాయ ముత్యంపకడే ఇందలి విషయముల గ్రహించునట్లు పవనసూపముగ అచ్చుత్తింపబడినది ఇందులో ఆయుర్దాయము, సంసారసౌఖ్యము, సంతానము, విశ్వోద్యము, కార్యోద్ధి, దేహసౌఖ్యము వ్యాధి, అదృష్టము, ఋణము, గండము, జయము, మరణము, ఇంకను విధిప్రేతిములకు జీవితరహస్యము లనేకములు కలిగిన గ్రంథరత్నము. ఖరీదు రూ॥ 2. తపాలాచార్జి ప్రత్యేకము. ఈ గ్రంథము ఆరవభావలోను, ఇంగ్లీషుభావలోను దొరకును. యఫ్. భాగ్యలక్ష్మి అందు కంపెనీ, పొర్రుబొమ్మ, మద్రాసు.

చర్తము అంటువ్యాధులకు
లోను కాకుండుటకు
జాంబక్ ను వయోగింపుడు
యస్సినా, ఇంపిటిగో, చాకలిగట్టి, తామర మొదలైన చర్మవ్యాధులు జాంబక్వల్ల త్వరలో నయముగను. క్రిమిసంహారణి యరబరగు జాంబక్ నందు ఆత్మ్య దృఢతక్రియమిడియున్నది. జాంబక్ విషక్రిములను సంహరించి తొలచివేయును. బాధను, మంటను పోగొట్టును. చర్మమును శుభ్రపరచును. ఇతరమందులవల్ల సాధ్యముకాని దీర్ఘ వ్యాధులను కూడ జాంబక్ నయ మొనర్చును. ఆత్మ్యదృఢతక్రియల అమూల్య ఓషధిసాగిణి అని చెప్పవచ్చును. మందులం గల్గిని టియంగును దొరకును. వెల 1-కి రు. 1-0-0 లేక రు. 2-4-0. ఇందు జంతుకొవ్వు చేరలేదు.

నోటీసు
పత్రికలను పంపగోరువారును, చందాలను పంపదలచినవారును, ప్రకటనలను ప్రకటించగోరువారును “మేనేజరు ఆంధ్రపత్రిక” అని పంపవలెను. పత్రికలో ప్రచురించుటకు వ్యాసములను వార్తలను పంపువారు “ఎడిటరు, ఆంధ్రపత్రిక” అని పంపవలెను. అంతియకాని, వ్యక్తుల పేర్లతో పంపవలదని ప్రార్థన. ఇందువలన అనవసరముగు ఆలస్యము జరిగినవస్తము గలుగుచుండును. పాఠకు లీసంగతిని గమనింప ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు

ఆత్మకథ
(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)
ద్వి తీ య ము ద్రణ ము
క్రాన్ సైజు, పుటలు ౪౫౦
మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు. అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.
శతావధాని వేలూరి శివరామ శాస్త్రిగారు తెనిగించినది
వెల 12 అణాలు మాత్రమే.
లోకుగా కొనువారలకు కమిషన్ యివ్వబడును. పోస్టకర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

ఈ దిగువస్థలములందు ఆంధ్ర పత్రికకు యేజెంటు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువలేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, వలుకుబడి యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెంటుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ దిగువవిలాసమునకు ఒక అణాస్థాంపుతో వ్రాయవలెను. బిళ్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

బరంపురం	బోనగిరి	వెంకటగిరి	బెంగుళూరు	పాండిచ్చేరి
గూడూరు	బోనగిరి	కడప	మైసూరు	బొంబాయి
యలమంచిలి	కాజీపేట	అనంతపురం	తిరువళ్ళూరు	బెనారస్ సిటీ
బాబ్బిలి	దోర్నకల్	రైచూరు	అక్కోణం	ఖరగ్ పూర్
చికాకోల్	పాకాల	హిందుపూరు	కంజీవరం	కలకత్తా
పార్వతీపురం	ధర్మవరము	ప్రొద్దుటూరు	చెంగల్పట్టు	రంగూర్
పల్లాకిమిడి	చిత్తూరు	మార్కాపురం	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మిన్.
బొరింగుపేట	కాళహస్తి	వేలూరు	మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక ఔషధములు

'హిమోబిన్ సిరప్'

రక్తవృద్ధి చేయుగల దివ్యౌషధము.
రక్తస్రావములు మొదలైనవ్యాధులకు.

"అశ్విన"

సర్వవిషములైన బలహీనతలను బోగొట్టు
బలవర్ధకౌషధము.

'కుర్చిసాల్'

దీర్ఘకాలమునుండి యుండు, ఎంతటి తీవ్రమైన
అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని)
బోగొట్టును.

'వైరెక్స్'

మలేరియా జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైన ఔషధము.

'ప్రోక్స్'

అంటువ్యాధుల రాకందచేయు సబ్బునీరు
సర్వవిధములగు అంటువ్యాధుల
బోగొట్టును.

'గ్లిమాల్'

నోటిలో పుక్కిలింతుటకు అనుకూలముగ
నుండు ద్రావకము.

'కాడ్లివర్ ఎమల్షన్'

(పైపో ఫాస్ ఫైట్స్ కలిపినది)

అన్ని యూపీరిటివుల వ్యాధులకును, సరియైన జీర్ణకర్త
లేనపుడును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని
పనిచేయును.

'అనాబిన్ బిళ్లు'

దీర్ఘకాలమునుండి యుండు తీవ్రమైన అమోయనీ
అతిసారమునకు పనిచేయుగలవు.

కొనునపుడు మా పేరును, చీటిని,

ట్రేడ్ మార్కును జాగ్రత్తగా గమనింపుడు.

**BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS LTD.,
CALCUTTA.**

"BREAK PILLS"

ముసలివారికి యౌవనవంతులుగా చేయును

పలుచబడిన పిర్మమును గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి సంసార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు లేజన్ను కలుగజేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను తేరజాలవు. 1 గంటలో పిటి అద్భుత క్రియ కనబరచి అనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనవి నొందించు బైరాగి చిటుక. రసవివగంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్డొండైక నను సంతానము కలుగును.

20 మాత్రలు సీసా రు. 2-0-0; 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0.

నెలకు జర్మనీట్యూబులు 30 పెట్టె రూ. 2-9-0. పోస్టేజీ వేరు.

ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చికాకోల్ సిటీ, (గంజాం జిల్లా)

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT

MADRAS & BOMBAY.

అమృతాంజనము డిపో వారి

సుప్రసిద్ధ ఔషధముల జాబితా

	రు.ఆ.
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్గమునకు	1-4
2. వజ్రశుభ్రకలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-3	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-3	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-8
7. కలరా మాత్రలు, వాంతి భేదులకు	0-8
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0-8
9. వంతకూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-8
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీదలకు డబ్బి 1-3	0-4
12. పసుళ్ళకు తైలము, శీతపసుళ్ళకు	0-8
13. చందన అత్తరు 1 బొంబు	2-0
14. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-3	0-8
15. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు	0-2
16. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
17. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
18. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
19. హిమోని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
20. చుండుకు నూనె సీసా 1-3	0-8
21. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0-8
22. బాలాచి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
23. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
24. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-3	1-0
25. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్ధులకు	1-0
26. కఫహరిచూర్ణము, దగ్ధ ఉబ్బసములకు డబ్బి 0-8	
27. సుందరీ తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-8
28. శిరోవేదనమాత్రలు, తలనొప్పులకు	0-12
29. శ్రేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
30. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
31. కుంకుమపువ్వు తు 1-3	8-0
32. పచ్చకర్పూరం తు 1-3	8-0
33. పేలకు మందు సీసా 1-3	0-4
34. కస్తూరి	40-0
35. జాన్ను తు 1-3	8-0

పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి- బెజవాడ.

అశ్రద్ధదేశమందు అర్చితమైనందులకు మా ముందుకును
మా పెద్ద కేటాగునకును మా పుస్తకములకును నేడే వ్రాయుడు.